

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

1

PROTOKÓŁ
KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ
I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Jednostka kontrolowana:	Powiat Rawski
Termin kontroli:	25 maja – 24 lipca 2020 roku
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Krystyna Głąb – Starszy inspektor Iwona Szalewicz – Młodszy inspektor
Okres objęty kontrolą	2018-2019
Numer i data upoważnienia:	WK 601-2/21/2020 z dnia 20 maja 2020 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1429), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

DANE O JEDNOSTCE

Powiat Rawski obejmuje swym zasięgiem obszar o powierzchni 646 km². W jego granicach administracyjnych znajdują się: Miasto Rawa Mazowiecka, Miasto – Gmina Biała Rawska, Gmina Cielądz, Gmina Rawa Mazowiecka, Gmina Regnów i Gmina Sadkowiec. Dużą zaletą Powiatu Rawskiego jest korzystna lokalizacja w układzie komunikacyjnym kraju, gdyż położony jest między Łodzią a Warszawą, przy drodze ekspresowej S8. Ogólna powierzchnia użytków rolnych Powiatu wynosi 46.826 ha, w tym grunty orne zajmują 36.646 ha (90,9%), łąki 2.022 ha (4,3%), pastwiska 2.226 ha (4,8%). Około ¼ powierzchni użytków rolnych zajmują sady.

Liczba ludności w Powiecie Rawskim na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła 48.592 mieszkańców, w tym 24.650 to kobiety. Według danych statystycznych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Powiecie Rawskim na dzień 31 grudnia 2019 rok wynosiła 673 osoby, w tym 349 kobiet i spadła w stosunku do roku poprzedniego o 18,2%. Stopa bezrobocia według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła: na terenie Powiatu Rawskiego 3,2%, średnia w województwie łódzkim to 5,4% i w kraju to 5,2%.

Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej zarejestrowane w systemie REGON, posiada numer statystyczny 750147633 nadany przez Urząd Statystyczny w Łodzi, zgodnie z zaświadczeniem z dnia 4 lutego 1999 roku. Osoba prawna o nazwie Powiat Rawski otrzymała numer REGON 750147774, co stwierdzało zaświadczenie z dnia 11 grudnia 1998 roku, wydane przez Urząd Statystyczny w Skierniewicach Zespół Zamiejscowy w Brzezinach.

Naczelnik Urzędu Skarbowego w Rawie Mazowieckiej nadał Starostwu Powiatowemu w Rawie Mazowieckiej numer identyfikacji podatkowej NIP 835-13-92-834, zgodnie z decyzją z dnia 20 stycznia 1999 roku oraz Powiatowi Rawskiemu numer identyfikacji podatkowej NIP 835-16-06-519, zgodnie z decyzją z dnia 22 czerwca 2016 roku.

Adres: Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej, Plac Wolności 1, 96-200 Rawa Mazowiecka, tel. 46 814-46-31, strona www: www.powiatrawski.pl.

Niniejsza kontrola miała charakter kontroli kompleksowej dotyczącej gospodarki finansowej i udzielania zamówień publicznych w latach 2018 – 2019.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

W oparciu o dane wynikające ze sprawozdań budżetowych: Rb-27S, Rb-28S, Rb-NDS, Rb-Z oraz sprawozdań finansowych sporządzonych na dzień: 31 grudnia 2016 roku, 31 grudnia 2017 roku, 31 grudnia 2018 i 31 grudnia 2019 roku, kontrolujące ustaliły wskaźniki obrazujące sytuację finansową Powiatu Rawskiego w latach 2017-2019.

Wynik części operacyjnej budżetu powiatu (art. 242 ustawy o finansach publicznych)

Rok		Dochody bieżące plus nadwyżka z lat ubiegłych plus wolne środki	Wydatki bieżące	Wynik
1		2	3	kol. 2 - kol. 3
2017	plan	52 249 627,00	51 025 367,00	1 224 260,00
	wykonanie	53 669 786,49	48 961 561,20	4 708 225,29
2018	plan	55 841 803,00	52 957 379,00	2 884 424,00

	wykonanie	56 408 332,93	49 861 450,28	6 546 882,65
2019	plan	61 463 950,00	60 180 779,00	1 283 171,00
	wykonanie	64 489 443,61	56 447 255,81	8 042 187,80

Z powyższych danych wynika, że kontrolowana jednostka przy uchwalaniu budżetu jak również jego wykonaniu za lata 2017 – 2019, przestrzegała wymogów wynikających z art. 242 ustawy o finansach publicznych.

WSKAŹNIK MAKSYMALNY (RELACJA) SPŁAT Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK Z ODSETKAMI, WYKUPÓW PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH ORAZ POTENCJALNYCH SPŁAT KWOT WYNIKAJĄCYCH Z UDZIELONYCH PORĘCZEŃ I GWARANCJI WYLICZONY NA PODSTAWIE ART. 243 USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH					
Wyszczególnienie	2015 rok (wykonanie)	2016 rok (wykonanie)	2017 rok (wykonanie)	2018 rok (plan III kwartały)	2018 rok (wykonanie)
Dochody ogółem	49.804.243,02	51.665.881,78	52.639.218,64	56.750.589,00	54.372.893,72
Dochody bieżące	45.850.768,60	47.281.907,44	49.607.267,82	51.039.988,00	52.573.068,68
Dochody ze sprzedaży majątku	893.172,60	1.300,73	1.283.519,91	4.386.600,00	543.912,60
Wydatki bieżące	43.630.829,15	44.860.359,93	48.961.561,20	52.743.260,00	49.861.450,28
<i>Relacja procentowa dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku i pomniejszonych o wydatki bieżące w stosunku/ do dochodów ogółem</i>	6,25%	4,69%	3,66%	4,73%	5,99%
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2018 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat: 2015, 2016, 2017 (wykonanie) – 4,87%					
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2019 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat: 2016, 2017 (wykonanie), 2018 (plan 3 kwartały) – 4,36%					
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2019 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat: 2016, 2017, 2018 (wykonanie) – 4,78.%					

Wskaźnik dla roku 2019

Wyszczególnienie	Plan po zmianach na dzień 30.09.2019 rok	Wykonane wg stanu na dzień 31.12.2019 rok
Rozchody z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, obligacji w tym:	818.806,40	818.805,08
<i>rozchody z tytułu spłat rat pożyczek na wyprzedzające finansowanie z udziałem środków unijnych</i>	0,00	0,00
Wydatki z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek, obligacji	650.000,00	621.987,92
Wydatki z tytułu udzielanych poręczeń	533.333,00	533.333,00
Dochody ogółem	72.313.769,00	73.571.266,04
Wskaźnik planowanych spłat zadłużenia	2,77%	2,68%

Relacja procentowa planowanych i wykonanych spłat zobowiązań w stosunku do dochodów ogółem w 2019 roku wynosiła:

- według wartości ustalonych po zmianach w uchwale budżetowej na dzień 30 września 2019 roku – 2,77%,

– według wartości wykonanych na dzień 31 grudnia 2019 roku – 2,68%,
natomiast wskaźnik dopuszczalnych spłat zobowiązań wynosił: 4,36% (średnia arytmetyczna z lat: 2016, 2017 (wykonanie) i 2018 (plan 3 kwartały)), 4,78% (średnia arytmetyczna z lat: 2016, 2017, 2018 (wykonanie)), co wskazuje na zachowanie relacji wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

II. USTALENIA OGÓLNE

KIEROWNICTWO JEDNOSTKI

Przewodniczący rady powiatu

Przewodniczącym Rady Powiatu Rawskiego jest Maria Charązka, wybrana uchwałą nr I/1/2018 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 20 listopada 2018 roku.

Uchwałą nr I/3/2018 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 20 listopada 2018 roku Wiceprzewodniczącym Rady Powiatu Rawskiego został wybrany Ryszard Maciej Imioła.

Starosta i pozostali członkowie zarządu powiatu

Starostą Powiatu Rawskiego jest Józef Adam Matysiak wybrany bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady, w głosowaniu tajnym, co stwierdziła uchwała nr I/4/2018 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 20 listopada 2018 roku.

Uchwałą nr I/5/2018 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 20 listopada 2018 roku na Wicestarostę Powiatu Rawskiego wybrano Jacka Otulaka.

Uchwałą nr I/6/2018 z dnia 20 listopada 2018 roku Rada Powiatu Rawskiego wybrała nietatowych Członków Zarządu Powiatu Rawskiego: [1] Jarosława Kobierskiego, [2] Grzegorza Stefaniaka, [3] Henryka Majewskiego.

Skarbnik powiatu

Funkcję Skarbnika Powiatu Rawskiego od dnia 2 lipca 2018 roku pełni Łukasz Sawicki, powołany na to stanowisko uchwałą nr XXXIX/213/2018 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 29 czerwca 2018 roku.

Sekretarz powiatu

Sekretarzem Powiatu Rawskiego jest Sławomir Stefaniak, powołany na to stanowisko uchwałą nr V/16/99 Rady Powiatu z dnia 5 stycznia 1999 roku w sprawie powołania Sekretarza Powiatu Rawskiego. Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. nr 223, poz. 1458 ze zm.) z dniem 1 stycznia 2009 roku stosunek pracy z powołania, przekształcił się w umowny stosunek pracy na czas nieokreślony, o czym poinformowano zainteresowanego pismem Starosty Rawskiego nr Or.DL.1121-42/2008.

POWIATOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I PRAWNOORGANIZACYJNE FORMY ICH DZIAŁALNOŚCI

W celu wykonywania zadań publicznych określonych w ustawach Powiat Rawski utworzył jedenaście jednostek organizacyjnych, w tym: cztery zespoły szkół, zespół placówek specjalnych, zakład opieki zdrowotnej, dom dziecka, poradnię psychologiczno – pedagogiczną, centrum pomocy rodzinie, urząd pracy oraz bibliotekę publiczną (instytucja kultury). Powiatowe służby, inspekcje i straże działające na terenie Powiatu to: Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Powiatowy Inspektorat Weterynarii oraz Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego.

Wykaz powiatowych jednostek organizacyjnych stanowi załącznik nr 2 protokołu kontroli.

Rejestr dla instytucji kultury, których organizatorem jest Powiat Rawski, prowadzony jest w formie elektronicznej, w sposób pozwalający sporządzać wydruki oraz uniemożliwiający dokonanie wpisu przez osobę nieuprawnioną, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 stycznia 2012 roku w sprawie sposobu prowadzenia i udostępniania rejestru instytucji kultury (Dz. U. 2012 r., poz. 189). Rejestr zawiera wszystkie elementy wymagane w § 3 ust. 1 cytowanego rozporządzenia. Zmian w rejestrze dokonuje się z urzędu lub na wniosek dyrektora instytucji kultury bądź osoby przez niego upoważnionej. W rejestrze tym zaewidencjonowano jedną instytucję kultury - Powiatową Bibliotekę Publiczną w Rawie Mazowieckiej.

Dotacje podmiotowe dla instytucji kultury prowadzącej gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity Dz. U. 2012 r., poz. 406 ze zm.), corocznie ujmowane są w budżecie powiatu, co kontrolujące ustaliły na podstawie uchwał Rady Powiatu Rawskiego w sprawie uchwalenia budżetu, tj. nr XXIII/124/2017 z dnia 24 stycznia 2017 roku na 2017 rok, nr XXXIII/183/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku na rok 2018, nr IV/29/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku na rok 2019.

UNORMOWANIA WEWNĘTRZNE

Statut powiatu

Statut Powiatu Rawskiego uchwalony został przez Radę Powiatu uchwałą nr VII/61/2011 z dnia 1 lipca 2011 roku, opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego nr 249, poz. 2597 z dnia 31 sierpnia 2011 roku. Zmiany do przedmiotowego statutu Rada Powiatu Rawskiego wprowadziła uchwałą nr IV/21/2015 z dnia 30 stycznia 2015 roku. W dniu 3 lutego 2016 roku Rada Powiatu Rawskiego uchwałą nr VII/86/2016 przyjęła tekst jednolity Statutu Powiatu Rawskiego, który opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego poz. 3496 z dnia 27 lipca 2016 roku.

Treść Statutu określała postanowienia ogólne, zakres działania i zadania powiatu, władze powiatu i ich kompetencje, organizację wewnętrzną oraz tryb pracy rady i komisji rady powiatu, komisji rewizyjnej oraz klubów, tryb pracy zarządu powiatu i starosty, zasady stanowienia aktów prawa miejscowego, mienie i finanse powiatu, zasady dostępu i korzystania przez obywateli z dokumentów rady, komisji i zarządu.

Regulamin organizacyjny starostwa

W okresie objętym kontrolą obowiązywał regulamin organizacyjny Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej nadany uchwałą nr 432/2018 Zarządu Powiatu Rawskiego z dnia 3 kwietnia 2018 roku. Zmian tekstu jednolitego dokonano uchwałami Zarządu Powiatu Rawskiego: nr 75/2019 z dnia 10 lipca 2019 roku, nr 141/2019 z dnia 10 grudnia 2019 roku.

Regulamin organizacyjny Starostwa Powiatowego określał jego organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania, zakres działania i kompetencje kierownictwa Starostwa, a także zakres działania poszczególnych komórek organizacyjnych, zasady podpisywania pism, zasady opracowywania i wydawania aktów prawnych, tryb przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania indywidualnych spraw mieszkańców.

Ustalone zasady gospodarowania mieniem komunalnym

Uchwałą nr V/42/2011 z dnia 29 marca 2011 roku Rada Powiatu Rawskiego określiła zasady nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawienia lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata (opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 27 maja 2011 roku pod pozycją 1473). Mocą uchwały ustalono, że czynności związane z nabywaniem, zbywaniem, obciążaniem nieruchomości oraz jej wydzierżawianiem na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata oraz na czas nieoznaczony dokonywane są przez Zarząd Powiatu (§ 4, § 5, § 7, § 17 uchwały). Zgodą Rady Powiatu związana z ww. czynnościami wymagana jest w sytuacjach określonych uchwałą.

Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

Zgodnie z art. 83 ust. 1 w związku z art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. poz. 723 ze zm.), jednostka zobowiązana była do opracowania i wprowadzenia instrukcji postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Przedłożona kontrolującym instrukcja o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu wprowadzona zarządzeniem nr 5/2016 z dnia 25 lipca 2016 roku na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, przestała być wiążącą z dniem 21 czerwca 2018 roku.

UNORMOWANIA W ZAKRESIE KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.

Unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej (w tym – finansowej).

Osoby odpowiedzialne.

Procedury kontroli wewnętrznej funkcjonujące w jednostce ujęto w niżej wymienionych regulacjach:

- rozdziale 8 regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej. Zgodnie z powyższym – system kontroli wewnętrznej w Starostwie obejmuje kontrolę instytucjonalną, przeprowadzaną przez stanowiska pracy

powołane do wykonywania zadań kontrolnych i kontrolę funkcjonalną, którą sprawują pracownicy zatrudnieni na stanowiskach kierowniczych w ramach nadzoru. Kontrolę zewnętrzną w stosunku do powiatowych jednostek organizacyjnych sprawują: merytoryczne wydziały w ramach nadzoru, Wydział Finansów i Budżetu (w zakresie finansów i rachunkowości), wydziały lub zespoły powołane doraźnie przez Starostę, audytor zewnętrzny w zakresie kontroli zarządczej,

- instrukcji inwentaryzacyjnej, wprowadzonej zarządzeniem nr 17/2017 Starosty Rawskiego z dnia 26 września 2017 roku,
- instrukcji kasowej, wprowadzonej zarządzeniem nr 28/2017 Starosty Rawskiego z dnia 29 grudnia 2017 roku,
- zasadach rachunkowości wprowadzonych zarządzeniem nr 27/2017 Starosty Rawskiego z dnia 29 grudnia 2017 roku,
- zarządzeniu nr 18/2016 Starosty Rawskiego z dnia 27 grudnia 2016 roku w sprawie obowiązku przeprowadzenia centralizacji oraz określenia zasad rozliczania podatku od towarów i usług w Starostwie Powiatowym oraz powiatowych jednostkach organizacyjnych,
- regulaminie udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej równowartości kwoty 30.000 euro, stanowiącym załącznik do uchwały nr 30/2019 Zarząd Powiatu Rawskiego z dnia 12 lutego 2019 roku,
- regulaminie funkcjonowania kontroli wewnętrznej w Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej, wprowadzonym zarządzeniem nr 27/2018 Starosty Rawskiego z dnia 11 lipca 2018 roku.

Z wyżej wymienionych regulacji wynika, że czynności kontrolne powinny być prowadzone na każdym etapie danej operacji gospodarczej (etap wstępny, bieżący i następny). Kontrola merytoryczna dowodów księgowych prowadzona jest przez Dyrektorów i Kierowników właściwych komórek organizacyjnych, a w przypadku Wydziału Organizacyjnego przez Sekretarza Powiatu lub inną osobę upoważnioną. Faktury za roboty remontowo – budowlane podlegają sprawdzeniu przez inspektora nadzoru budowlanego. Kontrolę formalno - rachunkową zobowiązani są przeprowadzać pracownicy Wydziału Finansów i Budżetu. Na etapie bieżącym – kontrolę sprawują pracownicy w ramach kontroli funkcjonalnej, zgodnie z zakresami czynności. Na etapie następnym – kontrolę sprawują Skarbnik Powiatu oraz pracownicy Wydziału Finansów i Budżetu. Ponadto zgodnie z ustaleniami regulaminu organizacyjnego, wszyscy pracownicy Starostwa ponoszą odpowiedzialność za przestrzeganie procedur kontroli na swoich stanowiskach pracy w ramach samokontroli. Nadzór nad wszystkimi zatrudnionymi pracownikami Starostwa sprawuje Starosta Powiatu.

Zakresem czynności z dnia 17 kwietnia 2018 roku, koordynację i nadzór nad skutecznością działań systemu kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej oraz powiatowych jednostkach organizacyjnych, powierzono inspektorowi Wydziału Organizacyjnego Marzenie Pakule.

Kontrola zarządcza

Zarządzeniem nr 27/2018 z dnia 11 lipca 2018 roku wprowadzono procedury kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej. Zapisami § 8 załącznika 3 do niniejszego zarządzenia, Starosta Rawski wskazał, że zarządzanie ryzykiem w jednostce organizacyjnej realizowane jest poprzez: gromadzenie informacji dotyczących ryzyk, ograniczenie ryzyk powstających w działalności jednostki do akceptowalnego poziomu, wykorzystując do tego celu informacje otrzymane od kierowników komórek organizacyjnych, podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń, ograniczenie negatywnych skutków ryzyk. **Powyższe**

procedury nie określały w jaki sposób należy dokumentować wskazane wyżej czynności i w jakich terminach należy je wykonać. Zapisami § 7 załącznika nr 1 do ww. zarządzenia Starosta wskazał, że komunikat nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 roku w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych jest cyt. „zbiorem zaleceń do tworzenia, oceny i doskonalenia systemów kontroli zarządczej”. Niemniej jednak zapisy przedmiotowego zarządzenia jedynie powieliły zapisy ww. komunikatu, podczas gdy przyjęte zasady kontroli zarządczej powinny uwzględniać: specyfikę jednostki, jej wielkość, strukturę, liczbę pracowników oraz obszary działania.

Powyższe zagadnienie było przedmiotem analizy kontroli przeprowadzonej przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniach 18 lipca - 17 października 2016 roku na podstawie, której Prezes RIO wydał zalecenia pokontrolne, precyzyjnie wskazując obszar nieprawidłowości oraz wymagane przepisem prawa obowiązki kierownika jednostki. **Niemniej jednak wprowadzone w 2018 roku nowe procedury kontroli zarządczej nie uwzględniły zaleceń Prezesa RIO, natomiast w znaczny sposób ograniczyły dokumentowanie działań w tym zakresie, skupiając się na opisach ogólnych pojęć i mierników, natomiast w załączniku nr 2 wskazano pięć zidentyfikowanych obszarów ryzyka, tj. nierzetelne dokumentowanie operacji gospodarczych, nieterminowe regulowanie zobowiązań, niewłaściwy wybór zamówienia, zawieranie umów bez należytego zabezpieczenia interesu jednostki, naruszenie obowiązków pracowniczych. Dla powyższych obszarów przypisano punktowe oddziaływanie na środowisko, prawdopodobieństwo jego wystąpienia, określono wymagane działania oraz osoby odpowiedzialne za ich monitorowanie. Niezrozumiałym dla kontrolujących jest ujęcie powyższych ryzyk w regulaminie kontroli zarządczej wraz z ich oceną, gdyż zgodnie z przyjętymi założeniami komunikatu Ministra Finansów, należy na bieżąco badać środowisko wewnętrzne, a ustalone obszary ryzyka oceniać i przeciwdziałać. Takie same założenia przyjęto w przedmiotowym regulaminie, gdyż zapisami § 4 pkt 1 załącznika nr 3 wskazano, że nadzór i monitorowanie ryzyk w jednostce organizacyjnej, obejmuje dokonanie okresowego przeglądu ryzyk, w celu określenia czy dane ryzyko występuje i czy punktowa ocena ryzyka w zakresie istotności nadana przez kierowników komórek organizacyjnych uległa zmianie. Odnosząc się do zapisów załącznika nr 2, który obowiązywał również na rok 2019 i na I półrocze 2020 roku, można wywnioskować, że kierownik jednostki nie podjął żadnych działań zmierzających do ograniczenia wskazanych w załączniku ryzyk, a tym samym nie wypełnił obowiązków wynikających z art. 69 ustawy o finansach publicznych.**

Kontrolujące zapytały Starostę Rawskiego o sposób ustalenia obszarów ryzyk oraz ich ocenę, jakie przyjęto misje i cele w Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej jak również w Powiecie Rawskim na 2019 rok, jak je monitorowano, jakie podjęto działania zmierzające do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń oraz ograniczenia negatywnych skutków. W jaki sposób dokonano oceny funkcjonowania kontroli zarządczej ww. jednostkach za 2019 rok.

Wyjaśnienie Starosty Rawskiego w sprawie kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej oraz w Powiecie Rawskim w 2019 roku, stanowi załącznik nr 3 protokołu kontroli.

W odpowiedzi na powyższe zapytanie Starosta Rawski udzielił następującej odpowiedzi cyt. „Zgodnie z uchwałą nr 432/2018 Zarządu Powiatu Rawskiego z dnia 3 kwietnia 2018 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego „Kontrolę zewnętrzną w stosunku do powiatowych jednostek organizacyjnych prowadzą: (...) audytor zewnętrzny w zakresie kontroli zarządczej na podstawie zawartej umowy.”

(§ 59 pkt 4). *Misja - Stabilizacja finansowa powiatu. Cel - Bezpieczna realizacja budżetu. Realizacja - monitoring wydatków bieżących i zdarzeń inwestycyjnych. Uchwałą nr IV/29/2018 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 28 grudnia 2018 roku, uchwalano budżet powiatu na 2019, który określał cele do realizacji w Powiecie Rawskim na 2019 rok (ze zmianami, wynikającymi z monitorowania bieżącej sytuacji). Plany dochodów i wydatków bieżących obejmowały finansowe zadania bieżące do realizacji w 2019 roku, wszystkich jednostek organizacyjnych powiatu łącznie ze Starostwem. Zadania kluczowe powiatu w 2019 roku, to inwestycje. Wykaz zadań inwestycyjnych obejmował cele (zadania - załącznik nr 7) do realizacji w 2019 roku dla wszystkich jednostek organizacyjnych Powiatu Rawskiego. Wszystkie inwestycje realizowane były przez Starostwo Powiatowe (bez projektów współfinansowanych z UE). W ciągu roku realizacja budżetu była ciągle monitorowana, przez wszystkich dysponentów budżetu. Dyrektorzy jednostek i Wydziałów Starostwa przez ciągły nadzór i zgłaszanie bieżących potrzeb (np.: remontowych) do Starosty. Starosta wszystkie problemy przedkładał Zarządowi Powiatu, który reagował na zgłoszony problem. Bieżąca reakcja na zagrożenie, umożliwiała ograniczenie jego negatywnych skutków. Plan zamówień publicznych w zakresie inwestycji powiatu, był sukcesywnie realizowany. Wyniki poszczególnych działań były na bieżąco przedstawiane do akceptacji Zarządowi Powiatu. W przypadku zagrożenia wykonania zadania, podejmowane były działania zmierzające do ograniczenia, bądź całkowitego wyeliminowania jego negatywnych skutków. Wprowadzano zmiany w planie finansowym lub dokonywano zmian zakresu zadań inwestycyjnych. Zostały sporządzone dokumenty (informacje z przebiegu wykonania budżetu), które obrazowały merytoryczny i finansowy stan realizacji zadań, po pierwszym półroczu oraz po zakończeniu 2019 roku dla kluczowych zadań realizowanych przez powiat. Analiza ryzyka została ujęta w zarządzeniu nr 27/2018 Starosty Rawskiego z dnia 11 lipca 2018 roku."*

Przedstawione przez Starostę obszary monitorowania ryzyk w ramach kontroli zarządczej zawężono do obszaru wykonania budżetu na 2019 rok i czynności związanych z bieżącym monitorowaniem dokonywanych wydatków, podczas gdy Powiat wykonując zadania z zakresu administracji samorządowej, funkcjonuje w wielu innych płaszczyznach, nie zawsze bezpośrednio związanych z wykonaniem budżetu, min. polityka kadrowa, inwentaryzacja składników majątku, itp. Odnosząc się do przywołanego przez wyjaśniającego zarządzenia nr 27/2018, kontrolujące wskazują, że zawarto w nim zapisy, które jednoznacznie wskazują na konieczność oceny punktowej oddziaływania danego ryzyka oraz jego prawdopodobieństwa wystąpienia, co nie zostało zaprezentowane w przedłożonym wyjaśnieniu jak również nie przedłożono do kontroli innych dokumentów potwierdzających, że przyjęte zasady kontroli zarządczej są wykonywane zgodnie z przyjętymi wytycznymi. Kontrola zarządcza nie może ograniczać się do kontroli środków pieniężnych, gdyż odnosi się ona do wszystkich obszarów działalności jednostki sektora finansów publicznych. Odnosząc się do przytoczonego w wyjaśnieniu argumentu cyt. „Kontrolę zewnętrzną w stosunku do powiatowych jednostek organizacyjnych prowadzi: (...) audytor zewnętrzny w zakresie kontroli zarządczej na podstawie zawartej umowy.”, należy wskazać, że zgodnie z art. 69 ustawy o finansach publicznych oraz standardów kontroli zarządczej określonych w komunikacie Ministra Finansów, równolegle ocenę przeprowadzają kierownicy jednostki przedstawiając przełożonemu, w tym przypadku Staroście, zapewnienie w formie oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za poprzedni rok, na podstawie samooceny jej funkcjonowania oraz wyników bieżącego monitorowania celów i misji określonych dla danej jednostki.

Kontrolujące wskazują, że ustawodawca wprowadzając wymóg art. 69 ustawy o finansach publicznych w zakresie monitorowania i oceny kontroli zarządczej oraz przeciwdziałania występowania ryzyk, nie ograniczył wypełnienia tych obowiązków do wprowadzenia regulaminu kontroli zarządczej, ale zobowiązał przede wszystkim do stosowania przyjętych zasad i ich dokumentowania.

Regulamin organizacyjny w rozdziałach: II, IV i V określa zadania i zakres odpowiedzialności, a w tym również zasady kontroli funkcjonalnej w ramach posiadanych kompetencji, którą sprawują: Starosta, Wicestarosta, Sekretarz Powiatu, Skarbnik Powiatu oraz dyrektorzy wydziałów Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej. Zakresy nadzoru i koordynacji pracy poszczególnych komórek organizacyjnych Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej przez ww. członków kierownictwa, przedstawiał schemat organizacyjny, który stanowi załącznik do Regulaminu Organizacyjnego kontrolowanej jednostki.

Na podstawie dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych Łukasza Sawickiego – Skarbnika Powiatu Rawskiego ustalono, że spełniał on wymogi określone w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. 2019 r. , poz. 869 ze zm.). Kierownik jednostki zapisami § 13 pkt 2 powierzył Skarbnikowi Powiatu obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości jednostki.

W konfrontacji zadań określonych dla pracowników Wydziału Finansów i Budżetu wynikających z § 28 Regulaminu organizacyjnego oraz zadań wynikających z zakresów czynności i powierzeń stwierdzono, że są one spójne. W poszczególnych zakresach czynności ww. pracowników, ustalono zastępstwa na okres ich nieobecności w pracy.

Jak wynika z oświadczenia Skarbnika, pracownicy ww. wydziału na bieżąco byli zapoznawani z obowiązującymi w jednostce regulacjami. Powyższego faktu jednak nie dokumentowały stosowne adnotacje.

Przedmiotowe oświadczenie stanowi załącznik nr 4 protokołu kontroli.

Podczas niniejszej kontroli zebrano informację dotyczącą szkoleń, w których uczestniczyli pracownicy Wydziału Finansów i Budżetu.

Przedmiotowa informacja dotyczy 2019 roku i stanowi załącznik nr 5 protokołu kontroli.

Zasady rejestrowania i kontroli wpływających do jednostki faktur i rachunków reguluje zarządzenie nr 7/2008 Starosty Rawskiego z dnia 3 czerwca 2008 roku w sprawie ustanowienia i wdrożenia systemu elektronicznego obiegu poczty w Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej oraz w załączniku nr 4 do zarządzenia nr 27/2017 Starosty Rawskiego z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie zasad rachunkowości. Zgodnie z powyższym wszystkie wpływające do kancelarii jednostki dokumenty finansowe ewidencjonowane są na nośnikach elektronicznych w systemie „Docu Safe” pod datą wpływu. Oznaczona numerem rejestrowym dokumentacja zostaje przekazana za pokwitowaniem do dyrektora właściwego wydziału lub innego upoważnionego pracownika, celem dokonania dalszych czynności kontrolnych. Opisane i sprawdzone merytorycznie rachunki bądź faktury, przekazywane są do Wydziału Finansów i Budżetu, którego pracownik dokonuje dalszej weryfikacji, tj. formalno – rachunkowej przestrzegając umownych terminów płatności. Dokumenty dotyczące wypłaty wynagrodzeń pracowników podpisują: osoba sporządzająca, osoba sprawdzająca, stanowisko do spraw kadrowych, Skarbnik oraz Starosta.

Kontrolujące dokonały szczegółowej analizy przyjętych zasad obiegu dokumentów księgowych i ich przepływu w jednostce oraz prawidłowości rejestracji wpływających do jednostki dokumentów stanowiących podstawę zapisów w księgach rachunkowych, w oparciu o zaewidencjonowane na koncie 201 dokumenty z miesięcy: maja i października 2019 roku (co piąta faktura), pięciu faktur największych kwotowo zapłaconych w 2019 roku oraz faktur stanowiących saldo konta 201, wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku. Ogółem skontrolowano 70 dokumentów księgowych, *które zestawiono w tabelach stanowiących załącznik nr 16 protokołu kontroli.*

Wnioski w zakresie przeprowadzonej analizy zawarto w punkcie protokołu pt. „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”.

Audyt zewnętrzny

W dniu 1 marca 2019 roku Starosta Rawski Józef Matysiak oraz Wicestarosta Jacek Otulak zawarli umowę nr 47/2019 z Polskim Instytutem Kontroli Wewnętrznej Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie ul. Sienna 93, reprezentowaną przez dwóch członków Zarządu spółki, której przedmiotem było przeprowadzenie audytu zgodnie z przyjętym planem na 2019 rok, uwzględniającym zadania w zakresie oceny funkcjonowania systemu RODO oraz kontroli zarządczej w czterech powiatowych jednostkach organizacyjnych. Z przeprowadzonych czynności audytowych zleceniobiorca zobowiązany był sporządzić sprawozdanie. Umowa została zawarta na czas oznaczony od dnia 1 marca 2019 roku do dnia 28 lutego 2020 roku. W dniu 2 września 2019 roku strony umowy aneksowały zapisy w zakresie przedmiotu umowy. Według zapisów § 1 umowy, za wykonane usługi, strony ustaliły wynagrodzenie brutto w wysokości 17.000,00 zł, które miało być przekazane na rachunek bankowy zleceniobiorcy na podstawie wystawionej faktury w dwóch równych transzach, tj. do dnia 30 września 2019 roku oraz do dnia 28 lutego 2020 roku. Umowa oraz jej aneks kontrasygnował Skarbnik Powiatu Łukasz Sawicki bądź z jego upoważnienia zastępca Skarbnika Małgorzata Augustyniak (upoważnienie z dnia 16 lipca 2018 roku) oraz parafował radca prawny.

Plan audytu wewnętrznego na 2019 rok, w którym wskazano temat zadania audytowego – ocena systemu RODO w jednostkach organizacyjnych Powiatu Rawskiego za rok 2018, planowany okres wykonania zadania – IV kwartał 2019 roku, zatwierdził Starosta Rawski. W dniu 9 września 2019 roku audytor Adam Bela przedstawiciel Polskiego Instytutu Kontroli Wewnętrznej, na wniosek Starosty, dokonał zmian w przedmiotowym planie wskazując dodatkowe zadania audytowe, tj. „Ocena kontroli zarządczej w wybranych jednostkach organizacyjnych Powiatu Rawskiego za rok 2018” oraz „Audyty bezpieczeństwa informacji częściowych” – okres wykonywania zadań – IV kwartał 2019 roku. Dokument został zatwierdzonych przez wnioskującego.

W dniu 22 marca 2019 roku Starosta Rawski wydał dla Adama Bela – audytora wewnętrznego (uprawnienia nr 312/2004), upoważnienie nr Or.1720.4.2019.MP do przeprowadzenia audytu wewnętrznego.

Z dokumentacji przedłożonej do kontroli wynikało, że zadania audytowe w zakresie oceny funkcjonowania systemu RODO oraz kontroli zarządczej wykonano w trzech jednostkach oświatowych, tj.: Zespole Szkół Ogólnokształcących w Rawie Mazowieckiej, Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Rawie Mazowieckiej, Zespole Szkół – Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej w Rawie Mazowieckiej. W dokumentacji, w zakresie wykonania danego zadania audytowego, znajdowały się: przegląd wstępny wraz z analizą ryzyka i testami, program audytu, ustalenie stanu faktycznego, sprawozdanie z audytu. Zadanie w zakresie oceny systemu bezpieczeństwa informacji wykonano w Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej, co potwierdzały sporządzone dokumenty, tj.: plan audytu, analiza ryzyka, plan testów, ustalenia stanu faktycznego, sprawozdanie z audytu.

Sprawozdanie z wykonania planu rocznego audytu za 2019 rok wpłynęło do Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej w dniu 28 lutego 2020 roku, które zatwierdził Starosta Rawski. Z treści ww. dokumentu wynikało, że w ocenie audytora, badanych obszarach funkcjonowania systemu RODO, kontroli zarządczej oraz systemu bezpieczeństwa informacji częściowych, może występować ryzyko o nieznacznym bądź przeciętnym stopniu zagrożenia.

KONTROLE ZEWNĘTRZNE

Kontrole przeprowadzone przez RIO

Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej następujące kontrole:

- kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w okresie od dnia 18 lipca 2016 roku do dnia 7 października 2016 roku, na podstawie upoważnienia Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi nr WK-601-2/37/2016 z dnia 28 czerwca 2016 roku. Okres objęty kontrolą obejmował lata 2014 – 2015. Pismem nr WK-602/78/2016 z dnia 29 grudnia 2016 roku Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi przekazał jednostce wystąpienie pokontrolne,
- doraźną kontrolę gospodarki finansowej w zakresie terminowości regulowania zobowiązań w okresie od dnia 17 lipca 2017 roku do dnia 21 lipca 2017 roku, na podstawie upoważnienia Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi nr WK-601-2/38/2017 z dnia 12 lipca 2017 roku,
- doraźną kontrolę gospodarki finansowej w zakresie realizacji zadań dotyczących ochrony zdrowia w okresie od dnia 27 sierpnia 2018 roku do dnia 13 września 2018 roku, na podstawie upoważnienia Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi nr WK-601-2/36/2018 z dnia 10 sierpnia 2018 roku.

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty - lata 2017- 2019

Według danych wynikających z książki kontroli w Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej w badanym okresie były przeprowadzone kontrole przez podmioty zewnętrzne. Zestawienie obejmujące wskazanie podmiotu, który przeprowadzał kontrole, czasu trwania czynności kontrolnych oraz tematykę przeprowadzonych kontroli za ww. okres przedstawia poniższa tabela:

2017 rok		
1.	Termin kontroli:	06.04.2017 – 27.04.2017
	Temat kontroli:	Kontrola w zakresie prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenie społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest ZUS oraz zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. Ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu. Prawidłowości i terminowości opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe. Wystawiania zaświadczeń lub zgłaszania danych dla celów ubezpieczeń społecznych.
	Jednostka kontrolująca:	Zakład Ubezpieczeń Społecznych Wydział Kontroli Płatników Składek w Tomaszowie Mazowieckim
2.	Termin kontroli:	29.05.2017 – 29.08.2017
	Temat kontroli:	Kontrola określonych przepisami prawa procedur podejmowania i realizacji decyzji w przedmiocie wybranych zagadnień dotyczących rozporządzania mieniem przez Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej w związku z zawarciem i realizacją umowy dzierżawy nieruchomości i wyposażenia Szpitala Św. Ducha w Rawie Mazowieckiej.
	Jednostka kontrolująca:	Centralne Biuro Antykorupcyjne Delegatura w Łodzi
3.	Termin kontroli:	11.09.2017 – 13.09.2017
	Temat kontroli:	Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz zgodność zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacyjnymi

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W POWIECIE RAWSKIM
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofa 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

	Jednostka kontrolująca:	Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi
4.	Termin kontroli:	20.09.2017
	Temat kontroli:	Sposób i terminowość wykonywania zadania w ramach Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019 w tym prawidłowości wykorzystania dotacji z budżetu państwa
	Jednostka kontrolująca:	Wojewoda Łódzki
5.	Termin kontroli:	05.12.2017
	Temat kontroli:	Kontrola w ramach PROW 2014-2020 operacji pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 4306E (Wiechnowice) - Lesiew na odcinku Sierzchowy - Sanogoszcz”
	Jednostka kontrolująca:	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego
2018 rok		
1.	Termin kontroli:	01.08.2018
	Temat kontroli:	Czynności kontrolne na zlecenie operacji w ramach PROW 2014-2020 pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 4306E (Wiechnowice) - Lesiew na odcinku Sierzchowy – Sanogoszcz”
	Jednostka kontrolująca:	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego
2.	Termin kontroli:	01.08.2018
	Temat kontroli:	audyt operacji w ramach PROW 2014-2020 pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 4306E (Wiechnowice) - Lesiew na odcinku Sierzchowy – Sanogoszcz” uczestnictwo w czynnościach przeprowadzanych przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego
	Jednostka kontrolująca:	Ministerstwo Finansów Wydział Terenowy Audytu w Łodzi
3.	Termin kontroli:	04.10.2018
	Temat kontroli:	Kontrola w ramach PROW 2015-2020 operacji pn. „Scalenie gruntów obiektu Ścieki”
	Jednostka kontrolująca:	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego
4.	Termin kontroli:	06.12.2018 – 07.12.2018
	Temat kontroli:	Kontrola projektu RPLD.07.01-10-0006/16 pn. „Adaptacja, przebudowa, remont, modernizacja istniejącej infrastruktury w celu dostosowania obiektów szkolnictwa zawodowego do warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej w Zespole Szkół Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej im. Mikołaja Kopernika w Rawie Mazowieckiej”
	Jednostka kontrolująca:	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego
2019 rok		
1.	Termin kontroli:	21.03.2019 – 22.03.2019
	Temat kontroli:	Kontrola realizacji projektu Nr RPLD.09.02.01-10-A007/17 "Centrum Usług Społecznych dla Powiatu Rawskiego"- realizowanego w ramach Osi priorytetowej IX „Włączenie Poddziałania IX.2.1 „Usługi społeczne i zdrowotne” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 przez Powiat Rawski
	Jednostka kontrolująca:	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
2.	Termin kontroli:	19.09.2019 – 20.09.2019
	Temat kontroli:	Kontrola w zakresie wykonywania zadań w zakresie administracji rządowej, polegających na gospodarowaniu nieruchomościami Skarbu Państwa
	Jednostka kontrolująca:	Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi

BANK WYKONUJĄCY OBSŁUGĘ BANKOWĄ JEDNOSTKI

Wybór banku

Rachunki bieżące, rachunki pomocnicze i rozliczenia pieniężne kontrolowanej jednostki prowadzi Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej, na podstawie umowy o prowadzenie rachunków bankowych z dnia 30 grudnia 2015 roku zawartej między reprezentującym Powiat Rawski Starostą Józefem Matysiakiem i Wicestarostą Marianem Krzyczkowskim z kontrasygnatą ówczesnego Skarbnika Marzeny Pakuły, a przedstawicielami Banku. Umowa zawarta na okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku, ustalała oprocentowanie środków na rachunku według zmiennej stopy procentowej, opartej na bazie zmiennej stawki WIBID 1M, pomniejszonej o 0,66 punktów procentowych w stosunku rocznym. Strony postanowiły, że miesięczna opłata abonamentowa za korzystanie z systemu bankowości elektronicznej będzie wynosić 900,00 zł, natomiast pozostałe usługi związane z prowadzeniem rachunków, Bank miał wykonywać bezprocentowo. Środki pieniężne pozostawione na rachunkach pomocniczych w kwocie nie mniejszej, niż 10.000,00 zł i nie większej niż 100.000,00 zł, Bank miał lokować na rachunku typu „over night”, dla których ustalono oprocentowanie według stopy zmiennej w wysokości WIBID 1 m minus marża 0,66 p.p. w stosunku rocznym. Procedura wyboru banku była przedmiotem analizy kontroli przeprowadzonej przez inspektorów Regionalnej Izby obrachunkowej w Łodzi w dnia 18 lipca – 7 października 2016 roku.

Obsługę kasową w zakresie wpłaty z tytułu opłat komunikacyjnych realizował Bank Spółdzielczy w Mszczonowie na podstawie umowy o współpracy nr 259/2016 z dnia 30 grudnia 2016 roku. Z informacji udzielonych przez Skarbnika Powiatu, decyzję o zawarciu umowy na obsługę kasową z ww. bankiem, podjęto z uwagi na fakt likwidacji Oddziału Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej w pobliskim sąsiedztwie z siedzibą Wydziału Komunikacji Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej. Mając na uwadze usprawnienie obsługi klientów ww. wydziału, zawarto przedmiotową umowę. Przyjęte wpłaty odprowadzane są na koniec dnia na rachunek budżetu Powiatu Rawskiego, co potwierdzały zapisy wyciągów bankowych.

Rachunki bankowe

Wielkość środków finansowych zgromadzonych na poszczególnych rachunkach bankowych na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa rachunku bankowego	Konto	Stan na dzień 31.12.2019
Rachunki bankowe prowadzone dla organu			
1	Rachunek budżetu:	133	12.840.521,50
Rachunki bankowe prowadzone dla jednostki			
1	Rachunek bieżący	130	0,00
2	Sumy depozytowe	139	79.933,25
3	Fundusz Świadczeń Socjalnych	135	69.962,86
4	Dochody Skarbu Państwa	130	2.448,65

W trakcie czynności kontrolnych zweryfikowano salda końcowe na dzień 31 grudnia 2019 roku wykazane na kontach księgowych z saldami końcowymi na rachunkach bankowych, które potwierdzały zapisy wyciągów bankowych. Stwierdzono, że salda te są zgodne.

III. ZADŁUŻENIE JEDNOSTKI

KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE, PORĘCZENIA, GWARANCJE

Zaciągnięte kredyty, pożyczki, wyemitowane papiery wartościowe - 2019 rok

Ze sprawozdania Rb-Z oraz zapisów ewidencji księgowej Powiatu Rawskiego wynika, że w 2019 roku przychody z tytułu zaciągniętych zobowiązań wynosiły 10.935.000,00 zł, które w całości stanowiły środki z tytułu emisji obligacji. Przedmiotowe zobowiązania zaciągnięto na podstawie niżej wymienionych umów:

- umowa z dnia 20 listopada 2019 roku, na kwotę 2.500.000,00 zł, z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu budżetu w wysokości 1.681.194,00 zł oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w wysokości 818.806,00 zł, planowany okres spłaty na lata 2020-2033,
- umowa z dnia 28 listopada 2019 roku, na kwotę 8.435.000,00 zł, z przeznaczeniem w całości na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań, planowany okres spłaty na lata 2020-2033.

Uchwałą nr IV/29/2018 Rady Powiatu w Rawie Mazowieckiej z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2019 rok ustalono dochody w łącznej wysokości 58.821.129,00 zł i wydatki budżetu w łącznej wysokości 58.018.872,00 zł. Według uchwały różnica między planowanymi dochodami a planowanymi wydatkami stanowiła nadwyżkę budżetu w wysokości 802.257,00 zł, która w całości miała stanowić źródło finansowania spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. Przedmiotową uchwałą Rada Powiatu, w zakresie wykonania budżetu, upoważniła Zarząd Powiatu do zaciągania kredytów i pożyczek oraz emitowania papierów wartościowych z przeznaczeniem na pokrycie występującego w ciągu roku deficytu budżetu w wysokości 2.500.000,00 zł oraz do lokowania w trakcie realizacji budżetu czasowo wolnych środków budżetowych na rachunkach bankowych w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu. Rada Powiatu Rawskiego uchwałą budżetową na 2019 rok ustaliła limity zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych z przeznaczeniem na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu w wysokości 2.582.000,00 zł.

W trakcie roku organ stanowiący dokonał zmian w zakresie planowanego deficytu budżetowego oraz planowanych przychodów i rozchodów budżetu Powiatu Rawskiego, co przedstawia poniższa tabela:

Przedmiot zmian	Uchwała nr VIII/51/2019 z dn. 31.05.2019	Uchwała nr X/69/2019 z dn. 30.07.2019	Uchwała nr XIII/79/2019 z dn. 19.09.2019	Uchwała nr XIV/85/2019 z dn. 16.10.2019
Planowane dochody	67 232 328,00	67 764 347,00	72 258 189,00	73 282 209,00
Planowane wydatki	67 011 025,00	68 701 344,00	73 939 383,00	74 994 057,00
Planowana nadwyżka	221 303,00	X	X	X
Planowany deficyt	X	936 997,00	1 681 194,00	1 711 848,00
Planowane rozchody w tym:	1 802 257,00	1 802 257,00	10 254 607,00	10 254 607,00
Spłaty zaciągniętych kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych	802 257,00	802 257,00	9 254 607,00	9 254 607,00
Udzielone z budżetu pożyczki	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00

Źródła finansowania planowanego deficytu i rozchodów:				
Kredyty i pożyczki	X	X	X	X
Papiery wartościowe	X	X	10 935 000,00	10 935 000,00
Wolne środki	1 580 954,00	2 739 254,00	1 000 801,00	1 031 455,00
Limit zobowiązań w tym :				
pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu	2 582 000,00	2 582 000,00	2 582 000,00	2 582 000,00
finansowanie planowanego deficytu budżetu	X	X	14 200 000,00	14 200 000,00
spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań	X	X		
Limit zobowiązań w zakresie upoważnienia dla Zarządu w ramach realizacji budżetu w tym :				
pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu	2 500 000,00	2 500 000,00	2 500 000,00	2 500 000,00
finansowanie planowanego deficytu budżetu	X	X	10 935 000,00	10 935 000,00
spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań	X	X		

Kontrolowana jednostka nie zaciągała zobowiązań w postaci kredytów i pożyczek z przeznaczeniem na:

- spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów (art. 89 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych),
- pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art. 89 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych),
- wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych),

co potwierdził w swoim oświadczeniu Skarbnik Powiatu Łukasz Sawicki, *które stanowi załącznik nr 6 protokołu kontroli.*

Wyemitowane papiery wartościowe

Kontrolą objęto umowę zawartą w dniu 28 listopada 2019 roku, której przedmiotem była emisja obligacji na kwotę 8.435.000,00 zł.

Uchwałą nr XIII/81/2019 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 19 września 2019 roku w sprawie emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu, organ stanowiący ustalił następujące warunki emisji:

- Powiat Rawski wyemituje 8.435 obligacji o wartości nominalnej 1.000,00 zł każda na łączną kwotę 8.435.000,00 zł poprzez propozycję nabycia skierowaną do jednego adresata, obligacje nie będą posiadały formy dokumentu, będą obligacjami na okaziciela i nie będą zabezpieczone,
- celem emisji miała być spłata zaciągniętych kredytów i pożyczek na kwotę 8.435.000,00 zł,
- wartość obligacji emitowanych w 2019 roku w seriach: A19 na kwotę 5.000.000,00 zł, B19 na kwotę 2.300.000,00 zł, C19 na kwotę 1.135.000,00 zł,
- cenę emisyjną równą wartości nominalnej w kwocie 1.000,00 zł,
- wydatki związane z przeprowadzeniem emisji, wykupem obligacji, wypłatą oprocentowania miały być zabezpieczone w budżetach Powiatu Rawskiego w latach 2019-2033,

- terminy wykupu: serii A19 w latach 2020-2030, serii B19 w latach 2031-2032, serii C19 w 2033 roku,
- oprocentowanie zmienne równe stawce WIBOR 6M ustalonej na dwa dni robocze przed rozpoczęciem okresu odsetkowego powiększonej o marżę, wypłacane dzień po upływie okresu odsetkowego, naliczane od wartości nominalnej, wypłacane w okresach półrocznych liczonych od daty emisji, z zastrzeżeniem, że pierwszy okres odsetkowy może trwać maksymalnie dwanaście miesięcy,
- Zarząd Powiatu został upoważniony do zawarcia umowy z podmiotem, któremu zostaną powierzone czynności związane ze zbywaniem i wykupem obligacji oraz wypłatą oprocentowania, dokonywania czynności związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem emisji obligacji oraz wypełnienia świadczeń wynikających z obligacji.

Uchwałą nr III/253/2019 z dnia 5 listopada 2019 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie zaopiniował możliwość wykupu obligacji w łącznej wysokości 8.435.000,00 zł, emitowanych przez Powiat Rawski w 2019 roku z terminem wykupu w latach 2020-2033.

Zobowiązanie to również uwzględniono w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Rawskiego na lata 2019-2039 (z prognozą długu na lata 2019-2033), wprowadzonej uchwałą nr IV/30/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku oraz jej zmianach (ostatnia zmiana wprowadzona uchwałą nr XIII/80/2019 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 19 września 2019 roku). Wartości w zakresie planowanego deficytu, planowanych przychodów i rozchodów dla roku 2019 wykazane w WPF-ie na lata 2019-2039 były tożsame z wartościami wykazanymi w planie budżetowym przyjętym na 2019 rok z uwzględnieniem wprowadzonych w trakcie roku zmian.

Według danych wykazanych w załączniku do uchwały nr XIII/80/2019 z dnia 19 września 2019 roku w kolumnie 5.1.1 – łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 ust. 3 pkt 3b ustawy o finansach publicznych dla roku 2019 wynosiła 8.435.800,60 zł, na którą składały się zobowiązania przypadające do spłaty po dniu 1 stycznia 2020 roku z tytułu zawartych umów:

- umowa nr 116/KG010/09 z dnia 27 października 2009 roku zawarta z Bankiem Spółdzielczym w Skierniewicach – 1.430.304,00 zł – umowny okres spłaty do dnia 31 grudnia 2035 roku,
- umowa nr BKO-PLN-CBKGD-10-000019 z dnia 28 lipca 2010 roku zawarta z PKO Bank Polski – 5.364.736,60 zł – umowny okres spłaty do dnia 30 grudnia 2039 roku,
- umowa nr 2/2012/JST/ORM/565958 z dnia 8 listopada 2012 roku zawarta z Bankiem Spółdzielczym w Białej Rawskiej – 1.640.760,00 zł – umowny okres spłaty do dnia 31 grudnia 2030 roku.

W dokumentacji przedłożonej do kontroli znajdowała się symulacja kosztów obsługi długu na lata 2019 – 2039 uwzględniająca całość zadłużenia Powiatu Rawskiego w dwóch wariantach, tj. wariant zakładający koszty według ustaleń obowiązujących umów dłużnych oraz wariant zakładający emisję papierów wartościowych z przeznaczeniem na przedterminową spłatę ww. umów kredytowych przy jednoczesnym zmniejszeniu okresu zadłużenia o cztery. Do obliczeń przyjęto notowania WIBOR na dzień 28 października 2019 roku oraz informacje uzyskane z rozeznania rynku w zakresie kosztów emisji papierów wartościowych. Z przedmiotowych wyliczeń wynikało, wariant emisji obligacji na spłatę części zobowiązań obniży koszty odsetek naliczanych od rat kapitałowych, o łączną kwotę 234.874,00 zł.

Kontrolujące sporządziły symulację kosztów obsługi ww. kredytów uwzględniając umowne warunki naliczania odsetek od zobowiązań oraz notowanie WIBOR 3M na dzień

28 października 2019 roku ogłoszone przez NBP, zestawiając je z kosztami obsługi emisji papierów wartościowych na kwotę 8.435.000,00 zł przy założeniach wysokości wynikających z zawartej umowy na emisję w zakresie wysokości marży dla poszczególnych okresów spłat oraz WIBOR 6M na dzień 28 października 2019 roku. Szczegółowe ustalenia zawarto w tabeli *stanowiącej załącznik nr 47 protokołu kontroli*.

Z powyższej analizy wynika, że skrócenie okresu spłaty obniżyło koszty obsługi o kwotę 238.387,69 zł, natomiast obniżenie stawek procentowych z 4,72% (dwa kredyty) i z 3,57% (jeden kredyt) do 2,85% (przez 10 lat), do 3,45% (przez kolejne 2 lata) oraz do 3,57% (ostatni rok spłaty) spowodowało spadek kosztów obsługi długu o kwotę 1.023.537,42 zł.

W dniu 3 października 2019 roku zaproszenie do udziału w konkursie na wybór Agenta Emisji obligacji komunalnych wysłano drogą e-mailową do: Banku PKO BP S.A., Banku Pekao S.A., Banku Gospodarstwa Krajowego, DNB Banku Polska S.A., Santander Consumer Bank S.A., Domu Maklerskiego Banku BPS S.A., ING Banku Śląskiego, Banku Millennium S.A., Domu Maklerskiego NWA I S.A., Banku SGB S.A. Przedmiotowe zaproszenie zawierało ustalenia w zakresie emisji i wykupu obligacji (tożsame jak w ww. uchwale), określało zadania agenta emisji, warunki udziału w konkursie, warunki prowadzenia konkursu, kryteria oceny ofert i rozstrzygnięcia konkursu, warunki zawarcia umowy, informację o klauzuli RODO oraz załączniki, tj.: oświadczenie oferenta o posiadanych uprawnieniach do występowania w obrocie prawnym, formularz ofertowy, pakiet informacyjny. Treść zaproszenia do udziału w ww. konkursie zatwierdził Starosta Rawski Józef Matysiak oraz Wicestarosta Jacek Otulak. Termin składania ofert wyznaczono do dnia 24 października 2019 roku.

Zgodnie z treścią ogłoszenia konkurs został podzielony na dwa zadania:

- zadanie nr 1: Świadczenie kompleksowych usług związanych z pełnieniem funkcji podmiotu uprawnionego do przeprowadzenia procesu nabycia obligacji komunalnych dla Powiatu Rawskiego na kwotę 8.435.000,00 zł. Środki pozyskane z emisji miały być przeznaczone na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów,

zadanie nr 2: Świadczenie kompleksowych usług związanych z pełnieniem funkcji Podmiotu uprawnionego do przeprowadzenia procesu nabycia obligacji komunalnych dla Powiatu Rawskiego na kwotę 2.500.000,00 zł. Środki pozyskane z emisji miały być przeznaczone na pokrycie planowanego deficytu budżetu Powiatu Rawskiego na 2019 rok oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów. Uchwałą nr III/254/2019 z dnia 5 listopada 2019 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie zaopiniował możliwość wykupu ww. obligacji w latach 2024-2032. Zobowiązanie zaciągnięto w dniu 20 listopada 2019 roku, natomiast wpływ środków na rachunek bankowy odnotowano w dniu 11 grudnia 2019 roku (wyciąg bankowy nr 287/2019). Zgodnie z uchwałą nr 31/2019 Zarządu Powiatu Rawskiego z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie Regulaminu Pracy Komisji Przetargowej oraz stałych składów komisji przetargowych dla prowadzenia postępowań, w których zamawiającym jest Powiat Rawski do otwarcia i oceny ofert na wybór Agenta emisji obligacji komunalnych zostało wyznaczonych czworo spośród pięciu stałych członków komisji przetargowej w zakresie usług finansowych i innych dostaw.

W związku z realizacją zadania pierwszego, w terminie do dnia 24 października 2019 roku, do Powiatu Rawskiego wpłynęły dwie oferty, przedstawione przez: Bank Gospodarstwa Krajowego oraz NWA I Dom Maklerski S.A.

Komisja w ww. składzie dokonała oceny złożonych ofert i stwierdziła, że spełniały one wymogi formalne określone w zaproszeniu. Po przeprowadzonej analizie kosztów emisji, jako najkorzystniejszą wskazano ofertę przedstawioną przez Bank Gospodarstwa Krajowego w Warszawie (szacowane koszty obsługi wynosiły 2.446.428,59 zł). Protokół

z wyboru emitenta obligacji komunalnych dla Powiatu Rawskiego zatwierdził w dniu 25 października 2019 roku Starosta Rawski.

W dniu 28 października 2019 roku za pośrednictwem poczty elektronicznej poinformowano oferentów o wyborze agenta emisji obligacji. W tym samym dniu Powiat Rawski reprezentowany przez Starostę Rawskiego Józefa Matysiaka oraz Wicestarostę Jacka Otulaka przy kontrasygnacie Skarbnika Powiatu Łukasza Sawickiego zawarli z pełnomocnikami Banku Gospodarstwa Krajowego z siedzibą w Warszawie umowę na zorganizowanie, przeprowadzenie i obsługę emisji obligacji o łącznej wartości nominalnej 8.435.000,00 zł. W treści umowy określono:

- procedurę emisji obligacji,
- gwarantowaną (w odniesieniu do poszczególnych serii obligacji) stopę oprocentowania, na którą składały się: marża oraz stawka WIBOR 6M, stanowiącą podstawę naliczenia wynagrodzenia Gwaranta Emisji za zrealizowanie zobowiązania gwarancyjnego poprzez nabycie obligacji na rynku pierwotnym,
- zasady: prowadzenia ewidencji, płatności kwot należnych z tytułu obligacji, dokonywania obliczeń wysokości świadczeń z obligacji oraz dokonania ich umorzenia, a także zasady spełniania świadczeń z tytułu zryczałtowanego podatku dochodowego,
- warunki konieczne do dokonania emisji,
- oświadczenia, zapewnienia Emitenta w zakresie jego sytuacji finansowej oraz jego zobowiązania w zakresie doręczania dokumentów informacyjnych, projektów uchwał budżetowych ze stosownymi opiniami Regionalnej Izby Obrachunkowej, uchwał budżetowych, zaopiniowanych uchwał w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej, sprawozdań opisowych, sprawozdań budżetowych ze wskazaniem uprawnionych przedstawicieli Emitenta,
- zakres i podstawy odpowiedzialności odszkodowawczej Emitenta i Agentów,
- zobowiązania Agentów emisji w zakresie: posiadania stosownych uprawnień do zawarcia umowy i wykonania zobowiązań z niej wynikających, obowiązków informacyjnych oraz przekazywania zawiadomień, przeniesienia praw i zobowiązań oraz przepisy właściwe do rozwiązywania sporów, dokonywania zmian umowy i formy czynności prawnych wykonywanych w realizacji umowy,
- upoważnienia do przekazywania dokumentów, a także zasady postępowania w przypadku niewykonania zobowiązania, możliwości dokonania potrąceń, określenia zgodności z prawem czynności określonych umową, zasady i podstawy rozwiązania umowy.

Wynagrodzenie Banku z tytułu świadczonych przez Niego usług z tytułu:

- organizacji emisji w wysokości 25.305,00 zł, płatne jednorazowo w terminie 14 dni po podpisaniu umowy,
- świadczenia usługi Agentów Emisji w wysokości 2.000,00 zł od każdej serii zgłoszonej do emisji, płatne w terminie 5 dni od rejestracji emisji przez KDPW,
- świadczenia usług Agentów Płatniczego w wysokości 28.140,00 zł, płatne w 14 rocznych ratach, w wysokości 2.010,00 zł każda, do dnia 20 kwietnia każdego roku trwania umowy w latach 2020-2033 włącznie.

Załącznikami do umowy określono: wzór propozycji nabycia obligacji, pełnomocnictwo.

Zgodnie z zapisami § 7 pkt. 2 umowy organizacji i obsługi emisji obligacji emitent – Powiat Rawski skierował w dniu 11 grudnia 2019 roku propozycję nabycia obligacji przez Bank Gospodarstwa Krajowego na warunkach określonych umową.

Szczegółowe ustalenia w zakresie wpływu środków z tytułu emisji obligacji przedstawia poniższa tabela:

Nr serii, kwota	Data wpływu na rachunek, kwota	Oprocentowanie serii	Data wykupu serii
A19 – 5 000 szt. – wartość 5.000.000,00 B19 – 2 300 szt. – wartość 2.300.000,00 C19 – 1 135 szt. – wartość 1.135.000,00	13.12.2019 WB nr 289 kwota 8.435.000,00 zł (Wn 133, Ma 260-06)	A19 – WIBOR 6M + 1,09% w skali roku B19 – WIBOR 6M + 1,66% w skali roku C19 – WIBOR 6M + 1,78% w skali roku	A19 – od 2020 do 2027 oraz od 2029 do 2030 - wartość wykupu rocznie 5.000 szt. x 100,00 zł = 500.000,00 zł B19 – 2031 - 2032 - wartość wykupu rocznie 2.300 szt. x 500,00 zł = 1.150.000,00 zł C19 – 2033 - wartość wykupu 1.135 szt. x 1.000,00 zł = 1.135.000,00 zł

Operacje w zakresie wpływu środków z emisji obligacji zostały prawidłowo ujęte w księgach rachunkowych Powiatu Rawskiego.

Środki z emisji obligacji stanowiły źródło finansowania spłaty zobowiązań wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w poz. 2, 3, 6 tabeli, *stanowiącej załącznik nr 7 protokołu kontroli*.

Odsetki od zaciągniętych zobowiązań zostały naliczone w miesiącu czerwcu 2020 roku w łącznej kwocie 132.306,50 zł, które zapłacono w dniu 9 czerwca 2020 roku WB nr 132/2020 (poz. księg. 1699), które zaewidencjonowano na kontach: Wn 751-3-2, Ma 130 wraz z klasyfikacją budżetową dział 757 rozdział 75702 § 8110.

Zgodnie z ustaleniami zawartymi w umowie organizacji i obsługi emisji obligacji, za pełnienie opisanych w niej funkcji wypłacono wynagrodzenie z tytułu:

- organizacji emisji w kwocie 25.305,00 zł – płatność w dniu 11 grudnia 2019 roku WB 287/2019 (poz. księg. 3860),
- za świadczenie usługi Agenta Emisji w kwocie 6.000,00 zł – płatność w dniu 16 grudnia 2019 roku WB 291/2019 (poz. księg. 3953),
- za świadczenie usług Agenta Płatniczego w kwocie 2.010,00 zł – płatność w dniu 16 kwietnia 2020 roku WB 89/2020 (poz. księg. 1108).

Udzielone gwarancje i poręczenia – 2015 - 2019 rok

W latach 2015 – 2019 kontrolowana jednostka nie udzielała gwarancji i poręczeń, co potwierdził w swoim oświadczeniu Skarbnik Powiatu, *które stanowi załącznik nr 6 protokołu kontroli*.

Saldo konta pozabilansowego 291 – Zobowiązania warunkowe na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiło 2.133.335,32 zł (strona Ma), które w całości stanowiły udzielone poręczenia dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Rawie Mazowieckiej, tj.:

- kredyt długoterminowy zaciągnięty w Nordea Bank Polska SA na podstawie umowy nr BKO-PLN-BCKGD-05-000028 z dnia 7 grudnia 2005 roku na kwotę 5.000.000,00 zł z okresem spłaty od dnia 25 czerwca 2007 roku do dnia 25 grudnia 2016 roku, według ostatniego aneksu zawartego w dniu 14 listopada 2019 roku termin spłat przypadał na lata 2007-2023 (grudzień). Powiat Rawski udzielił poręczenia na pełną kwotę kapitału zaciągniętego kredytu i na cały okres spłaty,
- kredyt długoterminowy zaciągnięty w Nordea Bank Polska SA na podstawie umowy nr BKO-PLN-BCKGD-07-000047 z dnia 27 grudnia 2007 roku na kwotę 4.000.000,00 zł z okresem spłaty od dnia 25 czerwca 2008 roku do dnia 25 maja 2023 roku, według ostatniego aneksu zawartego w dniu 19 grudnia 2013 roku, termin spłat przypadał na lata 2008-2023 (grudzień). Powiat Rawski udzielił poręczenia na pełną kwotę kapitału zaciągniętego kredytu i na cały okres spłaty.

Saldo zobowiązań potwierdził również bank udzielający kredytu.

W 2019 roku Powiat Rawski dokonał spłaty rat kapitałowych w łącznej kwocie 533.333,00 zł, wynikających z ww. umów. Zapłatę rat kapitałowych zaewidencjonowano na kontach Starostwa: Wn 751, Ma 130 wraz z klasyfikacją budżetową dział 757 rozdziału 75704 § 8030 (poz. księg. 4102) oraz na kontach organu: Wn 223, Ma 133 jako przekazanie środków na wydatki (WB nr 297 z dnia 22 grudnia 2019 roku, wspólny rachunek bankowy dla powiatu i jednostki budżetowej). Poleceniem księgowania zaewidencjonowano przypis poniesionych wydatków z tytułu spłat zobowiązań, na kontach organu: Wn 250 wraz z analityką: 03 i 05, Ma 962 – wynik na pozostałych operacjach (PK 31 grudnia 2019 roku, poz. księg. 854). Na podstawie jednostkowego sprawozdania budżetowego z wykonania planu wydatków budżetowych Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 roku sporządzonego przez Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej ujęto wydatek z ww. tytułu w księgach rachunkowych Powiatu na kontach: Wn 902, Ma 223.

Na podstawie wniosku złożonego przez SP ZOZ w dniu 27 grudnia 2019 roku, Zarząd Powiatu Rawskiego uchwałą nr 145/2019 z dnia 30 grudnia 2019 roku umorzył należności pieniężne z tytułu zapłaconych rat ww. kredytów w łącznej kwocie 533.333,00 zł, stanowiącej sumę rat kapitałowych zapłaconych przez Powiat w 2019 roku z tytułu poręczenia ww. kredytów długoterminowych. Operację w zakresie umorzenia należności zaewidencjonowano na kontach organu: Wn 962, Ma 250 wraz z analityką: 03 i 05 (PK z dnia 31 grudnia 2019 roku, poz. księg. 855).

Analiza uchwały budżetowej na 2019 rok oraz jej zmian dokonanych w trakcie roku oraz uchwały budżetowej na 2020 rok oraz jej zmian dokonanych w I półroczu wykazała, że Powiat Rawski zabezpieczył środki na ewentualne wypłaty z tytułu udzielonych poręczeń krajowych z terminem ich realizacji w danym roku budżetowym.

Dług spłacany wydatkami

Powiat Rawski w okresie objętym kontrolą, nie posiadał zobowiązań finansowych wynikających ze stosunków prawnych, które nazwą odpowiadałyby tym tytułom dłużnym, oraz z innych stosunków prawnych, które wywoływałyby skutki ekonomiczne podobne do skutków wynikających z papierów wartościowych opiewających na wierzytelności pieniężne, umów kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów, o których mowa w art. 72 ust. 1a ustawy o finansach publicznych, co potwierdził w swoim oświadczeniu Skarbnik Powiatu, Łukasz Sawicki, *które stanowi załącznik nr 6 protokołu kontroli.*

Stan zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego – 2017 – 2019 rok

Stan zadłużenia ustalony na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu, tj. sprawozdań o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń – Rb-Z, sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych Rb-28S oraz bilansu za lata 2017-2019, przedstawiono w poniższej tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie wg tytułów	Kwota zadłużenia na dzień		
		31 grudnia 2017 roku (w zł)	31 grudnia 2018 roku (w zł)	31 grudnia 2019 roku (w zł)
1	Kredyty w tym: pożyczki na finansowanie wyprzedzające zadań z udziałem środków unijnych	11 764 925,60	11 112 594,60	1 977 154,00
2	Pożyczki	1 072 485,72	953 320,64	834 155,56
3	Przyjęte depozyty	-	-	-
4	Emisja papierów wartościowych	-	-	-
5	Emisja obligacji samorządowych	5 900 000,00	5 900 000,00	16 835 000,00

6	Zobowiązania wymagalne	-	-	-
7	Zobowiązania wymagalne z tytułu gwarancji i poręczeń	-	-	-
	RAZEM	18 737 411,32	17 965 915,24	19 646 309,56

Z zapisów ewidencji księgowej oraz sprawozdań budżetowych sporządzonych według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku, 31 grudnia 2018 oraz 31 grudnia 2019 roku wynika, że w jednostce nie występowały zobowiązania wymagalne.

Według danych wynikających ze sprawozdań budżetowych Rb-28S sporządzonych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 roku nie odnotowano wydatków z tytułu odsetek karnych.

Powiat Rawski na dzień 31 grudnia 2019 roku posiadał zadłużenie na łączną kwotę 19.646.309,56 zł (saldo kont 134 i 260), które znajdowało odzwierciedlenie w czterech umowach kredytowych, w trzech umowach o emisję obligacji oraz w jednej umowie pożyczkowej.

Specyfikację zadłużenia Powiatu Rawskiego na dzień: 31 grudnia 2018 roku, 31 grudnia 2019 roku przedstawia załącznik nr 7 protokołu kontroli.

SPŁATA ZACIĄGNIĘTYCH ZOBOWIĄZAŃ - W SZCZEGÓLNOŚCI Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK

Planowane kwoty spłat oraz wykonanie na dzień: 31 grudnia 2018 roku, 30 czerwca 2019 roku oraz 31 grudnia 2019 roku przedstawia tabela *stanowiąca załącznik nr 8 protokołu kontroli.*

Kontrolujące zweryfikowały terminowość dokonywania spłat rat kapitałowych i odsetkowych od kredytu długoterminowego udzielonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Łodzi na podstawie umowy nr Ł/0/5/11/1096 z dnia 8 czerwca 2011 roku oraz od kredytu długoterminowego udzielonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Łodzi na podstawie umowy nr Ł/0/6/11/0582 z dnia 8 czerwca 2011 roku oraz pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na podstawie umowy nr 608/OA/PD/2015 z dnia 16 listopada 2015 roku i stwierdziły, że spłaty rat kapitałowych oraz rat odsetkowych od ww. zobowiązań, dokonywano w umownych wysokościach i terminach. Przekazanie spłaty rat kapitałowych ewidencjonowano na kontach organu: Wn 134-02, Ma 133-02. Odsetki od pożyczki w oparciu o dane wynikające z harmonogramu spłat, natomiast odsetki od kredytu na podstawie danych uzyskanych drogą mailową bądź telefonicznie i ewidencjonowano je na kontach jednostki budżetowej: Wn 751, Ma 130-02 wraz z klasyfikacją budżetową dział 757 rozdział 75702 § 8110, na podstawie sprawozdań budżetowych Rb-28S na kontach: Wn 902, Ma 223 wraz z ww. klasyfikacją budżetową. Ustalenia zawarto w tabeli *stanowiącej załącznik nr 9 protokołu kontroli.*

Udzielone pożyczki

W 2019 roku Powiat Rawski udzielił Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w Rawie Mazowieckiej trzech pożyczek w łącznej wysokości 1.000.000,00 zł, a mianowicie:

- na wniosek Dyrektor SP ZOZ w Rawie Mazowieckiej z dnia 25 marca 2019 roku, Zarząd Powiatu Rawskiego uchwałą nr 50/2019 z dnia 7 maja 2019 roku podjął decyzję o udzieleniu wnioskującemu pożyczki w wysokości 500.000,00 zł, z terminem spłaty do dnia 30 kwietnia 2020 roku. W dniu 29 maja 2019 roku Powiat Rawski reprezentowany przez Starostę Rawskiego Józefa Matysiaka oraz Wicestarostę Jacka Otulaka, zawarł z Dyrektorem SP ZOZ w Rawie Mazowieckiej umowę pożyczki nr 113/2019 wskazując w niej, ustalenia tożsame jak w ww.

uchwale. Środki pożyczki przekazano w następujących transzach: w dniu 30 maja 2019 roku kwotę 211.000,00 zł (wyciąg bankowy nr 124), w dniu 27 czerwca 2019 roku kwotę 36.000,00 zł (wyciąg bankowy nr 147), w dniu 23 lipca 2019 roku kwotę 38.000,00 zł, (wyciąg bankowy nr 170), w dniu 12 sierpnia 2019 roku kwotę 215.000,00 zł (wyciąg bankowy nr 187), które według wskazania wnioskodawcy miały być przeznaczone na wypłatę zaległych kontraktów lekarskich i pielęgniarskich z m-cy czerwca i lipca 2018 roku,

- na wniosek Dyrektor SP ZOZ w Rawie Mazowieckiej z dnia 9 września 2019 roku, Zarząd Powiatu Rawskiego uchwałą nr 101/2019 z dnia 10 września 2019 roku podjął decyzję o udzieleniu wnioskującemu pożyczki w wysokości 270.000,00 zł, z terminem spłaty do dnia 31 sierpnia 2020 roku. W dniu 11 września 2019 roku Starosta Rawski Józef Matysiak oraz Wicestarosta Jacek Otulak zawarli z Dyrektorem SP ZOZ w Rawie Mazowieckiej umowę pożyczki nr 178/2019 wskazując w niej, ustalenia tożsame jak w ww. uchwale. Środki pożyczki w całości przekazano w dniu 13 września 2019 roku (wyciąg bankowy nr 214), które według wskazania wnioskodawcy miały być przeznaczone na zapłatę bieżących składek ZUS,
- na wniosek Dyrektor SP ZOZ w Rawie Mazowieckiej z dnia 18 listopada 2019 roku, Zarząd Powiatu Rawskiego uchwałą nr 140/2019 z dnia 10 grudnia 2019 roku podjął decyzję o udzieleniu wnioskującemu pożyczki w wysokości 230.000,00 zł, z terminem spłaty do dnia 30 listopada 2020 roku. Wykonując dyspozycję z ww. uchwały, w dniu 19 grudnia 2019 roku Starosta Rawski Józef Matysiak oraz Wicestarosta Jacek Otulak zawarli z Dyrektorem SP ZOZ w Rawie Mazowieckiej umowę pożyczki nr 270/2019. Środki pożyczki w całości przekazano w dniu 20 grudnia 2019 roku, które według wskazania wnioskodawcy miały być przeznaczone na spłatę zaległych zobowiązań wobec kontrahentów.

Ww. umowy były kontrasygnowane przez Skarbnika Powiatu. Rozchody z tytułu udzielonych pożyczek uwzględniono w zmianach do uchwały budżetowej na 2019 rok wprowadzonej uchwałą nr VII/44/2019 z dnia 26 kwietnia 2019 roku na kwotę 500.000,00 zł oraz uchwałą nr VIII/51/2019 z dnia 31 maja 2019 roku zwiększając do kwoty 1.000.000,00 zł. Źródłem finansowania ww. pożyczek, w całości miały stanowić wolne środki z lat poprzednich.

Operacje w zakresie przekazania pożyczki ujęto na kontach organu: Wn 250 wraz z analityką 15, 16, 17, Ma 133.

W dniu 13 listopada 2019 roku umowy pożyczki: nr 113/2019, nr 178/2019 aneksowano w zakresie terminu zwrotu, który wyznaczono na dzień 31 stycznia 2021 roku. Decyzję o przesunięciu terminu spłaty poprzedzała uchwała nr 126/2019 Zarządu Powiatu Rawskiego z dnia 12 listopada 2019 roku, którą podjęto na wniosek pożyczkobiorcy z dnia 8 listopada 2019 roku.

W dniu 27 grudnia 2019 roku SP ZOZ zwrócił się do Zarządu Powiatu Rawskiego z wnioskiem o umorzenie udzielonych mu pożyczek:

- pożyczki nr 16/2018 z dnia 22 stycznia 2018 roku w kwocie 96.698,43 zł, z terminem spłaty do dnia 31 stycznia 2020 rok,
- pożyczki nr 123/2018 z dnia 12 lipca 2018 roku w kwocie 700.000,00 zł, z terminem spłaty do dnia 31 stycznia 2021 rok,
- pożyczki nr 113/2019 z dnia 29 maja 2019 roku w kwocie 500.000,00 zł, z terminem spłaty do dnia 31 stycznia 2021 rok,
- pożyczki nr 178/2019 z dnia 11 września 2019 roku w kwocie 270.000,00 zł, z terminem spłaty do dnia 31 stycznia 2021 rok.

Zarząd Powiatu Rawskiego uchwałą nr 144/2019 z dnia 30 grudnia 2019 roku umorzył należności z tytułu udzielonych dla SP ZOZ pożyczek w oparciu o zapisy uchwały nr

XLV/233/2010 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 28 września 2010 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny (...). Przed podjęciem przedmiotowej uchwały, pozytywną opinię o umorzeniu ww. należności wydała Komisja Budżetu i Finansów, co potwierdzały zapisy protokołu z dnia 30 grudnia 2019 roku. W uzasadnieniu do przedmiotowej uchwały wskazano trudną sytuację finansową pożyczkobiorcy uniemożliwiającą mu spłatę powstałych z tego tytułu zobowiązań w oparciu o własne środki finansowe. Pożyczkobiorca corocznie przedkładał do Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej bilanse oraz informację o sytuacji finansowej Publicznego Samodzielnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Rawie Mazowieckiej (bilans za 2018 rok wpłynął do jednostki 29 marca 2019 roku), na podstawie których Zarząd Powiatu Rawskiego podejmował decyzję o udzielaniu pożyczek.

Według zapisów księgowych saldo konta 250 - należności z tytułu zapłaconych poręczeń kredytowych oraz udzielonych pożyczek dla SP ZOZ na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiło 230.000,00 zł.

Przychody z tytułu spłaty pożyczki nr 270/2019 z dnia 19 grudnia 2020 roku z terminem spłaty do dnia 30 listopada 2020 roku, przez SP ZOZ nie zostały uwzględnione w uchwale budżetowej na 2020 rok wprowadzonej uchwałą nr XVI/112/2019 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 30 grudnia 2019 roku. Należy wskazać, że zgodnie z art. 211 ust. 1 w związku z art. 212 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych - budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki, który przedstawiany jest w postaci uchwały budżetowej uwzględniającej łączną kwotę przychodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Kontrolowana jednostka wprowadziła do budżetu przychody z ww. tytułu dopiero w uchwale nr XVIII/125/2020 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 6 marca 2020 roku w sprawie zmian budżetu na 2020 rok. **Również ww. przychodów nie uwzględniono w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Rawskiego na lata 2020 – 2033 wprowadzonej uchwałą nr XVI/113/2019 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 30 grudnia 2019 roku,** co naruszało wymogi określone art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej: (...) przychody i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego, (...). Zapisami uchwały nr XVIII/126/2020 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 6 marca 2020 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Rawskiego na lata 2020 – 2033 wprowadzono przychody z ww. tytułu.

IV. EWIDENCJA KSIĘGOWA. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI. ZABEZPIECZENIE DANYCH PRZETWARZANYCH W SYSTEMACH INFORMATYCZNYCH.

Zasady prowadzenia rachunkowości określił Starosta Rawski w zarządzeniu nr 27/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku. Wymieniona wyżej dokumentacja:

- opisywała w języku polskim przyjęte przez jednostkę zasady rachunkowości,
- określała rok obrotowy, którym był rok budżetowy trwający od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia, podzielony na okresy sprawozdawcze - najkrótszym okresem sprawozdawczym określono miesiąc,
- opisywała metody wyceny aktywów i pasywów oraz sposób ustalenia wyniku finansowego,
- zawierała wykaz i sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych,

- zawierała wykaz i zasady funkcjonowania kont dla budżetu Powiatu,
- zawierała wykaz i zasady funkcjonowania kont jednostki budżetowej – Starostwa Powiatowego,
- opisywała algorytmy i parametry systemu przetwarzania danych przez program finansowo-księgowy, wykazy zbiorów oraz danych tworzących księgi rachunkowe,
- opisywała zasady ochrony danych, przetwarzanych przy użyciu programu finansowo - księgowego.

Ponadto elementy przyjętych zasad rachunkowości, opisano w instrukcjach regulujących gospodarkę finansową w Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej, a mianowicie:

- instrukcji kasowej wprowadzonej zarządzeniem nr 28/2017 Starosty Rawskiego z dnia 29 grudnia 2017 roku,
- instrukcji inwentaryzacyjnej wprowadzonej zarządzeniem nr 17/20175 Starosty Rawskiego z dnia 26 września 2017 roku,
- zarządzeniu nr 18/2016 Starosty Rawskiego w sprawie obowiązku przeprowadzenia centralizacji oraz określenia zasad rozliczania podatku od towarów i usług w Starostwie Powiatowym oraz powiatowych jednostkach organizacyjnych.

W zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych, jednostka wykorzystuje komputerowy system finansowo-księgowy „Finanse i Księgowość” autorstwa Firmy ZETO Sp. z o.o. Olsztyn. System płacowy obsługiwany jest przez program „PUMA – moduł płace”. Ponadto w jednostce użytkowane są programy: „Płatnik” opracowany przez Firmę PROCOM, „Besti@” do sporządzania sprawozdań budżetowych oraz program „Internet Banking dla Firm”, służący do wymiany informacji między Starostwem a bankiem.

Metody zabezpieczenia danych w systemach informatycznych opisano w instrukcji zarządzania systemem informatycznym, służącym do przetwarzania danych osobowych w Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej, wprowadzonej zarządzeniem nr 40/2018 Starosty Rawskiego z dnia 29 października 2018 roku. W przedmiotowej instrukcji określono: sposoby i czas przechowywania nośników informacji, w tym kopii informatycznych i wydruków, zasady przydziału haseł dla użytkowników systemów komputerowych, metody i częstotliwość tworzenia kopii, sposób dokonywania przeglądów i konserwacji systemu i zbiorów danych osobowych.

Przyjęte unormowania w zakresie rachunkowości, zawierały opisy ewidencji zdarzeń na poszczególnych kontach księgowych jednostki i organu, określały zasady prowadzenia kont pomocniczych oraz powiązań z kontami księgi głównej.

Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej na mocy uchwały nr XXII/122/2016 Rady Powiatu Rawskiego w Rawie Mazowieckiej z dnia 30 grudnia 2016 roku w sprawie wspólnej organizacji jednostek organizacyjnych zaliczanych do sektora finansów publicznych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Rawski, wykonuje zadania w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości, naliczeń wynagrodzeń pracowników oraz rozliczeń w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych jednostek oświatowych, tj.: Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Rawie Mazowieckiej, Zespół placówek Specjalnych w Rawie Mazowieckiej, Zespół Szkół – Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej w Rawie Mazowieckiej, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Rawie Mazowieckiej, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Białej Rawskiej, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Rawie Mazowieckiej. Obsługę finansowo – księgową ww. wykonuje Powiatowy Zespół Ekonomiczno – Administracyjny Szkół i Jednostek Oświatowo – Wychowawczych funkcjonujący w strukturze organizacyjnej Starostwa Powiatowego.

URZĄDZENIA KSIĘGOWE

Księgi rachunkowe prowadzono techniką komputerową. Ewidencja operacji księgowych w 2019 roku prowadzona była w podziale na rejestry częściowe, które ujmowały określone grupy rodzajowe zdarzeń, a mianowicie:

- Rejestr „Powiat RM” - ewidencja operacji w zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- **Rejestr „Starostwo RM” – ewidencja operacji w zakresie budżetu jednostki budżetowej – Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej,**
- **Rejestr „Dochody SP” – ewidencja operacji w zakresie realizacji dochodów Skarbu Państwa,**
- **Rejestr „ZFŚS” – ewidencja operacji w zakresie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Starostwa Powiatowego oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,**
- **Rejestr „PFRON” – ewidencja operacji w zakresie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,**
- **Rejestr „Sumy Depozytowe” – ewidencja operacji w zakresie rozliczeń finansowych z tytułu przyjętych przez Starostwo Powiatowe środków pieniężnych w depozyt,**
- **Rejestr „Projekt PFRON” – ewidencja operacji w zakresie projektu pn. „Aktywny samorząd” realizowanego przez Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej,**
- **Rejestr „Projekt PFRON – wyrównanie różnic” – ewidencja operacji w zakresie projektu pn. „Wyrównanie różnic między regionami” realizowanego przez Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej.**

Wyodrębnienie ksiąg rachunkowych w komputerowym systemie finansowo – księgowym uniemożliwiło uzyskanie wspólnego dziennika zdarzeń odnotowywanych we wszystkich rejestrach. Każda księga rachunkowa posiadała swój odrębny plan kont i niemożliwe było księgowanie operacji pomiędzy dwoma księgami rachunkowymi. Powyższe nie spełniało wymogu art. 13 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2019 r., poz. 351), zgodnie z którym - księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą m.in.: dziennik (...). Oprogramowanie umożliwiało sporządzenie łącznego zestawienia obrotów i sald, oraz jak również obrotówki (zbioru zapisów ujętych na kontach) z poszczególnych rejestrów w księdze głównej. Zastosowany sposób prowadzenia ksiąg nie pozwalał na utworzenie jednego dziennika obrotów dziennych ze wszystkich rejestrów oraz na wprowadzanie zapisów, w których konto z jednego rejestru korespondowało z kontem innego rejestru dotyczącego jednostki.

Ponadto w urządzeniach księgowych Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej, prowadzony jest rejestr „Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Rawa Mazowiecka”, w którym ujmowano operacje w zakresie budżetu ww. jednostki oraz rozliczenia w zakresie realizacji projektu „Centrum Usług Społecznych”.

Kontrolujące ustaliły, że Wydział Finansów i Budżetu Starostwa Powiatowego nie posiadał kompetencji do wykonywania zadań w zakresie prowadzenia rachunkowości Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej, co naruszało art. 6b ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. 2015, poz. 1445 ze zm.), który obowiązuje od dnia 1 stycznia 2016 roku. Cytowany przepis prawa stanowi, że rada powiatu w

odniesieniu do jednostek obsługiwanych, o których mowa w art. 6a pkt 1, określa w drodze uchwały, w szczególności: zakres obowiązków powierzonych jednostkom obsługującym w ramach wspólnej obsługi. **Powyższa nieprawidłowość była przedmiotem analizy inspektorów kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, którą przeprowadzono w dniach 18 lipca – 7 października 2016 roku. Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wystąpieniem pokontrolnym nr WK-602/78/2016 z dnia 29 grudnia 2016 roku, zobowiązał Starostę Rawskiego do przestrzegania ww. przepisu prawa. W odpowiedzi na powyższe zalecenie Starosta zapewnił organ nadzoru o prawidłowo prowadzonej wspólnej obsłudze jednostek organizacyjnych Powiatu Rawskiego. Kontrolujące zwróciły się z zapytaniem do Starosty Rawskiego o wyjaśnienie istniejących rozbieżności pomiędzy stanem faktycznym, a udzieloną odpowiedzią na zalecenia pokontrolne.**

Wyjaśnienie Starosty Rawskiego w sprawie obsługi finansowo – księgowej i kadrowej PCPR-u przez Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej, stanowi załącznik nr 10 protokołu kontroli.

W odpowiedzi na powyższe Starosta przedłożył wyjaśnienie następującej treści cyt. „(...) od dnia 1 stycznia 2017 roku Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej utworzyło odrębny rejestr „Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Rawa Mazowiecka” - który służy do ewidencji operacji w zakresie budżetu jednostki budżetowej, tj. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej, i w którym znajdują się dzienniki częściowe PCPR i Projekt Centrum Usług Społecznych. Dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie prowadzone są odrębne księgi rachunkowe obejmujące wyłącznie zdarzenia związane z tą jednostką organizacyjną. Pozwala to na rzetelne i jasne przedstawianie sytuacji materialnej i finansowej, prezentację wyniku finansowego oraz sporządzanie odrębnych sprawozdań finansowych i budżetowych. Księgi rachunkowe w/w jednostki prowadzone są przez pracowników Starostwa Powiatowego w Wydziale Finansów i Budżetu. Powyższa obsługa prowadzona jest na podstawie uchwały Nr V/40/2011 Rady Powiatu Rawskiego w Rawie Mazowieckiej z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie nadania Statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej. W statucie tym rozdział 4 Gospodarka finansowa §7 punkt 2 brzmi: „Księgowość Centrum prowadzona jest przez Starostwo Powiatowe zgodnie z przepisami w ramach zasad stosowanych w rachunkowości budżetowej”. Ponadto w uchwale Nr 156/2012 Zarządu Powiatu Rawskiego z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej w § 17 punkt 5 istnieje zapis, iż „obsługę Centrum w zakresie spraw kadrowo-księgowych zapewnia Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej”. Mając na uwadze powyższe uznać należy, iż zalecenia RIO w w/w zakresie zostały wykonane przez Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej, gdyż prowadzone są odrębne księgi rachunkowe dla PCPR w Rawie Mazowieckiej i sporządzane odrębne sprawozdania finansowe i budżetowe dla tej jednostki. Ponadto podstawą prowadzenia spraw finansowych PCPR jest uchwała Rady Powiatu Rawskiego z dnia 29 marca 2011r. w sprawie nadania Statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej.”

Odnosząc się do powyższego wyjaśnienia należy wskazać, że ustawodawca art. 6a pkt 2 ustawy o samorządzie powiatowym wskazał aby aktem prawa miejscowego jakim jest uchwała, rada powiatu w odniesieniu do jednostek obsługiwanych, o których mowa w art. 6a pkt 1, określiła, w szczególności: 1) jednostki obsługujące; 2) jednostki obsługiwane; 3) zakres obowiązków powierzonych jednostkom obsługującym w ramach wspólnej obsługi. **Statut określa zadania, strukturę organizacyjną i sposób działania tylko tej jednostki, dla której został utworzony, tj. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, natomiast jego zapisy nie są wiążące w odniesieniu do Starostwa Powiatowego. Również zapisy regulaminu organizacyjnego PCPR-u nie mają zastosowania do jednostki prowadzącej obsługę, dodatkowo należy wskazać, że dokument ten został wprowadzony do obrotu prawnego decyzją**

organu wykonawczego, który nie posiadał kompetencji do przekazywania obowiązków w tym zakresie innej jednostce organizacyjnej. Dlatego też należy stwierdzić, że zadania wykonywane przez Starostwo Powiatowe w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz spraw kadrowo-finansowych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie nie mają podstaw prawnych.

Kontrolowana jednostka prowadzi księgi rachunkowe w systemie elektronicznym z wykorzystaniem programu „Finanse i Księgowość” autorstwa Firmy ZETO Sp. z o.o. Olsztyn, który umożliwiał wygenerowanie następujących danych:

- dziennika obrotów obejmującego zapisy operacji księgowych, dotyczących zdarzeń z danego rejestru (dla każdego rejestru odrębny dziennik obrotów),
- zestawienia sum obrotów kont bilansowych i pozabilansowych dzienników częściowych prowadzonych dla poszczególnych rejestrów, w tym z uwzględnieniem podziału na konta organu i konta jednostki budżetowej,
- „Księgi głównej” dla wybranego rejestru bądź wspólną dla wszystkich prowadzonych rejestrów, która uwzględnia operacje księgowe zaewidencjonowane na poszczególnych dziennikach obrotów (z możliwością wyodrębnienia księgi głównej dla danego rejestru),
- zestawienia obrotów i sald „Księgi Głównej” dla wszystkich rejestrów (z możliwością wyodrębnienia zestawienia obrotów i sald dla księgi głównej dla danego rejestru).

Księgi rachunkowe oznaczone nazwą jednostki oraz rokiem obrotowym, prowadzono w sposób zapewniający trwałość zapisów. Dokumenty będące dowodami księgowymi, które stanowiły podstawę ujęcia ich w ewidencji księgowej, przechowywano w oddzielnie założonych na dany miesiąc segregatorach. Każdy segregator zawierał dokumenty księgowe ułożone narastająco z podziałem na miesiące, wg wyciągów bankowych i raportów kasowych. Dokumenty księgowano w programie finansowo – księgowym od pierwszej pozycji narastająco.

Księgi rachunkowe były prowadzone odrębnie dla: Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej, Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej oraz dla Powiatu Rawskiego.

Po zakończeniu dnia, tworzono na serwerze kopie zabezpieczające dokonane zapisy księgowe w systemie elektronicznym. Po zamknięciu roku obrotowego księgi rachunkowe przechowywano na elektronicznym nośniku danych, w formie zbiorów utrwalonych, dla których ustalono pięcioletni okres ich przechowywania.

Prawidłowość dokonywania ewidencji księgowej w dzienniku obrotów z rejestrów oznaczonych: „Powiat RM”, „Starostwo RM”, skontrolowano na podstawie operacji księgowych z okresu 2 – 4 września 2015 roku.

Akta kontroli str. 1-31: Wydruk operacji księgowych od dnia 16 października 2019 roku do dnia 18 października 2019 roku z rejestrów: z rejestru „Powiat RM”, „Starostwo RM”.

Analiza wymienionych operacji księgowych wykazała, że:

- każdy zapis wskazuje kwotę i datę jego dokonania, oznaczenie kont, na których ewidencjonowano przedmiotowe operacje (dekretacja, klasyfikacja budżetowa) oraz krótką i zrozumiałą treść operacji,
- na dowodach księgowych zamieszczano numerację, umożliwiającą ich weryfikację z zapisami w księgach rachunkowych,
- dowody księgowe były wolne od błędów rachunkowych, sprawdzone merytorycznie przez pracowników odpowiedzialnych za poszczególne zakresy działań, natomiast pod

względem formalno - rachunkowym przez pracowników Wydział Finansów i Budżetu, upoważnionych do wykonywania tych czynności,

- kompletność i rzetelność dokumentów dotyczących danej operacji, zgodność wydatków z planem finansowym oraz ich celowość potwierdził na wymienionych dokumentach Skarbnik Powiatu,
- zatwierdzenia dokumentów do wypłaty dokonywał Starosta Rawski Józef Matysiak bądź Wicestarosta Jacek Otulak na podstawie upoważnienia wynikających z zapisów § 10 ust 2 regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej,
- dowody księgowe zawierały informacje o ich sprawdzeniu i zakwalifikowaniu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie sposobu zaewidencjonowania na odpowiednich kontach księgowych (dekretacja). Na dokumentach znajdował się podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

W celu sprawdzenia prawidłowości dokumentowania obrotu bezgotówkowego oraz ciągłości sald rachunków bankowych z rejestrów: „Powiat RM”, „Starostwo RM”, „ZFŚS”, „Sumy depozytowe”, kontroli poddano ostatni wyciąg z 2019 roku oraz pierwszy z 2020 roku, ostatni wyciąg z miesiąca czerwca 2019 roku i pierwszy wyciąg z miesiąca lipca 2019 roku. Kwoty sald końcowych zweryfikowano z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej kont: 133 – rachunek budżetu, 130 - rachunek bieżący jednostki, 135 – rachunek ZFŚS, 139 – rachunek depozytowy według stanu na dzień 30 czerwca 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Zestawienie sald końcowych wg stanu na dzień 30 czerwca 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz sald początkowych na dzień 1 lipca 2019 roku oraz na dzień 2 stycznia 2020 roku, stanowi załącznik nr 11 protokołu kontroli.

Analiza zapisów operacji księgowych ww. dokumentacji wykazała, że zachowano ciągłość sald końcowych i początkowych w badanym okresie. Księga główna oraz dziennik obrotów uwzględniały zapisy operacji księgowych, które ujmowano w poszczególnych rejestrach księgowych.

Przykładowe księgowania

Kontrolą objęto operacje w zakresie naliczenia i zapłaty czynszu za lokal użytkowany przez Wojewódzką Komendę OHP w Łodzi za miesiąc wrzesień 2019 rok.

Na podstawie zapisów umowy 239/2017 na wynajem lokalu użytkowego, w dniu 19 września 2019 roku wystawiono fakturę nr SP/17/09/2019 na kwotę brutto 100,00 zł (netto – 85,82 zł, podatek VAT należny – 14,18 zł). Operacje ujęto w księgach rachunkowych Starostwa na kontach: Wn 221-1, Ma 760 z klasyfikacją budżetową dział 750 rozdział 75020 § 0750 – kwota netto faktury 85,82 zł (poz. księg. 2818 poz. 1) oraz **Wn 221, Ma 225 z klasyfikacją budżetową dział 750 rozdział 75020 § 0970 – kwota VAT-u należnego z faktury 14,18 zł (poz. księg. 2818 poz.2).**

Zapłata faktury nastąpiła w dniu 26 września 2019 roku (wpływ środków na rachunek bieżący jednostki wyciąg bankowy nr 225/2019), operację ujęto na kontach: Wn 130, Ma 221 wraz z klasyfikacją budżetową dział 750 rozdział 75020 § 0750 – kwota netto faktury 85,82 zł (poz. księg. 2830 poz. 8) oraz **Wn 130, Ma 221 z klasyfikacją budżetową dział 750 rozdział 75020 § 0970 – kwota VAT-u należnego z faktury 14,18 zł (poz. księg. 2830 p.7).** Z uwagi na wspólny rachunek bankowy prowadzony dla Powiatu oraz jednostki (Starostwa) zrealizowane dochody budżetowe w wartości netto ujęto na kontach organu: Wn 133, Ma 222. **Kontrolujące wskazują, że podatek VAT jest dochodem budżetu Państwa, a w księgach rachunkowych jednostki budżetowej operacje mają charakter jedynie rozrachunkowy, a nie dochodowy, dlatego też nie powinien być ewidencjonowany w podziale klasyfikacji**

budżetowej, gdyż sztucznie zawiąza zrealizowane dochody budżetowe jednostki samorządu terytorialnego, których katalog określa art. 3 ust. 1 oraz art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. 2018 r., poz. 1530 ze zm.).

Dochody z ww. tytułu zostały uwzględnione w sprawozdaniu budżetowym Rb-27S za okres od początku roku do dnia 30 września 2019 roku, co naruszało zapisy § 2 ust. 2 rozdziału I załącznika 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. 2019 r., poz. 1393 ze zm.), zgodnie z którym jednostka samorządu terytorialnego sporządza sprawozdanie jednostkowe z następujących dochodów budżetowych: 1) z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z § 3 ust. 1, oraz pobieranych przez urzędy skarbowe na rzecz jednostek samorządu terytorialnego; 2) dochodów jednostki budżetowej, zgodnie z § 3 ust. 3; 3) udziałów jednostki samorządu terytorialnego we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, przekazanych z centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego; 4) dotacji celowych i subwencji ogólnej otrzymanych z budżetu państwa; 5) dotacji celowych z państwowych funduszy celowych oraz dotacji celowych na zadania realizowane przez jednostkę samorządu terytorialnego na podstawie porozumień pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego.

W dniu 24 października 2019 roku sporządzono deklarację cząstkową VAT-7 Starostwa, którą ujęto na kontach jednostki: Wn 225 – VAT należny, Ma – rozliczenie podatku VAT na kwotę 2.480,88 zł oraz operację w zakresie przekazania środków należnego podatku VAT na rachunek budżetu ujęto na kontach: Wn 225 – rozliczenie podatku VAT, Ma 130 wraz z klasyfikacją budżetową zmniejszenie dochodów oraz zapis techniczny na koncie 130 (Wn 130, Ma 130 w wartości ujemnej) kwotę 2.203,09 zł oraz Wn 225, Ma 130 wraz z klasyfikacją budżetową ze wskazaniem paragrafu 04530 na kwotę 277,65 zł jako wydatek (w kwocie należnego podatku, który nie wpłynął na rachunek Starostwa).

Zrealizowane dochody budżetowe oraz uzyskany podatek VAT należny, odprowadzono na rachunek budżetu w dniu 19 października 2019 roku (wyciąg bankowy nr 249/2019). Operacje ujęto na kontach:

- Wn 133, Ma 226 – wpływ podatku VAT należnego z jednostki (poz. ksiąg. 674),
- Wn 226, Ma 224 – podatek VAT należny w kwocie wynikającej z deklaracji cząstkowej Starostwa,
- Wn 224, Ma 133 – przekazanie podatku VAT należnego na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego (wyciąg bankowy 249/2019 z dnia 24 października 2019 roku poz. 3184).

Na podstawie sprawozdania budżetowego Rb-27S za okres od początku roku do dnia 30 września 2019 roku, sporządzonego przez Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej, zaewidencjonowano w księgach rachunkowych zrealizowane przez jednostkę dochody budżetowe, ujmując operację na kontach: Wn 222, Ma 901.

W toku kontroli ustalono, że Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej nie dopełnił obowiązku złożenia do Powiatu Rawskiego, deklaracji cząstkowej VAT-7 za miesiąc wrzesień 2019 rok. Powyższe naruszało § 3 ust. 5 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 18/2016 Starosty Rawskiego z dnia 27 grudnia 2016 roku w sprawie obowiązku centralizacji oraz określenia zasad podatku od towarów i usług w Starostwie Powiatowym oraz w jego jednostkach organizacyjnych, zgodnie z którym jednostki organizacyjne powiatu zobowiązane są do 10 dnia miesiąca po miesiącu rozliczeniowym do przekazania w formie elektronicznej pliku JPK VAT(...) i papierowej cząstkowych deklaracji VAT (w tym zerowych).

Powyższe wskazuje, że system funkcjonującej w Starostwie Powiatowym

kontroli zarządczej w zakresie wypełniania przez kierowników jednostek organizacyjnych obowiązków w ramach centralizacji podatku od towarów i usług, nie był w pełni skuteczny biorąc pod uwagę fakt, że obsługę finansowo – księgową PCPR-u prowadzi Wydział Finansów i Budżetu Starostwa Powiatowego, który jednocześnie pełnił funkcję nadzorującą czynności związane z centralizacją podatku VAT przez wszystkie jednostki organizacyjne Powiatu.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ I BILANS JEDNOSTKI. ZGODNOŚĆ DANYCH WYKAZYWANYCH W SPRAWOZDANIACH BUDŻETOWYCH Z EWIDENCJĄ KSIĘGOWĄ

Powiat Rawski wypełniał obowiązek sprawozdawczości sporządzając sprawozdania budżetowe określone w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1393 ze zm.), w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), sprawozdania finansowe określone w rozporządzeniu Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1917 ze zm.), a mianowicie:

- miesięczne – Rb-27S, Rb-28S,
- kwartalne (I, II, III, IV) – Rb-27S, Rb-28S, Rb-Z, Rb-N, Rb-50, Rb-NDS, Rb-27ZZ, Rb-ZN, Rb-N i Rb-Z – JST jako organ założycielski lub nadzorujący dla jednostek posiadających osobowość prawną,
- roczne – Rb-27S, Rb-28S, Rb-UZ, Rb-UN, Rb-50, Rb-ZN, Rb-PDP, Rb-ST,
- sprawozdania finansowe, tj. bilans zbiorczy jednostek organizacyjnych Powiatu Rawskiego, sprawozdanie opisowe z wykonania budżetu, bilans skonsolidowany, bilans z wykonania budżetu Powiatu Rawskiego.

Sprawozdania budżetowe sporządzone za 2019 rok podpisali: Starosta Józef Adam Matysiak oraz Skarbnik Powiatu Łukasz Sawicki, które przekazano Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Łodzi w dniu 20 lutego 2020 roku.

Ponadto kontrolowana jednostka sporządzała sprawozdania budżetowe dotyczące wykonania zadań z administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego Rb-27ZZ, które przekazano do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 7 lutego 2020 roku oraz Rb-ZN, które przekazano 6 lutego 2020 roku. Z powyższego wynika, że sprawozdania budżetowe i finansowe przekazano do organu nadzoru terminowo.

Sprawozdanie Rb-27S (korekta I) - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 roku - sporządzone w dniu 20 lutego 2020 roku

Plan po zmianach wynosił 73.669.716,00 zł, co potwierdzało saldo konta pozabilansowego 991, natomiast dochody wykonane na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiły 73.571.266,04 zł, co stanowiło 99,87 % planu i były zgodne obrotami strony Ma konta 901. Saldo końcowe należności pozostałych do zapłaty wynosiło ogółem 2.280.490,00 zł, w tym zaległości 2.252.053,86 zł wynikające z należności z tytułu: dochody związane z realizacją zadań rządowych w wysokości 157.900,79 zł, opłat za

zajęcie pasa drogowego w wysokości 20.730,43 zł, opłat za parkowanie, przechowywanie i usunięcie pojazdów w wysokości 225.648,90 zł, usług geodezyjnych w wysokości 609,00 zł, najmu lokali oraz mediów w wysokości 33.739,87 zł, dochody z tytułu darowizny zgodnie z aktem A nr 1160/2015 w wysokości 1.251.195,78 zł, odszkodowania tytułem zwrotu za nakłady poniesione na działce 663/40 w wysokości 280.000,00 zł (na podstawie wyroku nr XXIV C 520/15), zwrotu kosztów procesowych w wysokości 625,00 zł, zwrotu kosztów postępowania w wysokości 33.022,16 zł, koszty upomnień w wysokości 512,10 zł, odsetek od należności jednostki w wysokości 226.982,60 z, nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej w wysokości 12.823,23 zł, dochody z tytułu pobytu dziecka w placówce w wysokości 8.264,00 zł. Dochody otrzymane wynosiły 74.970.452,32 zł.

Kontrolujące dokonały analizy zabezpieczenia wierzytelności sklasyfikowanej w dziale 851 rozdziale 85111 § 0960 na kwotę 1.251.195,78 zł. Na podstawie aktu notarialnego rep. A nr 1160/2015 z dnia 8 maja 2015 roku Powiat Rawski, reprezentowany przez Starostę Rawskiego Józefa Matysiaka oraz Wicestarostę Mariana Krzyczkowskiego, zawarł ze Spółką AMG Centrum Medyczne z siedzibą w Rykach (ówczesnym dzierżawcą nieruchomości zabudowanej – Szpitala Św. Ducha w Rawie Mazowieckiej) umowę darowizny. Z treści przedmiotowego dokumentu wynikało, że Powiat Rawski zamierza wykonać roboty termomodernizacyjne budynków użyteczności publicznej – szpitala i działu ratownictwa medycznego przy udziale środków pochodzących z programu priorytetowego pn. „Racjonalizacja użycia energii w budynkach użyteczności publicznej oraz zasobach komunalnych należących do jst w celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery – II edycja”, prowadzonego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Zgodnie z przyjętymi założeniami programu ubiegający się o dofinansowanie Powiat mógł uzyskać wsparcie w 95% kosztów całkowitych, które oszacowano na kwotę 3.000.000,00 zł w postaci pożyczki oraz dotacji, przy czym dotacja nie mogła przekroczyć 50% kwoty możliwego dofinansowania. Powiat Rawski uzależnił realizację zadania od otrzymania wsparcia finansowego z WFOŚiGW oraz uzyskania nieodpłatnego wsparcia finansowego od ówczesnego dzierżawcy nieruchomości - AMG Sp. z o.o. na pokrycie wkładu własnego i zwrotu udzielonej przez Fundusz pożyczki. Zgodnie z zapisami § 3 umowy, przedstawiciele Zarządu AMG Spółki z o.o. zobowiązali się do przekazania darowizny w postaci środków pieniężnych do kwoty 150.000,00 zł w latach 2015 -2016 z przeznaczeniem na dofinansowanie wkładu własnego (5% zadania). Natomiast zapisami § 4 strony umowy ustaliły, że darczyńca przekaze Powiatowi Rawskiemu środki pieniężne w kwocie do 1.425.000,00 zł z przeznaczeniem na spłatę pożyczki zaciągniętej w WFOŚiGW wraz z naliczonymi od niej odsetkami. Harmonogram wpłat darowizny ustalono w systemie rocznych rat przypadających na lata 2015 - 2026, w kwotach zgodnych z harmonogramem spłat rat pożyczki wraz z odsetkami. Aktem notarialnym rep. A nr 985/2016 roku z dnia 29 stycznia 2016 roku przedstawiciele Spółki AMG Centrum Medyczne Sp. z o.o. złożyli oświadczenie o poddaniu się egzekucji w przypadku niedopełnienia obowiązku wynikającego z zapisów aktu notarialnego rep. A nr 1160/2015, ustalając terminy nadania klauzuli wykonalności przez wierzyciela: w odniesieniu do przekazania środków pieniężnych tytułem „wkładu” w terminie do dnia 31 grudnia 2016 roku, natomiast w odniesieniu do przekazania środków w zakresie spłaty rat kapitałowych pożyczki oraz naliczonych odsetek w terminie do dnia 31 grudnia 2028 roku, po uprzednim złożonym przez wierzyciela podpisem poświadczonym notarialnie oraz oświadczeniem potwierdzającym, że wezwanie do zapłaty skierowane do wierzyciela wobec dłużnika zostało doręczone i termin zapłaty upłynął bezskutecznie.

Powiat Rawski w dniu 16 listopada 2015 roku zawarł z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi umowę nr 608/OA//PD/2015 na dofinansowanie zadania „Termomodernizacja kompleksu budynków szpitala św. Ducha w Rawie Mazowieckiej” w formie pożyczki i dotacji, do łącznej wysokości 2.828.910,00

zł, nie więcej niż 95% wartości kosztu całkowitego, z tego pożyczka do kwoty 1.414.455,00 zł oraz dotacja do kwoty 1.414.455,00 zł. W dniu 14 czerwca 2017 roku aneksowano zapisy przedmiotowej umowy w zakresie kwoty dofinansowania, który ustalono „do łącznej wysokości 2.496.412,99 zł” z tego wartość pożyczki - 1.164.073,89 zł oraz wartość dotacji -1.164.073,89 zł. Z zapisów operacji księgowych odnotowanych na koncie 260-04 WFOS 608/OA/PD/2015 wynikało, że Powiat Rawski terminowo dokonywał spłat przedmiotowego zobowiązania.

Środki pieniężne darczyńca miał obowiązek wpłacić w ciągu 14 dni od dnia otrzymania informacji o dokonanej zapłacie zobowiązania wynikającego z zapisów umowy nr 608/OA//PD/2015 przez Powiat Rawski. Z dokumentacji przedłożonej do kontroli wynikało, że Spółka AMG wywiązała się z obowiązku zwrotu środków pieniężnych przekazanych na „wkład własny”, które na konto Powiatu wpłynęły: w dniu 30 grudnia 2016 roku w kwocie 79.129,95 zł (wyciąg bankowy nr 1841), w dniu 16 maja 2017 roku w kwocie 69.339,26 zł (wyciąg bankowy nr 1242) oraz w dniu 20 lipca 2017 roku w kwocie 181.740,57 zł (wyciąg bankowy nr 1844). Razem stanowiło to kwotę 330.209,78 zł. Spółka AMG w dniu 16 maja 2017 roku oraz w dniu 20 lipca 2017 roku dokonała wpłaty na łączną kwotę 57.378,72 zł, którą zarachowano na poczet refundacji spłaty pożyczki i odsetek przypadających do zapłaty na 2017 rok. Szczegółowe ustalenia w zakresie naliczonych należności z tytułu darowizny, zawarto w tabeli **stanowiącej załącznik nr 12 protokołu kontroli**.

W dniu 12 lipca 2018 roku, Powiat Rawski reprezentowany przez Starostę Rawskiego Józefa Matysiaka oraz Wicestarostę Jacka Otulaka, działający w imieniu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Rawie Mazowieckiej rozwiązał umowę dzierżawy (umowa nr 210/2013 z dnia 15 listopada 2013 roku) zawartą ze Spółką AMG Centrum Medyczne Sp. z o.o., której przedmiotem była nieruchomość zabudowana budynkami Szpitala Św. Ducha, Działu Ratownictwa Medycznego wraz ze sprzętem aparatury medycznej i wyposażeniem SPZOZ.

Z uwagi na nie wywiązywanie się przez Spółkę AMG z ustaleń umowy notarialnej z dnia 8 maja 2015 roku w zakresie przekazania darowizny w kwocie 59.134,89 zł za rok 2017 oraz w kwocie 70.366,57 zł za rok 2018 wraz z odsetkami za opóźnienia od dnia wymagalności do dnia zapłaty, Sąd Rejonowy w Sosnowcu w dniu 21 maja 2019 roku nadał klauzulę wykonalności dla ww. wierzytelności Powiatu Rawskiego (syg. akt I Co 980/19).

Postanowieniem Sądu Rejonowego Wrocławia Fabryczna we Wrocławiu (syg. akt VIII GU 214/19 z dnia 16 października 2019 roku) ogłoszono upadłość dłużnika Spółki EDEN Sp. z o.o. w Kielczowie (poprzednio działającej pod nazwą „AMG Centrum Medyczne” Sp. z o.o.). W związku z informacją syndyka masy upadłości „Eden” Sp. z o.o., zgłoszono wierzytelność Powiatu Rawskiego:

- w dniu 20 stycznia 2020 roku – na kwotę 129.501,46 zł tytułem darowizny z terminem wpłaty przypadającym na lata 2017-2018 i kosztów postępowania w kwocie 50,00 zł (II kategoria wierzytelności) oraz 15.246,83 zł tytułem odsetek ustawowych (III kategoria wierzytelności),
- w dniu 6 lutego 2020 roku – na kwotę 1.121.694,32 zł tytułem darowizny z terminem wpłaty przypadającym na lata 2019-2026 oraz naliczonych odsetek od nieterminowej wpłaty z 2017 roku w kwocie 1.151,42 zł (II kategoria wierzytelności) oraz odsetek ustawowych w kwocie 7.649,75 zł (III kategoria wierzytelności).

Na dzień prowadzonych czynności kontrolnych, Powiat nie otrzymał informacji o dokonanym podziale majątku dłużnika.

Sprawozdanie Rb-28S – z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2019 rok - sporządzone w dniu 20 lutego 2020 roku

Plan po zmianach wynosił 75.381.564,00 zł, co potwierdzało saldo konta pozabilansowego 992. Wydatki wykonane to kwota 70.675.562,88 zł i wynikała z obrotów konta 902 strony Ma. Zobowiązania wg powyższego sprawozdania na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiły 5.329.736,33 zł, dla których termin płatności przypadał na rok następny. **Znaczącą pozycję zobowiązań odnotowano w § 4110 – składki na ubezpieczenia społeczne, które wynosiły 1.359.715,43 zł oraz w § 4120 – składki na fundusz pracy na kwotę 155.570,73 zł.**

Według danych wykazanych w poz. D.II.3 pasywów bilansu jednostki budżetowej (bilans zbiorczy powiatowych jednostek budżetowych) za 2019 rok zobowiązania z tytułu rozrachunków z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń wynosiły 2.979.568,85 zł. Z wyjaśnień udzielonych przez Skarbnika Powiatu wynikało, że w ww. zobowiązaniach uwzględniono naliczone składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz fundusz pracy od płac pracowników zatrudnionych w pięciu placówkach oświatowo – wychowawczych Powiatu Rawskiego, których wypłata nastąpiła w miesiącach od sierpnia do listopada 2019 roku. Kwota odroczonej spłaty wynosiła 2.167.143,57 zł, od której naliczono opłatę prolongacyjną w wysokości 35.183,00 zł. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dla ww. zobowiązań wyznaczył nowy termin płatności, który przypadał na miesiące od stycznia do maja 2020 roku. Ostatnia spłata nastąpiła w dniu 5 maja 2020 roku. Powyższe rozwiązanie jest przyjętą praktyką, gdyż w taki sam sposób odroczone zapłatę zobowiązań za wybrane miesiące 2018 roku, dokonując ich zapłaty w roku 2019.

Oświadczenie Skarbnika Powiatu w sprawie zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wykazanych w bilansie zbiorczym za 2019 rok, stanowi załącznik nr 13 protokołu kontroli.

Sprawozdanie Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do 31 grudnia 2019 rok, sporządzone w dniu 20 lutego 2020 roku

Dane dotyczące planu dla wymienionego okresu wykazano na podstawie planu budżetu jednostki, natomiast dane dotyczące wykonania wykazane zostały na podstawie kont księgowych. Dochody wykonane, wykazane w sprawozdaniu Rb-NDS za 2019 rok w pozycji A wynosiły 73.571.266,04 zł (saldo konta 901 strona Ma), natomiast wydatki wykazane w poz. B wynosiły 70.675.562,88 zł (saldo konta 902 strona Wn). W poz. C przedmiotowego sprawozdania wykazano nadwyżkę budżetową w wysokości 2.895.703,16 zł (saldo konta 961 strona Ma). W poz. D.1 kwota wykazanych przychodów wynosiła 15.332.262,63 zł, na które składały się: emisja papierów wartościowych 10.935.000,00 zł oraz **wolne środki (w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych) z 2019 roku wynoszące 4.397.262,63 zł.** W poz. D.2 wykazana kwota rozchodów wynosiła 10.254.605,68 zł, na którą składały się spłaty rat kapitałowych z tytułu kredytów i pożyczek (obroty strony Wn konta 134 oraz 260) w łącznej kwocie 9.254.605,68 zł oraz udzielone z budżetu powiatu pożyczki w kwocie 1.000.000,00 zł. W pozostałych częściach sprawozdania, w zakresie wykonania budżetu, wykazano wartości zerowe. W danych uzupełniających części F i części G sprawozdania wykazano wartość zero złotych z uwagi na nie występujące zdarzenia wskazane w tych częściach sprawozdania.

Kontrolujące przeanalizowały prawidłowości wyliczenia kwoty wolnych środków za rok 2015 i lata następne na podstawie danych wynikających ze sprawozdań budżetowych Rb-NDS oraz bilansów Powiatu Rawskiego za lata 2015 – 2019, a ustalenia w tym zakresie przedstawia poniższa tabela:

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W POWIECIE RAWSKIM
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

Lp.	Dane sprawozdań budżetowego Rb-NDS oraz sprawozdania finansowego jst (bilansu)	Rok obrachunkowy			
		2016	2017	2018	2019
I	Środki pieniężne na rachunku bankowym na dzień 01.01 danego roku obrachunkowego w tym:	6 365 846,37	6 953 373,73	7 414 657,27	7 880 494,50
1	Wolne środki (art.217 ust. 2 pkt 6 uofp) z roku poprzedniego	4 422 865,85	3 788 959,03	3 602 723,60	3 602 723,60
2	Środki na wydatki związane z realizacją projektów unijnych	363,00	1 311 081,59	1 904 179,59	1 755 911,80
3	Środki na wydatki niewygasające	-	69 846,00	-	-
4	Subwencja na styczeń danego roku	1 884 393,00	1 744 284,00	1 808 372,00	2 036 575,00
5	Zwrócone dotacje z roku poprzedniego/ pozostałe zobowiązania	58 224,52	39 203,11	99 382,08	14 298,50
6	Nadwyżka budżetowa z roku poprzedniego wykonana kasowo				468 271,93
7	Środki do wyjaśnienia				2 713,67
II	Nadwyżka budżetowa				
1	Nadwyżka budżetowa :	291 120,88		2 130 192,89	2 895 703,16
1.1	pomniejszona o należności wykonane a nieotrzymane w danym roku	- 273 559,64		- 326 267,10	- 294 538,52
1.2	powiększona o wydatki niewygasające	69 846,00		-	-
1.3	powiększona o wydatki sfinansowane wolnymi środkami		X		125 703,03
1.4	powiększona o wydatki sfinansowane emisją obligacji				1 307 971,45
2	Wynik budżetu wykonany kasowo : nadwyżka (+) / deficyt (-)	87 407,24		1 803 925,79	4 034 839,12
III	Należności wykonane kasowo				
1	Należności z roku poprzedniego, których wykonanie kasowe następuje w danym roku	245 276,87	273 559,64	232 540,65	326 267,10
IV	Rozchody				
1	Rozchody z tytułu spłat zadłużenia	1 102 546,20	392 388,14	771 496,08	9 254 605,68
2	Rozchody na udzielone z budżetu pożyczki	533 333,00	18 833,91	796 698,43	1 000 000,00
V	Deficyt budżetowy				
1	Deficyt budżetowy		240 971,96		
2	powiększony o o należności wykonane a nieotrzymane w danym roku	X	232 540,65	X	X
3	Wynik budżetu wykonany kasowo : nadwyżka (+) / deficyt (-)		473 512,61		
VI	Nadwyżka budżetowa danego roku (poz. II.2) oraz należności wykonane kasowo (poz. III.1) przeznaczona na:				
1	Deficyt - wynik budżetu wykonany kasowo	-	273 559,64		-
2	Spłatę zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek, papierów wartościowych	332 684,11	-	771 496,08	-
3	Udzielone pożyczki z budżetu	-	-	796 698,43	-
VII	Wolne środki przeznaczone na				
1	Pokrycie deficytu budżetu	-	199 952,97	-	1 433 674,48
2	Udzielone pożyczki z budżetu	533 333,00	18 833,91	-	1 000 000,00
3	Spłatę zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek, papierów wartościowych	769 862,09	392 388,17	-	9 254 605,68
4	Wydatki niewygasające	69 846,00	-	-	-
VIII	Rozliczenie budżetu				
1	Nadwyżka budżetowa (nadwyżka roku poprzedniego nadwyżka roku bieżącego, należności wykonane kasowo)	-	-	468 271,93	4 829 378,15
1	Przychody z kredytów, pożyczek i papierów wartościowych	739 134,27	424 939,62	-	10 935 000,00
2	Wolne środki z lat ubiegłych (art..217 ust. 2 pkt 6 uofp)	3 049 824,76	3 177 783,98	3 602 723,60	- 8 085 556,56
IX	Wolne środki w danym roku budżetowym w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 6 uofp	3 788 959,03	3 602 723,60	3 602 723,60	2 849 443,44
X	Środki pieniężne na rachunku bankowym na dzień 31.12 danego roku obrachunkowego w tym:	6 953 373,73	7 414 657,27	7 880 494,50	12 870 685,00
1	Wolne środki (art..217 ust. 2 pkt 6 uofp)	3 788 959,03	3 602 723,60	3 602 723,60	2 849 443,44

2	Środki pieniężne z tytułu zobowiązań (w tym niewykorzystanych dotacji) pozostające na rachunku	39 203,11	99 382,08	14 298,50	113 564,96
3	Subwencja na styczeń następnego roku	1 744 284,00	1 808 372,00	2 036 575,00	2 324 617,00
4	Nadwyżka budżetowa wykonana kasowo	-	-	468 271,93	4 829 378,15
5	Środki na wydatki niewygasające	69 846,00	-	-	-
6	Środki na wydatki związane z realizacją projektów unijnych	1 311 081,59	1 904 179,59	1 755 911,80	2 750 967,78
7	Środki do wyjaśnienia			2 713,67	2 713,67
XI	<i>Kwota wolnych środków w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 6 uoifp wykazana w sprawozdaniu budżetowym Rb-NDS za poszczególne okresy sprawozdawcze roku następnego</i>	<i>4 062 518,67</i>	<i>3 835 264,25</i>	<i>4 397 262,63</i>	<i>7 973 360,11</i>
XII	<i>Różnica w wyliczonej kwocie wolnych środków (wier. XI- wier. IX)</i>	<i>273 559,64</i>	<i>232 540,65</i>	<i>794 539,03</i>	<i>5 123 916,67</i>

Z powyższej analizy wynika, że Powiat Rawski w sprawozdaniu budżetowym Rb-NDS za poszczególne okresy sprawozdawcze z lat 2016 – 2019, w kwocie „wolnych środków” (poz. D.16 sprawozdania za lata 2016-2017, poz. D15 sprawozdania za lata 2018 - 2019) uwzględnił: nadwyżkę budżetową (w wysokości środków pozostających na rachunku bankowym na dzień sporządzenia sprawozdania) oraz należności budżetu, których wykonanie kasowe nastąpiło w roku następnym. Szczegółowe ustalenia przedstawia poniższa tabela:

Dany rok obrachunkowy	2016	2017	2018	2019
<i>Różnica w wyliczonej kwocie wolnych środków (wier. XI - wier. IX.) z tego:</i>	<i>273 559,64</i>	<i>232 540,65</i>	<i>794 539,03</i>	<i>5 123 916,67</i>
Nadwyżka budżetowa	-	-	468 271,93	4 829 378,15
Należności wykonane nieotrzymane w danym roku	273 559,64	232 540,65	326 267,10	294 538,52

Ww. aktywa jednostki nie mogły stanowić kwoty „wolnych środków”, w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, który definiuje pojęcie „wolnych środków” jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych.

Rada Powiatu Rawskiego uchwałą nr IV/29/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku przyjęła budżet na 2019 rok, w którym zaplanowano nadwyżkę w kwocie 221.303,00 zł, jednak zmiany wprowadzane w trakcie roku wygenerowały planowany deficyt w wysokości 1.711.848,00 zł (uchwała nr XIV/85/2019 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 16 października 2019 roku w sprawie zmian w budżecie na 2019 rok ustaliła ostateczną kwotę deficytu), na pokrycie którego zaciągnięto zobowiązanie w dniu 20 listopada 2019 roku (umowa na emisję obligacji z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu w kwocie 1.681.194,00 zł). Na dzień wprowadzanych do budżetu zmian, Powiat Rawski dysponował środkami nadwyżki budżetowej z roku poprzedniego w kwocie 468.271,93 zł oraz środkami wolnymi pochodzącymi z niewykorzystanych kredytów i pożyczek (z lat poprzednich) w kwocie 2.572.069,60 zł (pozostała część wolnych środków w kwocie 1.030.654,00 zł miała stanowić źródło finansowania udzielonych z budżetu pożyczek dla SP ZOZ w kwocie 1.000.000,00 zł oraz 30.654,00 zł na pokrycie planowanego deficytu). Według danych wykazanych w sprawozdaniu budżetowym Rb-NDS sporządzonym na dzień 30 września 2019 roku wynik wykonania budżetu Powiatu Rawskiego stanowiła nadwyżka budżetowa w kwocie 11.235.018,23 zł, przy planowanym deficycie w wysokości 1.681.194,00 zł.

Środki pozostające na rachunku bankowym na dzień 31 grudnia 2019 roku z tytułu nadwyżki budżetowej z wykonania budżetu za 2019 rok wynosiły 4.361.102,22 zł, tj.:

- dochody wykonane 73.571.266,04 zł (wartość wykazana w sprawozdaniach budżetowych za 2019 rok) pomniejszone o należności niewykonane kasowo za 2019 rok 294.538,52 zł powiększone o należności wykonane kasowo za rok 2018 (wpływ w 2019 roku) 326.267,10 zł = 73.602.994,62 dochody wykonane kasowo w 2019 roku,
- wydatki wykonane 70.675.562,88 zł (wartość wykazana w sprawozdaniach budżetowych za 2019 rok) pomniejszona o wartość wydatków inwestycyjnych sfinansowanych wolnymi środkami z roku poprzedniego 125.703,03 zł oraz pomniejszona o wartość wydatków inwestycyjnych sfinansowanych ze środków wyemitowanych w 2019 roku obligacji 1.307.971,45 zł (zgodnie z udzielonym wyjaśnieniem Skarbnika Powiatu, co szczegółowo opisano w temacie „Wydatki inwestycyjne – źródła finansowania zrealizowanych inwestycji w latach 2018-2019”) = 69.241.888,40 zł.

Kontrolowana jednostka zaniechała wprowadzenia zmian w zakresie planowanych kwot dochodów i wydatków po dniu 16 października 2019 roku (dzień ustalenia ostatecznej wartości planowanego deficytu), celem urealnienia planowanego wyniku wykonania budżetu. Planowane dochody wykonano w 100% przyjętego planu natomiast, planowane wydatki zostały wykonane w 93,76%.

Brak realnego planowania budżetu Powiatu może prowadzić do błędnej oceny możliwości finansowych ww. jednostki samorządowej, przeprowadzanej przez organ stanowiący – Radę Powiatu Rawskiego, jak również organ nadzoru – Regionalną Izbę Obrachunkową.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku, kontrolowana jednostka dysponowała wolnymi środkami pieniężnymi w kwocie 7.678.821,59 zł (tj. niewykorzystane środki z kredytów i pożyczek oraz nadwyżka budżetowa wykonana kasowo, szczegółowe ustalenia zawarto w tabeli we wcześniejszej części tematu), którymi mogła sfinansować wydatki i rozchody roku 2019 roku.

Zaciągnięcie zobowiązania w postaci emisji obligacji w kwocie 2.500.000,00 zł (umowa z dnia 20 listopada 2019 roku) z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłatę zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek, skutkowało dodatkowym obciążeniem przyszłych budżetów kosztem naliczonych odsetek od przedmiotowego zobowiązania oraz prowizji za obsługę emisji.

Kontrolujące przeprowadziły symulację kosztów emisji obligacji przyjmując założenia wynikające z warunków emisji obligacji przez Powiat Rawski, tj. marża dodawana do stawki WIBOR- 1,30%, WIBOR6M z dnia wpływu środków z emisji na rachunek Powiatu, tj. 11 grudnia 2019 roku – 1,79%, okres karencji w spłacie od dnia 11 grudnia 2019 roku do dnia 10 grudnia 2024 roku oraz spłaty rat kapitałowych w okresach półrocznych w latach 2025-2032. Szczegółowe wyliczenia *zawarto w tabeli stanowiącej załączniku nr 47 protokołu kontroli.*

Jak z powyższych ustaleń wynika, koszt odsetek od ww. zobowiązania wynosił 695.757,95 zł oraz prowizja jednorazowa za wykonane usługi emisji obligacji 9.500,00 zł (tj. 0,38% wartości emisji), wynagrodzenie agenta emisji 100,00 zł, za obsługę obligacji 50,00 zł. Łącznie stanowiło to koszt 705.407,95 zł.

Analiza wykonania budżetu za 2019 rok wskazuje, że zaciągnięcie zobowiązania w postaci emisji obligacji na kwotę 2.500.000,00 zł z kosztami

ich obsługi w kwocie 705.407,95 zł, naruszała zasady, o których mowa w art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którymi wydatki publiczne powinny być dokonywane: 1) w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: a) uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, b) optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Dodatkowym obciążeniem dla budżetu na rok 2020 były zobowiązania publicznoprawne z tytułu zapłaty zaległych składek społecznych z miesięcy sierpień – listopada 2019 roku w kwocie 2.167.143,57 zł, co szczegółowo opisano we wcześniejszej części tematu.

Analiza terminowości spłat zadłużenia wykazała, że kontrolowana jednostka dokonywała spłat rat kapitałowych wybranych kredytów z dużym wyprzedzeniem, a mianowicie:

- raty kapitałowe przypadające do spłaty w 2019 roku według zapisów umowy kredytowej nr Ł/0/5/11/1096 zawartej z Bankiem Gospodarstwa Krajowego Oddział w Łodzi w dniu 8 czerwca 2011 roku, zostały zapłacone w dniu 28 grudnia 2017 roku, natomiast raty kapitałowe przypadające do spłaty w 2020 roku przekazano na rachunek rozliczeniowy prowadzony dla przedmiotowego zobowiązania w dniu 23 grudnia 2019 roku,
- raty kapitałowe przypadające do spłaty w 2019 roku według zapisów umowy kredytowej nr Ł/0/6/11/0582 zawartej z Bankiem Gospodarstwa Krajowego Oddział w Łodzi w dniu 8 czerwca 2011 roku, zostały zapłacone w dniu 28 grudnia 2018 roku, natomiast raty kapitałowe przypadające do spłaty w 2020 roku przekazano na rachunek rozliczeniowy prowadzony dla przedmiotowego zobowiązania w dniu 23 grudnia 2019 roku.

Uchwałą nr XVI/112/2019 z dnia 30 grudnia 2019 roku Rada Powiatu Rawskiego przyjęła uchwałę budżetową na 2020 rok, w której planowany deficyt budżetu wynosił 1.008.592,00 zł, a źródłem jego finansowania miały być przychody pochodzące z zaciągniętych kredytów w wysokości 1.000.000,00 zł oraz wolne środki z lat ubiegłych w wysokości 8.592,00 zł. Uchwałą nr XIX/129/2020 z dnia 5 czerwca 2020 roku wprowadzono do budżetu przychody z tytułu wolnych środków w kwocie 944.872,00 zł, które miały stanowić źródło finansowania deficytu w kwocie 118.592,00 zł oraz część rozchodów w kwocie 826.280,00 zł. Pozostała część deficytu miała być sfinansowana kredytem w kwocie 1.000.000,00 zł, natomiast rozchody w kwocie 230.000,00 zł miały być pokryte przychodami z tytułu należności wynikających z terminu spłaty udzielonej w 2019 roku pożyczki dla SP ZOZ.

Jak z powyższej analizy wynika, stosowaną przez Powiat Rawski normą jest zaciąganie zobowiązań na planowany deficyt, przy jednoczesnym wykonaniu budżetu nadwyżką budżetową, natomiast środki pieniężne pochodzące z niewykorzystanych kredytów i pożyczek pozostające na rachunku bankowym stanowią jedynie źródło finansowania pożyczek udzielanych z budżetu, które w końcowym efekcie są umarżane przed terminem ich płatności. Gospodarowanie środkami publicznymi wiąże się z odpowiedzialnością za stabilność samofinansowania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, a dodatkowe obciążenia w postaci emisji obligacji z terminem wykupu ustalonym na lata 2020 – 2033 powodują powstanie dodatkowego obciążenia w postaci oprocentowania za poszczególne okresy odsetkowe, co z kolei wpływa na wysokość indywidualnego wskaźnika zadłużenia, określonego w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Aby nie zwiększać zadłużenia jednostki ponad faktyczne potrzeby, zapewniające równowagę budżetową i nie generować dodatkowych kosztów bieżących w postaci wydatków na obsługę długu, Powiat Rawski powinien monitorować

wykonanie budżetu w trakcie roku budżetowego oraz korygować na bieżąco jego założenia.

Powyższa nieprawidłowość była przedmiotem analizy inspektorów kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, którą przeprowadzono w dniach 18 lipca – 7 października 2016 roku. Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wystąpieniem pokontrolnym nr WK-602/78/2016 z dnia 29 grudnia 2016 roku, zobowiązał Starostę Rawskiego do bieżącego monitorowania i aktualizowania planów w zakresie dochodów i wydatków Powiatu Rawskiego. W odpowiedzi na powyższe zalecenie Starosta zapewnił organ nadzoru o przestrzeganiu i prawidłowym wykonywaniu czynności określonych zaleceniem. Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Starosta Rawski.

Wyjaśnienie Starosty Rawskiego w sprawie planowania budżetu Powiatu Rawskiego i jego aktualizacji, stanowi załącznik nr 14 protokołu kontroli.

W odpowiedzi na powyższe, Starosta Rawski wyjaśnił, że dochody i wydatki Powiatu Rawskiego są monitorowane i aktualizowane na bieżąco. Dyrektorzy jednostek organizacyjnych oraz wydziałów Starostwa na bieżąco zgłaszają potrzeby zmian w planowanych wielkościach dochodów i wydatkach budżetowych. W zależności od kompetencji w związku z otrzymywanymi wnioskami bądź decyzjami innych dysponentów środków publicznych (Wojewody Łódzkiego, Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju, Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej), Rada Powiatu lub Zarząd Powiatu podejmuje stosowne uchwały w celu wprowadzenia (zaktualizowania) zmian w budżecie Powiatu.

Odnosząc się do powyższego wyjaśnienia, kontrolujące wskazują, że przedstawione w nim argumenty nie znajdują odzwierciedlenia w konstrukcji budżetu i jego zmianach wprowadzanych w trakcie roku, gdyż planowany deficyt w kwocie 1.711.848,00 zł określony uchwałą nr XIV/85/2019 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 16 października 2019 roku w sprawie zmian w budżecie na 2019 rok, nie uległ zmianie już do końca danego roku budżetowego, natomiast wykonanie budżetu wygenerowało nadwyżkę w kwocie 2.895.703,16 zł, natomiast niewykorzystane w ciągu roku środki pieniężne pozostające na rachunku bankowym na 31 grudnia 2019 roku, które mogły stanowić źródło finansowania wydatków budżetowych oraz rozchodów to kwota 7.678.821,59 zł (tj. wolne środki i nadwyżka budżetowa wykonana kasowo, szczegółowe ustalenia zawarto w tabeli we wcześniejszej części tematu). Powyższe wskazuje, że po dniu 16 października 2019 roku w budżecie Powiatu Rawskiego dokonywano jedynie przesunięcia środków na inne niż pierwotnie zakładano zadania, natomiast ich nie uaktualniano zgodnie z rzeczywistym potrzebami.

Reasumując analizę wykonania budżetu Powiatu Rawskiego za 2019 rok, można stwierdzić, że podjęte w trakcie roku decyzje w zakresie jego realizacji skutkują zwiększeniem kosztów bieżących związanych z obsługą długu, a zaciąganie dodatkowych zobowiązań w postaci emisji papierów wartościowych na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu, nie znajduje uzasadnienia w jego wykonaniu. Biorąc pod uwagę fakt zaciągania kolejnych zobowiązań finansowych, budzi wątpliwość przedterminowa spłata już zaciągniętych. Ponadto ustalanie prolongaty w zapłacie rozrachunków publiczno-prawnych, przy jednoczesnym dysponowaniu środkami pieniężnymi, które w całości pozwoliłyby na sfinansowanie zobowiązań w danym roku budżetowym, bez konieczności zapłaty ich w roku następnym wraz z dodatkowymi kosztami, nie znajduje uzasadnienia.

Sprawozdanie Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2019 roku, sporządzone w dniu 20 lutego 2020 roku

W wyniku porównania danych wynikających z przedmiotowego sprawozdania z ewidencją księgową stwierdzono, że jednostka posiadała zadłużenie w wysokości 19.646.309,56 zł, które wynikały z umów kredytowych wyspecyfikowanych **w załączniku nr 7 protokołu kontroli** i były zgodne z saldem konta 134 oraz konta 260 (strona Ma). Z części B przedmiotowego sprawozdania wynikało, że jednostka udzieliła poręczenia w kwocie 2.133.335,32 zł (saldo konta pozabilansowego 291 – zobowiązania warunkowe). Z danych uzupełniających przedmiotowego sprawozdania (części C) wynika, że kontrolowana jednostka nie zaciągała zobowiązań z tytułu pożyczek przeznaczonych na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Z informacji udzielonych przez Skarbnika Powiatu oraz danych przedstawionych w części D przedmiotowego sprawozdania wynika, że jednostka nie posiadała krótkoterminowych zobowiązań wynikających z umów nienazwanych, związanych z finansowaniem usług, dostaw i robót budowlanych. Według przedmiotowego sprawozdania, powiatowe jednostki posiadające osobowość prawną nie miały zobowiązań z tytułu odsetek.

Sprawozdanie Rb-ST (roczne) - stan środków na rachunku bieżącym jednostki samorządu terytorialnego, sporządzone w dniu 20 lutego 2020 roku

Stan środków pieniężnych, wykazany w przedmiotowym sprawozdaniu, na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosił 12.870.685,00 zł, w tym: 2.324.617,00 zł - środki pochodzące z subwencji oraz dotacji przekazane w grudniu 2019 roku na wydatki roku następnego (saldo konta 909-01 oraz 909-02), i był zgodny z sumą sald końcowych rachunku bankowego prowadzonego dla: budżetu Powiatu Rawskiego (zestawie sald końcowych wynikający z wyciągów bankowych według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku **stanowi załącznik nr 11 protokołu kontroli**).

Analiza jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27S, Rb-28S (sprawozdania miesięczne) z miesięcy: kwietnia i września 2019 roku oraz lutego 2020 roku i jednostkowych sprawozdań budżetowych: Rb-Z, Rb-N (sprawozdania kwartalne) za III kwartał 2019 roku wykazała, że:

- **do Powiatu Rawskiego wpłynęło pięć odrębnych sprawozdań Rb-28S w zakresie wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 30 kwietnia 2019 roku złożonych przez Zespół Szkół Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej w Rawie Mazowieckiej, które uwzględniały dane z poszczególnych dzienników częściowych ksiąg rachunkowych ww. jednostki, tj.: „Główny Centrum”, „Czas na staż”, „Horeca”, „Akademia umiejętności” „Motoryzacja moja pasja”. Za prawidłowe sporządzenie przedmiotowych sprawozdań był odpowiedzialny Starosta Rawski, który na podstawie zapisów uchwały nr XXII/122/2016 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 30 grudnia 2016 roku w sprawie organizacji wspólnej obsługi jednostek organizacyjnych zaliczanych do sektora finansów publicznych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Rawski, prowadził obsługę finansów – księgową jednostek oświatowych Powiatu Rawskiego.** Kontrolujące wskazują, że zgodnie z zapisami § 3 pkt 19 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, jednostki zobowiązane są sporządzić sprawozdanie Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej (...). Z uwagi na fakt ustalania, w uchwale budżetowej oraz w aktach wykonawczych – uchwałach Zarządu Powiatu, planu wydatków dla danej jednostki budżetowej, który uwzględnia poszczególne rodzaje wydatków bądź zadania przez nią realizowane, zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 roku w

sprawie w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (tekst jednolity Dz. U. 2019 r., poz. 1718) należy wymagać przedkładania do organu nadzoru jednego sprawozdania uwzględniającego dane z poszczególnych dzienników częściowych prowadzonych w księgach rachunkowych danej jednostki budżetowej. **Powyższą nieprawidłowość odnotowano w odniesieniu do sprawozdań złożonych przez: Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Rawie Mazowieckiej (trzy sprawozdania Rb-28S narastająco od początku roku do dnia: 30 kwietnia 2019 roku, 30 września 2019 roku, 29 lutego 2020 roku), Liceum Ogólnokształcące w Rawie Mazowieckiej (dwa sprawozdania Rb-28S narastająco od początku roku do dnia : 30 kwietnia 2019 roku, 30 września 2019 roku, 29 lutego 2020 roku), Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Białej Rawskiej (dwa sprawozdania Rb-28S narastająco od początku roku do dnia: 30 kwietnia 2019 roku, 30 września 2019 roku, 29 lutego 2020 roku), Powiatowy Urząd Pracy w Rawie Mazowieckiej (dwa sprawozdania Rb-28S narastająco od początku roku do dnia: 30 kwietnia 2019 roku, 30 września 2019 roku, 29 lutego 2020 roku).** Powyższa nieprawidłowość wskazuje, że Powiat Rawskie nie wykonał czynności wynikających z § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej zgodnie, z którym jednostki otrzymujące sprawozdania są obowiązane sprawdzić je pod względem formalno-rachunkowym,

- sprawozdania nie zawierały adnotacji o dacie ich wpływu do organu, co uniemożliwiało weryfikację terminu ich złożenia. Obowiązek terminowego złożenia sprawozdań wynikał z § 16 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz z § 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych,
- operacje księgowe ujmowane na koncie 901 – dochody budżetowe oraz 902 – wydatki budżetowe, wynikały z przedkładanych przez jednostki organizacyjne Powiatu Rawskiego, sprawozdań budżetowych Rb-27S i Rb-28S, z uwzględnieniem podziałki klasyfikacji budżetowej i były ewidencjonowane w okresach miesięcznych.

Bilans z wykonania budżetu Powiatu Rawskiego na dzień 31 grudnia 2019 roku

Bilans jednostki samorządu terytorialnego z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2019 roku sporządzono w dniu 30 marca 2020 roku, który w tym samym dniu przekazano do organu nadzoru. Przedmiotowy dokument podpisali: Starosta Rawski Józef Matysiak i Skarbnik Powiatu Łukasz Sawicki.

Stan aktywów i pasywów wykazany w bilansie na początek roku 2019 był zgodny ze stanem na dzień 31 grudnia 2018 roku. W bilansie z wykonania budżetu Powiatu Rawskiego na dzień 31 grudnia 2019 roku wykazano następujące dane:

AKTYWA	Saldo konta	PASYWA	Saldo konta
I. Środki pieniężne	12.870.685,00 zł	I. Zobowiązania	19.759.874,52 zł
1. Środki pieniężne	12.870.685,00 zł	1. Zobowiązania finansowe	19.646.309,56 zł Saldo kont 134 i 260 (Ma) Ad.1
1.1. Środki pieniężne budżetu	12.757.120,04 zł Salda kont 133 i 140 (Wn) Ad.1	1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	754 241,08 zł

1.2. Pozostałe środki pieniężne	113.564,96 zł Część salda konta 133 (Wn) Ad.2	1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	18 892 068,48 zł
II. Należności i rozliczenia	524.538,52 zł	2. Zobowiązania wobec budżetów	113.143,32 zł Saldo konta 224 (Ma) Ad.2
1. Należności finansowe	230.000,00 zł	3. Pozostałe zobowiązania	421,64 zł Saldo konta 240 (Ma) Ad.3
1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	230.000,00 zł Saldo konta 250 (Wn) Ad.3	II. Aktywa netto budżetu	-11.440.235,78 zł
1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	0,00 zł	1. Wynik wykonania budżetu (+,-)	2.895.703,16 zł
2. Należności od budżetów	294.538,52 zł Saldo konta 224 (Wn) Ad.4	1.1. Nadwyżka budżetu (+)	2.895.703,16 zł Saldo konta 961 (Ma)
3. Pozostałe należności i rozliczenia	0,00 zł	1.2. Deficyt budżetu (-)	0,00 zł
		1.3. Niewykonane wydatki (-)	0,00 zł
		2. Wynik na operacjach niekasowych (+, -)	-1.566.698,43 zł Saldo konta 962 (Wn) Ad.4
		3. Rezerwa na niewygasające wydatki	0,00 zł
		4. Środki z prywatyzacji	0,00 zł
		5. Skumulowany wynik budżetu (+, -)	-12.769.240,51 zł Saldo konta 960 (Wn)
III. Rozliczenia międzyokresowe	0,00 zł	III. Rozliczenia międzyokresowe	5.075.584,78 zł Saldo konta 909 (Ma) Ad.5
Suma aktywów	13.395.223,52 zł	Suma pasywów	13.395.223,52 zł

AKTYWA

- 1) poz. I.1.1 - środki pieniężne budżetu - wartość bilansowa 12.757.120,04 zł - część salda konta 133 (strona Wn) - środki na rachunku budżetu w kwocie 12.726.956,54 zł (zestawienie sald końcowych wynikający z wyciągów bankowych według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku *stanowi załącznik nr 11 protokołu kontroli*) oraz saldo konta 140 - środki w drodze w kwocie 30.163,50 zł, które stanowiły środki pieniężne zainkasowane terminalem płatniczym oraz niewykorzystane przez powiatowe jednostki organizacyjne środki na wydatki,
- 2) poz. I.1.2 - pozostałe środki pieniężne - wartość bilansowa 113.564,96 zł - część salda konta 133 (strona Wn) - środki na rachunku budżetu (zestawienie sald końcowych wynikający z wyciągów bankowych według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku *stanowi załącznik nr 11 protokołu kontroli*), na które składały się środki niewykorzystanych dotacji podlegające zwrotowi do budżetu Państwa na łączną kwotę 113.143,32 zł, mylnie wpływy na rachunek budżetu w kwocie 302,03 zł oraz

odsetki od środków na rachunkach bankowych prowadzonych dla rozliczeń w zakresie realizowanych projektów z udziałem środków unijnych w kwocie 119,61 zł,

- 3) poz. II.1.1. – należności krótkoterminowe – wartość bilansowa 230.000,00 zł – saldo konta 250 (strona Wn), którą w całości stanowiła pożyczka udzielona dla SP ZOZ w Rawie Mazowieckiej na podstawie umowy nr 270/2019 z dnia 19 grudnia 2019 roku z terminem zwrotu do dnia 30 listopada 2020 roku,
- 4) poz. II.2 – należności od budżetów - wartość bilansowa 294.538,52 zł – należności z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych w kwocie 291.295,00 zł (saldo konta 224-017) i udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych w kwocie 3.243,52 zł (saldo konta 224 wraz z analityką: 1, 11, 12, 13, 39, 70, 71, 106, 112),

PASYWA

- 1) poz. I.1 – zobowiązania finansowe – wartość bilansowa 19.646.309,56 zł wynikała z salda konta 134 i konta 260 (strona Ma), które składały się zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji. Szczegółowy wykaz zobowiązań z ww. tytułu *stanowi załącznik nr 7 protokołu kontroli*,
- 2) poz. I.2 – zobowiązania wobec budżetów – wartość bilansowa 113.143,32 zł – w całości stanowiły zobowiązania z tytułu niewykorzystanych dotacji (saldo konta 224 wraz z analityką 034, 099, 100, 113 strona Ma), które przekazano do budżetu Państwa w dniu 3 stycznia 2020 roku (wyciąg bankowy nr 1, nr 2,) w dniu 7 stycznia 2020 roku (wyciąg bankowy nr 7), w dniu 19 stycznia 2020 roku (wyciąg bankowy nr 15), w dniu 23 stycznia 2020 roku (wyciąg bankowy nr 18), w dniu 28 stycznia 2020 roku (wyciąg bankowy nr 2), w dniu 29 stycznia 2020 roku (wyciąg bankowy nr 23),
- 3) poz. I.3 – pozostałe zobowiązania – wartość bilansowa 421,64 zł wynikająca z salda konta 240 (strona Ma), na którą składały się zobowiązania z tytułu mylnych wpłat w kwocie 302,03 zł oraz odsetki od środków na rachunkach bankowych prowadzonych dla rozliczeń w zakresie realizowanych projektów z udziałem środków unijnych w kwocie 119,61 zł,
- 4) poz. II.2 – wynik na operacjach niekasowych – wartość bilansowa 1.566.698,43 zł saldo konta 962 (strona Wn), którą w całości stanowiły umorzone pożyczki udzielone z budżetu powiatu dla SP ZOZ w Rawie Mazowieckiej (co szczegółowo opisano w temacie „Udzielone pożyczki”),
- 5) poz. III – inne pasywa wartość bilansowa 5.075.584,78 zł saldo konta 909 (strona Ma), którą składały się: subwencja oświatowa otrzymana w grudniu 2019 roku, z przeznaczeniem na wydatki roku następnego w kwocie 2.104.617,00 zł, dotacja dla Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej na wydatki roku następnego w kwocie 220.000,00 zł oraz środki z przeznaczeniem na realizację projektów z udziałem środków unijnych w łącznej kwocie 2.750.967,78 zł, w tym: „Reymont bez granic” – 444.565,31 zł, „Ponadnarodowa mobilność uczniów - Viva Italia” – 53.248,65 zł, „Zajęcia pozalekcyjne szansą na lepszą przyszłość” – 180.922,29 zł, „Czas na staż - 2019” – 222.448,95 zł, „Pracuj w branży HoReCa” – 15.858,61 zł, „Akademia umiejętności” – 67.084,28 zł, „Szkoła nowego wymiaru” – 102.536,49 zł, „Motoryzacja moja pasja” – 540.777,29 zł, „Droga do przyjaźni - Doświadczenie Europy na międzynarodowym górskim szlaku przyjaźni” - 87.337,75 zł, „Mobilny uczeń w Europie razem z programem POWER” - 178.626,60 zł, „Centrum Usług Społecznych dla Powiatu Rawskiego” – 857.561,56 zł.

Dane wykazane w bilansie, odpowiadały danym wynikającym z ewidencji księgowej.

Kontrolowana jednostka w 2019 roku korzystała ze środków budżetu Unii Europejskiej przeznaczonych na realizację 2 zadań inwestycyjnych oraz 15 projektów w ramach programu „Kapitał Ludzki”, które w większości były realizowane na potrzeby młodzieży szkolnej uczęszczającej do szkół Powiatu Rawskiego.

Szczegółowe zestawienie realizowanych projektów z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej w 2019 roku, stanowi załącznik nr 15 protokołu kontroli.

V. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA

ROZRACHUNKI Z ODBIORCAMI I DOSTAWCAMI. TERMINOWOŚĆ REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ (LATA 2019 - 2020)

Zakładowy plan kont ustalony dla jednostki budżetowej Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia nr 27/2017 Starosty Rawskiego z dnia 29 grudnia 2017 roku, uwzględniał konto 201 – rozrachunki z odbiorcami i dostawcami. Zgodnie z zapisami ww. regulacji, przedmiotowe konto służy ewidencji rozrachunków i roszczeń z tytułu dostaw, robót i usług, a także należności z tytułu przychodów finansowych. W opisie funkcjonowania konta 201 kierownik jednostki wskazał, że ujmuje się na nim operacje w zakresie rozrachunków stanowiących należności lub zobowiązania danego miesiąca, natomiast należności i zobowiązania, które rozliczają się w danym miesiącu nie są ujmovane na powyższym koncie. Ewidencja szczegółowa umożliwia ustalenia stanu należności i zobowiązań według poszczególnych kontrahentów. Zdaniem kontrolujących, wprowadzone uproszczenie w zakresie zapłaty faktury na stronie Wn kont zespołu "4" i stronie Ma konta 130, nie pozwala na kontrolę zobowiązań jednostki. Pominięcie, w księgach rachunkowych, rozrachunków z tytułu dostaw i usług wynikających z faktury/rachunku w dacie ich wpływu do jednostki, uniemożliwia weryfikację terminu ich zapłaty w każdym dniu danego roku budżetowego. Ponadto zgodnie z art. 20 ustawy o rachunkowości, podstawą dokonania zapisów w księgach rachunkowych stanowią dowody źródłowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, zwane dalej „dowodami źródłowymi”. Zapis w księgach rachunkowych musi być adekwatny do treści ekonomicznej opisanej operacji na dokumencie. Faktura potwierdza zaistnienie zdarzenia w postaci zaciągnięcia zobowiązania, natomiast nie potwierdza dokonanej zapłaty, takie potwierdzenie stanowi wyciąg bankowy z datą dokonanej płatności, która różni się od daty zaciągnięcia zobowiązania.

Zapisy planu kont dotyczące konta 201, nie odnosiły się do przyjętego sposobu ewidencji zobowiązań wymagalnych. Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o rachunkowości – określając zasady rachunkowości w jednostce, należy zapewnić w niej możliwość wyodrębnienia wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej jednostki, przy zachowaniu zasady ostrożności. Ponadto na podstawie § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz. 1911 ze zm.), zakładowy plan kont powinien zawierać możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach.

Powyższa nieprawidłowość była przedmiotem analizy inspektorów kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, którą przeprowadzono w dniach 18

lipca – 7 października 2016 roku. Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wystąpieniem pokontrolnym nr WK-602/78/2016 z dnia 29 grudnia 2016 roku, zobowiązał Starostę Rawskiego do uzupełnienia obowiązujących regulacji o ww. zasady. W odpowiedzi na powyższe zalecenie Starosta zapewnił organ nadzoru o dostosowaniu obowiązujących regulacji do wymagań wskazanych przepisami prawa, niemniej jednak w przedmiotowej instrukcji, która obowiązywała od dnia 27 grudnia 2017 roku, nie określono zasad ustalania ewentualnych zobowiązań wymagalnych. Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Starosta Rawski.

Wyjaśnienie Starosty Rawskiego w sprawie udzielonych odpowiedzi na zalecenia pokontrolne wydane przez Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, stanowi załącznik nr 14 protokołu kontroli.

Z treści przedłożonego wyjaśnienia, że zaniechanie wykonania zaleceń pokontrolnych w ww. zakresie, było skutkiem „niedopatrzenia”. Stosowne zmiany wprowadzono zarządzeniem nr 19/2020 Starosty Rawskiego z dnia 23 lipca 2020 roku.

Według sporządzonego na dzień 31 grudnia 2019 roku bilansu Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej oraz zestawienia obrotów i sald, saldo konta 201 strony Ma wynosiło 72.201,71 zł, które w całości stanowiły zobowiązania z tytułu dostaw i usług.

Prawidłowość zapisów operacji finansowych na koncie 201, kontrolujące dokonały w oparciu o zarejestrowane, na saldzie konta 201, faktury w miesiącu: maju i październiku 2019 roku (co piąta faktura), pięciu faktur największych kwotowo zapłaconych w 2019 roku oraz faktur stanowiących saldo konta 201, wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku. Ogółem skontrolowano 70 dokumentów księgowych. Ustalenia w powyższym zakresie przedstawia tabela *stanowiąca załącznik nr 16 protokołu kontroli.*

W wyniku analizy wykazanych w załączniku faktur, rachunków i not księgowych stwierdzono, że:

- dokumenty będące podstawą zapisów księgowych, spełniały wymogi dotyczące dokumentu źródłowego, określone art. 21 i art. 22 ustawy o rachunkowości oraz w obowiązującej instrukcji obiegu dokumentów stanowiącej załącznik nr 4 do zarządzenia 27/2017 Starosty Rawskiego z dnia 29 grudnia 2017 roku,
- ewidencji księgowej podlegały dokumenty określone w rozdziale II załącznika ww. zarządzenia,
- wpływające do jednostki dokumenty zewnętrzne były ewidencjonowane w elektronicznym rejestrze „Doue Safe”, a następnie przekazywane do wydziału merytorycznego,
- weryfikację wpływających dowodów księgowych, pod względem merytorycznym przeprowadzali pracownicy merytoryczni Starostwa Powiatowego, którzy potwierdzali fakt dostarczenia materiału bądź wykonania usługi, zgodnie ze złożonym zamówieniem, po czym przekazywano je do Wydziału Finansów i Budżetu celem dalszej realizacji,
- dokumenty stanowiące podstawę zapisów księgowych poddano kontroli pod względem prawidłowości formalno – rachunkowej, czego potwierdzeniem były stosowne adnotacje na pieczętkach dokumentujących przeprowadzenie powyższych czynności przez pracowników Wydziału Finansów i Budżetu, upoważnionych do ich wykonywania,
- **stwierdzono przypadki ujmowania na przedmiotowym koncie operacji, których nie przewidywał katalog zdarzeń opisanych w zakładowym planie kont, a mianowicie: zwrot części oświatowej subwencji ogólnej za rok 2013 w kwocie 551.887,00 zł zaewidencjonowanej na kontach Wn 761 Ma 201 (poz. księg. 92 z dnia 23 stycznia 2019 roku).** Powyższe było sprzeczne z zapisami obowiązującego w kontrolowanej jednostce zakładowego planu kont oraz załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 roku

w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. W myśl ww. rozporządzenia, operacje w zakresie rozrachunków z budżetem państwa powinny być ewidencjonowane na koncie 225 – „rozrachunki z budżetami”. Specyfika ww. konta przewiduje księgowanie rozrachunków z budżetami w szczególności z tytułu dotacji, podatków, nadwyżek środków obrotowych, nadpłat w rozliczeniach z budżetem. W związku z powyższym przedmiotowe zobowiązania winny być ujmowane na kontach: Wn zespół „7”, Ma 225 w zadeklarowanej kwocie, a ich zapłata Wn 225, Ma 130.

- wydatek na dokumentach zatwierdzał Starosta Rawski Józef Matysiak lub Wicestarosta Jacek Otulak na podstawie upoważnienia wynikających z zapisów § 10 ust. 2 regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej,
- zabezpieczenie środków w planie finansowym jednostki potwierdzał Skarbnik Powiatu,
- realizacji zobowiązań dokonywano w terminach określonych na fakturze (rachunku), a w przypadku faktur wystawionych na podstawie zawartych umów, w terminach w nich wskazanych,
- dowody objęte kontrolą ujmowano na koncie 201, księgując je w korespondencji z kontem zespołu „4” (naliczenie) lub kontem 080 (faktury za roboty inwestycyjne).

ROZRACHUNKI PUBLICZNOPRAWNE

Konto 225 – rozrachunki z budżetami

Zgodnie z przyjętymi regulacjami wewnętrznymi, konto 225 służy do ewidencji rozrachunków z budżetami, w szczególności z tytułu podatków od osób fizycznych oraz podatku od tworców i usług. Ewidencja szczegółowa do konta 225 miała zapewnić ustalenie stanu należności i zobowiązań według każdego z tytułów rozrachunków z budżetem odrębnie.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku saldo konta strony Ma wynosiło 240,00 zł, które stanowiły zobowiązania z tytułu potrąconej zaliczki na podatek od wynagrodzeń za grudzień 2019 rok, które odprowadzono na rachunek Urzędu Skarbowego w dniu 2 stycznia 2020 (wyciąg bankowy nr 1/2020).

Terminowość zapłaty zobowiązań, zgodność zadeklarowanych kwot podatku dochodowego od osób fizycznych z przekazywanymi przelewami za 2019 rok, *przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 17 protokołu kontroli.*

W wyniku analizy dokumentacji płacowej i ewidencji księgowej prowadzonej dla Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej z miesięcy: kwiecień oraz październik 2019 roku stwierdzono, co następuje:

- przekazywane zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych wynikały z tytułu umów o pracę, umów zlecenia oraz podlegających opodatkowaniu świadczeń socjalnych,
- zobowiązania z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, przekazywano na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego, w terminie zgodnym z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz. U. 2019 r., poz. 1387.), tj. do 20-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaliczki zostały pobrane,
- operacje w zakresie naliczenia podatku ujmowano na kontach: Wn 231, Ma 225, natomiast przekazanie pobranych zaliczek na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego na kontach: Wn 225, Ma 130 wraz z klasyfikacją budżetową.

- od naliczanych, pobieranych i przekazywanych zaliczek z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych pobierano należną płatnikowi prowizję, ujmując na kontach: Wn 225, Ma 760 (przypis) wraz z klasyfikacją budżetową dział 750 rozdział 75020 § 097.

Konto 229 – Pozostałe rozrachunki publiczno-prawne

Konto 229 służy do ewidencji innych, niż z budżetami rozrachunków publicznoprawnych, a w szczególności z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych. Ewidencja analityczna prowadzona do konta, umożliwiła ustalenie stanu należności i zobowiązań według tytułów rozrachunków.

Saldo konta 229 wykazane na dzień 31 grudnia 2019 roku po stronie Ma wynosiło 69.694,27 zł i w całości stanowiły je składki społeczne (pracodawcy) i Fundusz Pracy naliczone od dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2019 rok. Zobowiązanie zapłacono w dniu 5 lutego 2020 roku (wyciąg bankowy nr 29/2020).

Terminowość zapłaty zobowiązań, zgodność zadeklarowanych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy od wynagrodzeń pracowników Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej wynikających z list płac za miesiące: kwiecień i październik 2019 roku skontrolowano w oparciu o zapisy ewidencji księgowej, wyciągi bankowe, listy płac oraz deklaracje ZUS DRA.

Zestawienie składek społecznych, zdrowotnych oraz składek na Fundusz Pracy zadeklarowanych i podlegających wpłacie na rzecz ZUS wraz z ich wpłatami w 2019 roku przedstawia tabela, *która stanowi załącznik nr 18 protokołu kontroli.*

Jak wynika z przedstawionej dokumentacji, składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz składki na Fundusz Pracy przekazywane były na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w terminach określonych w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. 2019 r., poz. 300). Analiza list wypłat wynagrodzeń dla pracowników Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej oraz zapisów ksiąg rachunkowych za ww. miesiące wykazała, że w deklaracjach ujęto wszystkie zobowiązania z tytułu naliczonych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy, a zapisy na kontach dotyczące naliczonych i zapłaconych składek ZUS, były zgodne z unormowaniami opisanymi w zakładowym planie kont.

Operacje w zakresie ewidencji naliczonych i przekazanych składek społecznych, zdrowotnych i na Fundusz Pracy, ujmowano w urządzeniach księgowych na kontach: Wn 231, Ma 229 (składki społeczne od pracownika i składki zdrowotne), Wn 405, Ma 229 (składki społeczne od pracodawcy oraz składki na Fundusz Pracy), Wn 229, Ma 130 przekazanie naliczonych składek społecznych, zdrowotnych i na Fundusz Pracy na rachunek bankowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Od wypłacanych zasiłków chorobowych pobierano należną płatnikowi prowizję, którą ujmowano na kontach : Wn 229, Ma 760 (przypis) wraz z klasyfikacją budżetową dział 750 rozdział 75020 § 097.

W trakcie przeprowadzonej kontroli ustalono, że deklaracja roczna PIT- 4R o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy za 2019 rok oraz deklaracja miesięczna ZUS DRA za poszczególne miesiące 2019 roku, składane przez płatnika Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej uwzględniały rozliczenia pobranych zaliczek na podatek dochodowy oraz potrąconych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy od wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej.

Z ustnych informacji udzielonych przez Skarbnika Powiatu wynika, że na dzień prowadzonych czynności kontrolnych, Dyrektor PCPR-u nie wystąpił z wnioskiem do Naczelnika właściwego urzędu skarbowego o nadanie numeru identyfikacji podatkowej.

Z uwagi na fakt, że obsługę finansowo – księgową PCPR-u, prowadzi Wydział Finansów i Budżetu Starostwa Powiatowego, rozliczenia w zakresie rozrachunków publiczno – prawnych obsługiwanej jednostki uwzględniano w deklaracjach składanych, przez Starostwo (płatnika), do wszystkich instytucji, tj. Urzędu Skarbowego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych.

Kontrolujące wskazują, że art. 2 ustawy z dnia 13 października 1995 roku o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (tekst jednolity Dz. U. 2019 r., poz. 63 ze zm.) nakłada obowiązek nadawania numeru identyfikacji podatkowej jednostkom organizacyjnym niemającym osobowości prawnej, które na podstawie odrębnych ustaw są podatnikami bądź płatnikami składek ubezpieczeniowych. Należy także wskazać, iż konkretny numer identyfikacji podatkowej może być przypisany wyłącznie jednemu podatnikowi (płatnikowi). Zgodnie bowiem z przepisem art. 11 ustawy o NIP, podatnik jest zobowiązany do podawania numeru identyfikacji podatkowej na wszelkich dokumentach związanych z wykonywaniem zobowiązań podatkowych oraz niepodatkowych należności budżetowych. Inaczej rzecz ujmując, identyfikacja danego podatnika (płatnika), a tym samym wynikających z tego tytułu obowiązków odbywa się na podstawie numeru identyfikacji podatkowej nadanego podmiotowi w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez właściwego naczelnika urzędu skarbowego.

Zgodnie z zapisami statutu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej zatwierdzonego uchwałą Nr V/40/2011 Rady Powiatu Rawskiego w Rawie Mazowieckiej z dnia 29 marca 2011 roku oraz art. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U. 2019, poz. 1040 ze zm.), Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest pracodawcą (zakładem pracy) i na nim spoczywa obowiązek prowadzenia rozliczeń publicznoprawnych w zakresie naliczanych wynagrodzeń pracownika, na co wskazują zapisy z art. 31 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz art. 4 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. 2019 r., poz. 300 ze zm.).

W świetle przytoczonych przepisów prawa, Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej nie miało uprawnień do występowania jako „płatnik” w rozrachunkach publicznoprawnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej.

VI. GOSPODARKA KASOWA

ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH I DRUKÓW ŚCISŁEGO ZARACHOWANIA. KONTROLA KASY. INSTRUKCJA KASOWA

W Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej zasady gospodarki kasowej zawarto w instrukcji kasowej stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 28/2017 Starosty Rawskiego z dnia 29 grudnia 2017 roku. Powyższa instrukcja opisywała sposób zabezpieczenia mienia znajdującego się w kasie, wymagane kwalifikacje kasjera, ochronę środków pieniężnych, określała dokumentację kasową, zasady sporządzania dokumentów kasowych oraz zasady kontroli i inwentaryzacji kasy. W załączniku nr 2 do ww. zarządzenia zawarto instrukcję obiegu dokumentów kasowych.

Starosta Rawski nie określił zasad gospodarowania drukami ścisłego zarachowania, do których zalicza się: kwitariusze przychodowe, чеки bądź inne druki oznaczone seria i numerem, w tym druki pozostające w dyspozycji Wydziału Komunikacji Starostwa Powiatowego. Ewidencja oraz kontrola stanu druków ścisłego zarachowania jest jednym z istotnych elementów kontroli

zarządczej w jednostkach sektora finansów publicznych. Sposób, w jaki jednostki dokonują ich ewidencji, pozwala na weryfikację i ocenę poprawności rozliczeń oraz ocenę zgodności działalności z obowiązującymi przepisami prawa. Odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości według art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości ponosi kierownik jednostki, w tym z tytułu nadzoru nad gromadzeniem i przechowywaniem dowodów księgowych jakimi są druki ścisłego zarachowania. Należy wskazać, że gospodarka drukami ścisłego zarachowania jest elementem gospodarki finansowej danej jednostki organizacyjnej.

Uchwałą nr V/33/2019 Rada Powiatu Rawskiego wprowadziła możliwość zapłaty należności niepodatkowych stanowiących dochód budżetu Powiatu Rawskiego za pomocą instrumentu płatniczego, w tym instrumentu płatniczego, na którym przechowywany jest pieniądz elektroniczny (karta płatnicza lub płatność mobilna przy użyciu telefonu). W związku z podjętą uchwałą Starosta Rawski w dniu 15 kwietnia 2019 roku zarządzeniem nr 11/2019 określił zasady przyjmowania wpłat bezgotówkowych na wyznaczonych stanowiskach w Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej.

Protokół, z przeprowadzonej w dniu 17 lipca 2020 roku, kontroli stanu środków pieniężnych oraz druków ścisłego zarachowania znajdujących się w kasie Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej, stanowi załącznik nr 1 protokołu kontroli.

W wyniku kontroli kasy nie stwierdzono nieprawidłowości.

DOKUMENTOWANIE OPERACJI KASOWYCH

Prawidłowość dokumentowania operacji kasowych dokonywanych w okresie objętym kontrolą sprawdzono w oparciu o raporty kasowe:

- 1) Starostwo – dochody budżetowe:
 - nr 6/2019 za okres 11-20 luty 2019 roku,
 - nr 13/2019 za okres 15-20 kwiecień 2019 roku,
 - nr 22/2019 za okres 19-20 czerwca 2019 roku,
 - nr 30/2019 za okres 11-20 sierpnia 2019 roku,
 - nr 36/2019 za okres 11-20 października 2019 roku,
 - nr 41/2019 za okres 11-20 grudnia 2019 roku,
- 2) Starostwo – wydatki budżetowe:
 - nr 3/2019 za okres 21-31 stycznia 2019 roku,
 - nr 8/2019 za okres 21-31 marca 2019 roku,
 - nr 12/2019 za okres 21-31 maja 2019 roku,
 - nr 18/2019 za okres 21-30 września 2019 roku,
 - nr 24/2019 za okres 21-30 listopada 2019 roku,
- 3) Starostwo – pogotowie kasowe:
 - nr 5/2019 za okres 1-10 marca 2019 roku,
 - nr 13/2019 za okres 1-10 czerwca 2019 roku,
 - nr 30/2019 za okres 1-10 grudnia 2019 roku,
- 4) Starostwo – Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych:
 - nr 6/2019 za okres 1-10 kwietnia 2019 roku.

Na podstawie przeanalizowanych raportów ustalono, co następuje:

- raporty kasowe sporządzano dekadowo z wykorzystaniem programu Excel,

- każdy raport zawierał datę otwarcia i zamknięcia, kolejny numer (w obrębie roku budżetowego i rodzaju rozliczeń) oraz nazwę raportu,
- wydatki dokumentowały dowody źródłowe: rachunki, faktury,
- na dowodach załączonych do raportów kasowych, nanoszono dekretnę oraz klasyfikację budżetową środków, wydatkowanych bądź przyjmowanych do kasy,
- dowody księgowe załączone pod raporty,* sprawdzały merytoryczne osoby przeprowadzające operację, natomiast kontrolę formalno – rachunkową przeprowadzał inspektor do spraw finansowo-księgowych,
- dokumenty do wypłaty zatwierdzał Starosta Józef Matysiak lub Wicestarosta Jacek Otulak na podstawie upoważnienia wynikających z zapisów § 10 ust 2 regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej,
- zabezpieczenie środków w planie finansowym jednostki potwierdzał Skarbnik Powiatu,
- na wypłaty dokonywane z kasy każdorazowo pobierano gotówkę na podstawie czeku bądź finansowano je ze środków pogotowia kasowego,
- fakt przyjęcia gotówki do kasy potwierdzał dowód wpłaty KP (kasa przyjmie), na którym wskazywano numer dowodu, imię i nazwisko wpłacającego, tytuł wpłaty, numer pozycji, pod którym ujęto wpłatę w raporcie kasowym,
- sporządzone raporty kasowe, kasjer przekazywał do Wydziału Finansów i Budżetu, gdzie podlegały sprawdzeniu przez właściwego pracownika,
- każdy dokument wypłaty zawierał datę i kwotę wypłaty oraz podpis osoby pobierającej gotówkę oraz datę i podpis kasjera wypłacającego gotówkę,
- zebrane wpłaty na koniec każdego dnia odprowadzono na rachunek bankowy. Gotówka pobierana z banku w danym dniu na bieżące wydatki, realizowana była w tym samym dniu.

VII. WYKONYWANIE BUDŻETU JEDNOSTKI. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. INFORMACJE OGÓLNE – 2019 ROK.

Dochody i przychody budżetu

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
DOCHODY OGÓŁEM	73 669.716,00	73.571.266,04
Dochody bieżące	60.432.495,00	60.092.180,98
Dochody majątkowe	13.237.221,00	13.479.085,06
PRZYCHODY	11.966.455,00	15.332.262,63
Kredyty i pożyczki	10.935.000,00	10.935.000,00
Nadwyżka z lat poprzednich	0,00	0,00
Inne (np. prywatyzacja, wolne środki)	1.031.455,00	4.397 262,63

Wydatki i rozchody budżetu.

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
WYDATKI OGÓŁEM	75.381.564,00	70.675.562,88
Wydatki majątkowe	15.200.785,00	14.228.307,07
Wydatki bieżące	60.180.779,00	56.447.255,81
ROZCHODY	10.254.607,00	10.254.605,68
w tym: spłata kredytów i pożyczek	9.254.607,00	9.254.605,68
udzielone pożyczki	1.000.000,00	1.000.000,00

Uchwałą nr IV/29/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku Rada Powiatu Rawskiego określiła planowane dochody w kwocie 58.821.129,00 zł, natomiast planowane wydatki wynosiły 58.018.872,00 zł. Planowana nadwyżka budżetowa w kwocie 802.257,00 zł miała w całości stanowić źródło pokrycia planowanych rozchodów z tytułu spłaty kredytów i pożyczek przypadających do spłaty w 2019 roku. Plan dochodów i wydatków jak również przychodów i rozchodów budżetowych w trakcie roku ulegał zmianie, a ostateczną ich wartość przedstawiono w powyższych tabelach.

2. WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA

Zgodnie z art. 230 ustawy o finansach publicznych, Rada Powiatu Rawskiego corocznie podejmowała uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Rawskiego, a mianowicie:

- w 2019 roku uchwałą nr IV/30/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku na lata 2019 – 2039 zmienioną uchwałą: nr V/32/2019 z dnia 30 stycznia 2019 roku, nr VI/39/2019 z dnia 8 marca 2019 roku, nr VII/45/2019 z dnia 26 kwietnia 2019 roku, nr VIII/52/2019 z dnia 31 maja 2019 roku, nr IX/59/2019 z dnia 18 czerwca 2019 roku, nr X/70/2019 z dnia 30 lipca 2019 roku, nr XII/78/2019 z dnia 10 września 2019 roku, nr XIII/80/2019 z dnia 19 września 2019 roku, nr XIV/86/2019 z dnia 16 października 2019 roku na lata 2019-2033, nr XV/93/2019 z dnia 28 listopada 2019 roku, nr XVI/111/2019 z dnia 30 grudnia 2019 roku,
- w 2020 roku uchwałą nr XVI/113/2019 z dnia 30 grudnia 2019 roku, na lata 2020 – 2033 zmienioną uchwałą nr XVII/120/2020 z dnia 31 stycznia 2020 roku, nr XVIII/126/2020 z dnia 6 marca 2020 roku, uchwałą Zarządu Powiatu z dnia 30 czerwca 2020 roku.

Zapisy w ww. Wieloletnich Prognozach Finansowych zawierały wszystkie wymagane art. 226 ww. ustawy informacje.

W myśl cytowanego wyżej przepisu prawa, uchwalona Wieloletnia Prognoza Finansowa winna być realistyczna, a przyjęte w niej prognozowane wielkości finansowe powinny posiadać uzasadnienie wynikające z dokumentów źródłowych, będących w dyspozycji kontrolowanej jednostki. W związku z powyższym, kontrolujące dokonały analizy danych przedstawionych w Wieloletniej Prognozie Finansowej opracowanej na lata 2019 – 2039 z uwzględnieniem pierwotnych zapisów i jej ostatniej zmiany, dokonanej uchwałą nr XVI/111/2019 z dnia 30 grudnia 2019 roku oraz danych wynikających z Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2020–2033, wprowadzonej uchwałą Rady Powiatu Rawskiego nr XVI/113/2019 z dnia 30 grudnia 2019 roku oraz jej zmiany wprowadzonej uchwałą Zarządu Powiatu nr 219/2020 z dnia 30 czerwca 2020 roku. Szczegółową analizą objęto przedstawione w WPF wielkości w zakresie: dochodów ogółem, dochodów

bieżących, wydatków bieżących, wydatków na obsługę długu planowanych na lata 2019–2033 oraz planowanych rozchodów i przychodów na lata 2020–2033.

Szczegółowe dane w zakresie analizy danych WPF z 2019 roku oraz danych WPF z 2020 roku przedstawiono w tabelach *stanowiących załącznik nr 19 protokołu kontroli*.

Planowane dochody ogółem

Wieloletnia Prognoza Finansowa	2020 w stosunku do 2019		2021 w stosunku do 2020	
	Wielkość w %	Wzrost/ spadek	Wielkość w %	Wzrost/ spadek
WPF wersja pierwotna z 2019 roku	-5	↓	-3	↓
WPF wersja ostateczna z 2019 roku	-14	↓	-1	↓
WPF wersja pierwotna z 2020 roku	-22	↓	5	↑
WPF ze zmianą wprowadzoną na dzień 30 czerwca 2020 roku	-13	↓	-7	↓

Jak wynika z powyższej analizy, w wersji pierwotnej Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019 – 2039 prognozowano poziom dochodów o 5 % niższy w 2020 rok niż w roku 2019. W toku realizacji budżetu, relacja ta się pogłębiła i nastąpił spadek o dodatkowe 9 punktów procentowych. Tendencję spadkową odnotowano również w WPF na lata 2020–2033, gdzie zaplanowane dochody ogółem na rok 2020 są aż o 22 punkty procentowe niższe w stosunku do wykonanych dochodów ogółem w 2019 roku (wersja pierwotna). Zgodnie z ostatnią wprowadzoną zmianą w WPF na lata 2020–2033 różnica planowanych dochodów w stosunku do wykonania roku poprzedniego zmniejszyła się o 9 punktów procentowych.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2019–2039 (wersji pierwotnej) założono, że w 2021 dochody ogółem będą o 3% niższe niż zaplanowano je na 2020 rok, natomiast w wersji ostatecznej WPF i po zmianie zaplanowanych wartości dochodów ogółem relacja ta zmniejszyła się o 2 punkty procentowe. Wieloletnia Prognoza Finansowa ustalona na lata 2020–2033 zmienia tą relację pokazując dochody ogółem w 2021 roku większe o 5% w stosunku do roku poprzedniego. Ostatecznie zmiana WPF wprowadzona w dniu 30 czerwca 2020 roku pokazuje spadek dochodów ogółem o 13 punktów procentowych w stosunku do założeń pierwotnej WPF na lata 2020–2033.

Wyjaśnienie przyjętych założeń planowania dochodów ogółem na lata 2019–2021 złożył Skarbnik Powiatu Łukasz Sawicki, które *stanowi załącznik nr 20 protokołu kontroli*.

Jak przedstawił w swoim wyjaśnieniu Skarbnik Powiatu odnotowane różnice w planowanych wielkościach dochodów ogółem dla roku 2020 w stosunku do roku poprzedniego oraz dla roku 2021 w stosunku do roku 2020, były spowodowane przede wszystkim zmniejszającymi się planowanymi dochodami ze sprzedaży majątku Powiatu.

Planowane dochody bieżące

Wieloletnia Prognoza Finansowa	2020 w stosunku do 2019		2021 w stosunku do 2020	
	Wielkość w %	Wzrost/ spadek	Wielkość w %	Wzrost/ spadek
WPF wersja pierwotna z 2019 roku	1	↑	2	↑
WPF wersja ostateczna z 2019 roku	1	↑	3	↑
WPF wersja pierwotna z 2020 roku	-4	↓	5	↑
WPF ze zmianą wprowadzoną na dzień 30 czerwca 2020 roku	3	↑	-3	↓

W Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2019–2039 (wersja pierwotna) planowane dochody bieżące dla roku 2020 były wyższe o 1% od planowanych dochodów bieżących

z roku 2019. W toku realizacji budżetu relacja ta utrzymała się na tym samym poziomie. Natomiast w WPF na lata 2020-2033 prognozowano spadek dochodów bieżących o 4% dla roku 2020 w odniesieniu do roku poprzedniego. Ostatecznie zmianą WPF z czerwca 2020 roku dochody bieżące wzrosły o 3% w stosunku do roku 2019.

W odniesieniu do planowanych wielkości ww. dochodów dla roku 2021 w stosunku do 2020 roku pierwotna wersja WPF na lata 2019-2039 zakłada wzrost dochodów bieżących o 2 %, a ostateczna o 3%. Natomiast WPF na lata 2020-2033 prognozuje wzrost dochodów bieżących o 5%. Ostatnia zmiana WPF z czerwca 2020 roku ustalona na lata 2020-2033 pokazuje wysokość dochodów bieżących o 8 punktów procentowych mniej niż jej pierwotna wersja.

Planowane dochody ze sprzedaży majątku

W latach 2019-2033 zaplanowano uzyskać dochody ze sprzedaży majątku w następujących wysokościach:

Wieloletnia Prognoza Finansowa	2019	2020	2021-2033
	w złotych		
WPF wersja pierwotna z 2019 roku	2.445.928,00	2.656.754,00	0,00
WPF wersja ostateczna z 2019 roku	3.098.775,00	2.656.754,00	0,00
WPF wersja pierwotna z 2020 roku	0,00	0,00	0,00
WPF ze zmianą wprowadzoną na dzień 30 czerwca 2020 roku	0,00	0,00	0,00

Planowane dochody majątkowe, przyjęte do Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Rawskiego na lata 2019-2039 (pierwotnej), miały pochodzić ze sprzedaży składników majątku:

- działki nr 6/7 położonej w Rawie Mazowieckiej obręb nr 5, sprzedaż w 2019 roku, wartość szacunkowa nieruchomości to kwota 2.445.928,00 zł, wycenę ww. działki sporządzono w dniu 12 maja 2014 roku przez rzeczoznawcę majątkowego o numerze uprawnień 3294 i ustalającą cenę 16,53 zł/m², zgodę na sprzedaż wyraził Zarząd Powiatu na posiedzeniu z dnia 3 czerwca 2014 roku, podwyższając jednocześnie cenę do 20 zł/m²,
- działki nr 314 położonej w Rawie Mazowieckiej obręb nr 4, wartość szacunkowa nieruchomości, wynikająca z operatu, to kwota 580.000,00 zł, sprzedaż w 2020 roku, zgodę na sprzedaż wyraził Zarząd Powiatu na posiedzeniu z dnia 29 sierpnia 2017 roku, natomiast wycenę ww. działki sporządzono w dniu 12 stycznia 2017 roku przez rzeczoznawcę majątkowego o numerze uprawnień 3294,
- część działki nr 307/9 położonej w Rawie Mazowieckiej obręb nr 4, wartość szacunkowa nieruchomości, to kwota 85.332,00 zł (ustalona w oparciu o cenę jednostkową za 1 m² działki nr 314 tj. sąsiadującej i o tym samym przeznaczeniu co ww. działka), zgodę na sprzedaż wyraził Zarząd Powiatu na posiedzeniu z dnia 29 sierpnia 2017 roku,
- część działki nr 308/27 położonej w Rawie Mazowieckiej obręb nr 4, wartość szacunkowa nieruchomości, wynikająca z operatu, to kwota 128.000,00 zł, zgodę na sprzedaż wyraził Zarząd Powiatu na posiedzeniu z dnia 28 marca 2017 roku, natomiast wycenę ww. działki sporządzono w dniu 5 stycznia 2017 roku przez rzeczoznawcę majątkowego o numerze uprawnień 3294,
- działki nr 3/44 położonej w Rawie Mazowieckiej obręb nr 5, wartość szacunkowa nieruchomości to kwota 1.402.065,00 zł, określona na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego o numerze

uprawnień 3294 w dniu 9 stycznia 2017 roku,

- prawo użytkowania wieczystego do działki nr 299/1 położonej w Rawie Mazowieckiej obręb nr 1, wartość działki 461.357,00 zł (ustalona w oparciu o dane z operatu szacunkowego z dnia 30 kwietnia 2012 roku opracowanego przez rzeczoznawcę majątkowego o numerze uprawnień 3294).

Kontrolującym nie przedłożono dokumentu wyrażającego zgodę Zarządu Powiatu na zbycie działki nr 3/44 oraz sprzedaż prawa użytkowania wieczystego do działki nr 299/1. Z ustnych wyjaśnień Kierownika Oddziału Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami Anny Ostalskiej wynika, że planowana zbycie prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego ww. działek była przedmiotem narad posiedzenia Zarządu, niemniej jednak wyjaśniająca nie przedstawiła stosownych dokumentów w tym zakresie.

Planowane wydatki bieżące

Wieloletnia Prognoza Finansowa	2020 w stosunku do 2019		2021 w stosunku do 2020	
	Wielkość w %	Wzrost/ spadek	Wielkość w %	Wzrost/ spadek
WPF wersja pierwotna z 2019 roku	1	↑	0	-
WPF wersja ostateczna z 2019 roku	0	-	2	↑
WPF wersja pierwotna z 2020 roku	-1	↓	3	↑
WPF ze zmianą wprowadzoną na dzień 30 czerwca 2020 roku	6	↑	-3	↓

Jak wynika z powyższej tabeli, Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2019–2039 w pierwotnej wersji zakładała wzrost wydatków bieżących o 1% dla roku 2020 w stosunku do roku poprzedniego, natomiast wersja ostateczna utrzymała wydatki na tym samym poziomie. W wersji pierwotnej WPF na lata 2020-2033 wydatki bieżące dla roku 2020 planowano o 1 % niższe w stosunku do roku poprzedniego, natomiast w jej zmianie wprowadzonej w dniu 30 czerwca 2020 roku nastąpił wzrost poziomu wydatków o 7 punktów procentowych.

Wyjaśnienie przyjętych założeń planowania wydatków bieżących na lata 2019-2020 złożył Skarbnik Powiatu Łukasz Sawicki, które **stanowi załącznik nr 20 protokołu kontroli**.

W odniesieniu do wzrostu planowanych wydatków bieżących na rok 2020 w stosunku do roku poprzedniego Skarbnik w swoim wyjaśnieniu wiąże wzrost wydatków ze wzrostem dochodów, nie wskazując konkretnych zadań bądź uzasadnionych potrzeb zaplanowania ich w wyższych kwotach. Założenie, że wzrost dochodów (wyjątkiem dotacji celowych) musi być równoznaczny ze wzrostem wydatków jest błędne, gdyż nadwyżka dochodów bieżących nie musi być przeznaczona na wydatki danego roku budżetowego lecz również może stanowić źródło sfinansowania rozchodów bieżącego roku bądź rozchodów i wydatków roku następnego.

Porównując wielkości wydatków bieżących planowanych dla roku 2021 w stosunku do planowanych na 2020 rok, można stwierdzić, że jednostka wielkości te w WPF-ach szacowała na zbliżonym poziomie.

Planowane rozchody z tytułu spłat zobowiązań

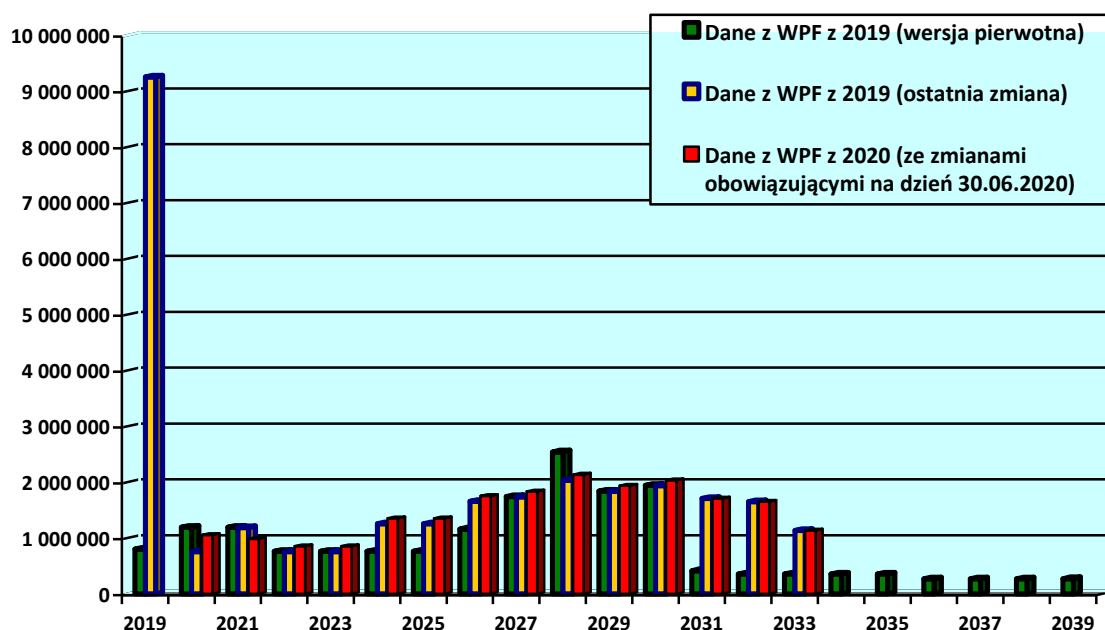
Planowane rozchody przedstawione w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Rawskiego na lata 2019 – 2039, znajdowały odzwierciedlenie w łącznej kwocie wynikającej z salda konta organu: 134 – Kredyty bankowe i konta 260 – Zobowiązania pieniężne, wg stanu na dzień 1 stycznia 2019 roku, które wynosiły 17.965.915,24 zł. W związku z planowaną nadwyżką budżetową Powiat Rawski nie planował przychodów z tytułu kredytów i pożyczek, natomiast planowane rozchody z tytułu spłaty zobowiązania

wynosiły 802.257,00 zł. W trakcie roku nastąpiła zmiana WPF w związku z wystąpieniem deficytu budżetowego i ostatecznie zaplanowano przychody w kwocie 10.935.000,00 z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań oraz finansowanie deficytu, natomiast rozchody wyniosły 9.254.607,00 zł. Dane wykazane w Wieloletniej Prognozie Finansowej były tożsame z uchwałą budżetową na 2019 rok i jej zmianami wprowadzonymi w trakcie danego roku budżetowego.

Łączna kwota długu na dzień 1 stycznia 2020 roku wynosi 19.646.309,56 zł. W WPF na lata 2020-2033 zaplanowano przychody w kwocie 1.000.000,00 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu, natomiast planowane rozchody w pierwotnej wersji WPF wynoszą 754.242,00 zł, a wprowadzone zmianą z dnia 30 czerwca 2020 roku – 1.056.280,00 zł.

Planowane wielkości w zakresie rozchodów i przychodów (dla roku 2020) oraz wielkości długu na poszczególne lata objęte Wieloletnią Prognozą Finansową Powiatu Rawskiego na lata 2020 – 2033 (wersja pierwotna ze zmianami wprowadzonymi w trakcie roku), były tożsame z wartościami przychodów i rozchodów przyjętymi w uchwale budżetowej na 2020 rok (wersja pierwotna ze zmianami wprowadzonymi w trakcie roku) oraz danymi ewidencji księgowej (w zakresie wielkości długu), co potwierdzało saldo kont: 134 i 260.

Planowane wielkości rozchodów na poszczególne lata objęte WPF-em na lata 2019 - 2039 oraz WPF-em na lata 2020 – 2033 w konfrontacji z kwotami spłat rat kapitałowych kredytów i pożyczek wynikających z zawartych umów oraz planowanych do zaciągnięcia zobowiązań przedstawiają poniższe wykresy.

Kontrolowana jednostka uwzględniła w rozchodach na lata 2019-2033 spłaty planowanych do zaciągnięcia kredytów, co szczegółowo obrazuje tabela **stanowiąca załącznik nr 19 protokołu kontroli**.

Powyższe wskazuje, że kontrolowana jednostka sporządzając ww. Wieloletnie Prognozy Finansowe przestrzegła wymogu art. 226 ustawy o finansach publicznych.

Wydatki związane z obsługą długu

Przy planowaniu kwot na obsługę długu uwzględniano prognozowane kwoty spłat odsetek, które wynikały z harmonogramów spłat zadłużenia z tytułu zawartych umów kredytowych oraz planowanych do spłaty kredytów. Przy planowaniu kwot na obsługę długu z tytułu kredytów, każdorazowo uwzględniano średni wskaźnik WIBOR 3 m-c plus marża, które średniorocznie wynosiło do 3,05%.

Według danych wykazanych w WPF z 2019 roku, w latach 2019-2033 (uwzględniając zmiany wprowadzone w trakcie roku) planowana wielkość spłat zadłużenia (w danym roku) pozwalała na spełnienie wymogu określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych, relacja ta również została zachowana przy planowaniu spłat zadłużenia dla ww. okresu, w WPF na lata 2020-2033 (uwzględniając zmiany wprowadzone do dnia 30 czerwca 2020 roku), a szczegółowe ustalenia przedstawia poniższa tabela:

Rok	WPF na lata 2019 - 2033		WPF na lata 2020 – 2033	
	Wskaźnik planowanej w danym roku spłaty zadłużenia*	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań**	Wskaźnik planowanej w danym roku spłaty zadłużenia*	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań**
2019	2,69	4,78	-	-
2020	2,94	4,73	3,83	11,74
2021	3,58	5,43	4,26	11,10
2022	2,78	4,41	3,76	8,83
2023	2,66	3,83	3,53	5,04
2024	2,50	2,87	3,25	4,93
2025	2,37	3,14	3,03	5,03
2026	2,79	3,47	3,44	5,73
2027	2,69	3,80	3,25	5,31
2028	2,86	3,89	3,38	5,56
2029	2,52	4,01	2,93	5,73
2030	2,55	4,10	2,89	5,86
2031	2,18	4,16	2,32	6,01
2032	1,98	4,18	2,08	6,00
2033	1,30	4,22	1,34	5,96

* wskaźnik planowany, tj. rozchody + koszty obsługi długu/ dochody ogółem

** dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań, tj. dochody ze sprzedaży majątku + dochody bieżące - wydatki bieżące/ dochody ogółem – średnia z trzech lat poprzedzających dany rok budżetowy.

Jak z powyższego zestawienia wynika, kontrolowana jednostka sporządzając Wieloletnią Prognozę Finansową przestrzegała wymogów art. 243 ustawy o finansach publicznych.

VIII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. DOCHODY Z MAJĄTKU

Zgodnie z obowiązującym Regulaminem Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej, wprowadzonym przez Zarząd Powiatu Rawskiego uchwałą nr 432/2018 z dnia 3 kwietnia 2018 roku, zadania z zakresu gospodarki mieniem powiatowym oraz nieruchomościami Skarbu Państwa należą do Wydziału Geodezji, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami, którym kieruje Dyrektor Stefan Goryczka.

Koordinacja działań i nadzór nad wykonywaniem zadań leżących w kompetencji ww. Wydziału należy do Wicestarosty – Jacka Otulaka.

Zasady nabywania, zbywania nieruchomości stanowiących własność powiatu oraz ich obciążania, wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata, określiła Rada Powiatu Rawskiego uchwałą nr V/42/2011 z dnia 29 marca 2011 roku. Zgodnie z § 5 ww. uchwały, zbycia lub nabycia nieruchomości dokonuje Zarząd Powiatu w trybie przetargu, decydując o jego rodzaju. Zgoda Rady jest wymagana w razie zbycia nieruchomości w drodze darowizny, wniesienia nieruchomości lub prawa użytkowania jako wkładu niepieniężnego (aportu), udzielenia bonifikaty od ceny sprzedaży nieruchomości lub gdy zgody takiej wymagają odrębne przepisy. Zgoda Rady wymagana jest na bezprzetargowy tryb zawarcia umowy dzierżawy, na okres dłuższy, niż trzy lata lub na czas nieoznaczony.

Uchwałą nr XLV/233/2010 z dnia 28 września 2010 roku Rada Powiatu określiła zasady, sposób i tryb umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności cywilnoprawnych, przypadających Powiatowi lub jego jednostkom organizacyjnym. Wg powyższej uchwały, do umarzania i odraczania terminów lub rozkładania na raty spłat należności o charakterze cywilnoprawnym uprawnieni byli:

- kierownik powiatowej jednostki organizacyjnej w odniesieniu do należności nie przekraczających 500,00 zł;
- Starosta w odniesieniu do należności przypadających Powiatowi, jeżeli ich wartość nie przekracza 500,00 zł;
- Zarząd Powiatu – w odniesieniu do należności przypadających Powiatowi lub jednostkom organizacyjnym, gdy ich wartość przekracza 500,00 zł;
- Zarząd Powiatu po uzyskaniu pozytywnej opinii komisji Rady Powiatu ds. budżetu, jeżeli wartość należności przekracza 50.000,00 zł.

W toku prowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że w oparciu o cytowaną uchwałę Zarząd Powiatu w dniu 30 grudnia 2019 roku umorzył należności od SP ZOZ w Rawie Mazowieckiej z tytułu:

- udzielonych dla pożyczek na łączną kwotę 1.566.698,43 zł - uchwała nr 144/2019,
- zapłaconych przez Powiat rat kapitałowych kredytów stanowiących poręczenie zapłaty zobowiązania zaciągniętego przez SP ZOZ w łącznej kwocie 533.333,00 zł - uchwała nr 145/2019,

co szczegółowo opisano we wcześniejszej części protokołu w temacie „Zadłużenie jednostki”. Nie stwierdzono stosowania umorzeń zaległości w odniesieniu do pozostałych dłużników Powiatu Rawskiego.

Zgodnie z postanowieniami art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, Zarząd Powiatu przedłożył (brak daty) organowi stanowiącemu, informację o stanie mienia komunalnego, sporządzoną według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku. Informacja ta zawierała dane wymagane wymienionym wyżej przepisem prawa.

Kontrolującemu przedłożono „Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Powiatu na lata 2018 – 2020”, który prowadzony jest wyłącznie w wersji elektronicznej w programie TurboEWID. Wydruk wygenerowanego w dniu 2 stycznia 2018 roku z ww. programu zawierał informacje wymagane art. 25 ust. 2a ustawy o gospodarce nieruchomościami (obowiązującym jest tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2204 ze zm.). Plan jest aktualizowany na bieżąco.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. 2018 r., poz. 2204 ze zm.), Zarząd Powiatu jako gospodarujący zasobem nieruchomości Skarbu Państwa zobowiązany był do sporządzenia planu realizacji polityki gospodarowania nieruchomościami Skarbu

Państwa i przedłożenia go Wojewodzie Łódzkiemu - celem akceptacji - co najmniej na dwa miesiące przed zakończeniem okresu obowiązywania poprzedniego planu. Poprzednio obowiązującym w tym zakresie był plan wykorzystania zasobu nieruchomości Skarbu Państwa na lata 2015 – 2017.

Wyjaśnienie w sprawie zaniechania sporządzenia planu polityki gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa złożył Starosta Rawski i Kierownik merytorycznego Wydziału, które stanowi załącznik nr 21 protokołu kontroli.

W odpowiedzi na powyższe Starosta wyjaśnił cyt. „Plan realizacji polityki gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, którymi gospodaruje Starosta Rawski, nie został sporządzony ze względu na nieprzyjęcie przez Radę Ministrów pierwszej Polityki gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa opracowanej przez Ministra Infrastruktury i Budownictwa. W związku z tym nie jest możliwe wykonanie ustawowego obowiązku dotyczącego wdrożenia Polityki, nałożonego na starostę przepisem art. 122 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. 2016 r., poz.2260 ze zm.).”

Zgodnie z treścią art. 23 ust. 1a cytowanej ustawy, Starosta Rawski w dniu 29 kwietnia 2020 roku przedłożył Wojewodzie Łódzkiemu sprawozdanie z gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa w roku 2019.

Zestawienie dochodów z majątku Powiatu uzyskanych w latach 2018 – 2019 przedstawia poniższa tabela:

Klasyfikacja budżetowa dział-rozdział	Plan pierwotny	Plan po zmianach	Wykonane dochody	Saldo końcowe należność ogółem w tym	
					zaległości netto
2018					
010-01005	3 564 316,00	537 320,00	537 320,00	0,00	0,00
010-01095	0,00	0,00	978,00	0,00	0,00
600-60014	0,00	0,00	2 487,12	0,00	0,00
700-70005	1 010,00	103 610,00	117 688,70	56 691,11	52 327,58
750-75020	34 628,00	72 128,00	41 185,64	0,00	0,00
801-80120	33 600,00	39 600,00	37 680,98	243,90	0,00
801-80130	14 000,00	19 000,00	15 617,73	3 382,27	0,00
854-85403	9 000,00	9 000,00	8 684,94	0,00	0,00
854-85410	90 000,00	100 000,00	77 848,59	4 966,51	0,00
Suma	3 746 554,00	880 658,00	839 491,70	65 283,79	52 327,58
2019					
010-01005	2 445 928,00	0,00	0,00	0,00	0,00
010-01095	978,00	978,00	993,65	0,00	0,00
600-60014	0,00	0,00	2 671,53	0,00	0,00
700-70005	30 344,00	3 129 119,00	3 236 679,17	35 941,29	32 212,35
750-75020	39 596,00	41 500,00	46 088,87	276,56	276,56
801-80120	33 600,00	40 600,00	38 721,59	0,00	0,00
801-80130	13 500,00	25 000,00	14 700,46	0,00	0,00
854-85403	9 000,00	9 000,00	8 401,64	0,00	0,00

854-85410	90 000,00	125 000,00	86 270,98	4 146,09	0,00
Suma	2 662 946,00	3 371 197,00	3 434 527,89	40 363,94	32 488,91

Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości

Rok budżetowy	Plan pierwotny	Plan po zmianach	Wykonane dochody
DOCHODY POWIATU			
2018	3.564.316,00	537.320,00	537.320,00
2019	2.445.928,00	3.098.775,00	3.098.775,00
DOCHODY SKARBU PAŃSTWA			
2018	38.000,00	38.000,00	75.607,00
2019	13.000,00	13.000,00	154.843,80

Powiat Rawski w 2018 roku zbył dwie nieruchomości (jedna nieruchomość z majątku Powiatu oraz jedna nieruchomość z majątku Skarbu Państwa), natomiast w 2019 roku dokonał sprzedaży dwóch nieruchomości z majątku Powiatu oraz jednej z majątku Skarbu Państwa (na rzecz użytkownika wieczystego), które zestawiono w tabeli *stanowiącej załącznik nr 22 protokołu kontroli*, wraz z określeniem podstaw zbycia, daty i wartości.

Kontrolujące przeanalizowały procedurę zbycia w drodze ustnego przetargu nieograniczonego nieruchomości oznaczonej jako:

- działka niezabudowana nr 3/25 o pow. 1,6698 ha położona w obrębie geodezyjnym 5 miasta Rawa Mazowiecka, stanowiąca własność Powiatu, którą sprzedano w 2019 roku,
- działka niezabudowana nr 3/22 o pow. 1,6707 ha położona w obrębie geodezyjnym 5 miasta Rawa Mazowiecka, stanowiąca własność Powiatu, którą sprzedano w 2019 roku,
- działka nr 98/4 i nr 113 o łącznej powierzchni 0,3080 ha położona w obrębie Julianów, gm. Rawa Mazowiecka, stanowiąca własność Skarbu Państwa, którą sprzedano w 2019 roku.

Szczegółowe zestawienie danych uzyskanych w wyniku przeprowadzonej kontroli trybu przeprowadzenia sprzedaży nieruchomości w drodze przetargów ustnych nieograniczonych, stanowi załącznik nr 23 protokołu kontroli.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że:

- nieruchomości sprzedano w oparciu o decyzję organu stanowiącego wyrażoną w uchwale nr V/42/2011 z dnia 29 marca 2011 roku w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami Powiatu Rawskiego oraz uchwały Zarządu Powiatu Rawskiego nr 454/2018 z dnia 12 czerwca 2018 roku w sprawie zbycia nieruchomości nr 3/22, nr 3,25, nr 3/16, nr 3/23 w trybie przetargu ustnego nieograniczonego,
- zgodę na sprzedaż nieruchomości oznaczonej jako działka nr 98/4 i nr 113, stanowiącej własność Skarbu Państwa wyraził Wojewoda Łódzki zarządzeniem nr 219/2018 z dnia 10 grudnia 2018 roku,
- prawo własności działki nr 3/22 obejmowało prawo współwłasności działki nr 3/16 oraz działki nr 3/23 (w części 1/2 każdej) z uwagi na ich przeznaczenie – droga dojazdowa,

- prawo własności działki nr 3/25 obejmowało prawo współwłasności działki nr 3/16 oraz działki nr 3/23 (w części 1/2 każdej) z uwagi na ich przeznaczenie – droga dojazdowa,
- wykazy nieruchomości przeznaczonych do zbycia w drodze przetargu podano do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie ich na tablicy ogłoszeń z zachowaniem terminu wynikającego z art. 35 ust. 1 (okres 21 dni) ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. 2018 r., poz. 2204 ze zm.), zamieszczono na stronie internetowej Starostwa Powiatowego, na stronie BIP oraz w prasie lokalnej Głos Rawy i Okolic, w odniesieniu do nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa wykaz ten został opublikowany na stronie BIP Województwa Łódzkiego,
- ogłoszenia o przetargach publikowano w terminach zgodnych z art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami i § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity Dz. U. 2014 r., poz. 1490);
- **cenę wywoławczą nieruchomości stanowiących własność Powiatu przeznaczonych do sprzedaży ustalono z naruszeniem art. 67 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Cena wywoławcza dla nieruchomości oznaczonej numerami działek 3/22 oraz w 1/2 części działek nr 3/16 i nr 3/23, wynosiła 1.534.370,00 zł i była niższa od wartości przedmiotowej nieruchomości ustalonej w oparciu o aktualny operat szacunkowy o kwotę 159.630,00 zł, natomiast cenę wywoławczą dla nieruchomości oznaczonej numerami działek 3/25 oraz w 1/2 części działek nr 3/16 i nr 3/23 zaniżono o kwotę 34.395,00 zł w stosunku do wartości przedmiotowej nieruchomości określonej w oparciu o aktualny operat szacunkowy, która wynosiła 1.568.000,00 zł.** Zgodnie z przywołanym przepisem prawa przy sprzedaży nieruchomości w drodze przetargu stosuje się następujące zasady ustalania cen: cenę wywoławczą w pierwszym przetargu ustala się w wysokości nie niższej niż wartość nieruchomości;

Akta kontroli str. 32-46: Protokół z pierwszego ustnego nieograniczonego przetargu z dnia 14.05.2019 roku sprzedaż działek nr 3/22 i nr 3/16 i nr 3/23, protokół z pierwszego ustnego nieograniczonego przetargu z dnia 14.05.2019 roku sprzedaż działek nr 3/25 i nr 3/16 i nr 3/23 ogłoszenie o przetargu, wykaz nieruchomości, wyciąg z operatu szacunkowego.

Akta kontroli str. 102-204: Operat szacunkowy, protokół nr 189/2018 z posiedzenia Zarządu Powiatu Rawskiego z dn. 08.05.2018 r., wykaz nieruchomości Powiatu Rawskiego przeznaczonych do sprzedaży, uchwała nr 454/2018, wyciąg z ogłoszenia o pierwszym przetargu Zarządu Powiatu Rawskiego w sprawie przeznaczenia nieruchomości do zbycia, ogłoszenie o przetargu, protokół z pierwszego ustnego nieograniczonego przetargu z dnia 06.09.2018 roku, wyciąg sprzedaż działek nr 3/25, nr 3/22 i nr 3/16 i nr 3/23, informacja o wyniku przetargu, ogłoszenie o przetargu nr 213/2018 Zarządu Powiatu Rawskiego z dnia 11.09.2018, informacja o wynikach przetargu, ogłoszenie o wynikach, protokół nr 216/2018 Zarządu Powiatu Rawskiego z dn. 02.10.2018, ogłoszenie o drugim przetargu, protokół z przetargu z dn. 10.12.2018, informacja o przeprowadzonym przetargu, protokół nr 14/2018 Zarządu Powiatu Rawskiego z dn.27.02.2019, przeliczenie wartość na euro, ogłoszenie o pierwszym przetargu, wyniki przetargu z godz. 10.00 wyniki przetargu z godz. 10.30, wpłata należności, akt notarialny rep. A nr 5183/2019 oraz akt notarialny rep. A nr 4918/2019.

Wyjaśnienie w sprawie ustalenia ceny wywoławczej nieruchomości oznaczonej numerami działek: nr 3/22 i nr 3/16 i nr 3/23 oraz nieruchomości oznaczonej numerami działek: nr 3/25 i nr 3/16 i nr 3/23 złożył Wicestarosta Powiatu Rawskiego, które stanowi załącznik nr 48 protokołu kontroli.

Z treści przedłożonego wyjaśnienia wynika, że w 2018 roku ogłoszono dwa przetargi na zbycie ww. nieruchomości gruntowych, tj. w dniu 7 maja 2018 roku – pierwszy

ustny nieograniczony przetarg oraz w dniu 10 grudnia 2018 roku – drugi ustny nieograniczony przetarg, które zakończyły się wynikiem negatywnym. Przedmiotem sprzedaży ww. przetargach była jedna nieruchomość składająca się z działek nr 3/25, 3/22, 3/16, 3/23, dla których cena wywoławcza w pierwszym przetargu wynosiła 3.609.955,00 zł, natomiast w drugim przetargu cenę obniżono do kwoty 3.067.975,00 zł. Ceny wywoławcze ustalono w oparciu o operat szacunkowy z dnia 7 maja 2018 roku, zgodnie z którym wartość nieruchomości to kwota 3.262.000,00 zł. W dniu 14 maja 2019 roku ogłoszono kolejny ustny przetarg nieograniczony, którego przedmiotem była sprzedaż prawa własności ww. nieruchomości. Jak przedstawił to wyjaśniający cyt. *„Zarząd do przetargu przyjął cenę wywoławczą z drugiego przetargu. Zważywszy na całą procedurę i kolejność organizowanych przetargów należy wyjaśnić, że w opublikowanym ogłoszeniu o trzecim ustnym nieograniczonym przetargu (dnia 8 marca 2019 roku), błędnie wpisano, że jest to „pierwszy” ustny nieograniczony przetarg. W myśl art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r., poz. 65 ze zm.) jeżeli drugi przetarg zakończył się wynikiem negatywnym, w okresie nie krótszym niż 30 dni, ale nie dłuższym niż 6 miesięcy, licząc od dnia jego zamknięcia można organizować kolejne przetargi. Dlatego z uwagi na zachowanie powyższych terminów, zastosowano się zasad obowiązujących przy organizowaniu kolejnego przetargu, a nie jak przy organizowaniu pierwszego. Z uwagi na powyższe oraz stosownie do art. 39 ust 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, możliwe było przyjęcie przez Zarząd ceny wywoławczej innej niż wartość nieruchomości ustalona w aktualnym operacie szacunkowym”*.

Odnosząc się do powyższego wyjaśnienia, kontrolujące wskazują, że umieszczenie przez zbywającego w ogłoszeniu o organizowanym przetargu z dnia 8 marca 2019 roku informacji o „pierwszym ustny przetarg nieograniczony” było prawidłowym działaniem, gdyż przedmiot sprzedaży był odmienny niż w przetargach organizowanych w roku poprzednim, tj. w 2018 roku przedmiotem sprzedaży było prawo własności nieruchomości składającej się z czterech działek (3/25, 3/22, 3/16, 3/23), dla której ustalono warunki udziału w jednym przetargu (miejsce i czas otwarcia ofert, warunki wniesienia wadium, protokół z przeprowadzonego postępowania). Natomiast w 2019 roku zorganizowano dwa przetargi, których przedmiotem sprzedaży były dwie odrębne nieruchomości, tj. nieruchomości składającej się z działki nr 3/22 wraz z działkami nr 3/16 i nr 3/23 (1/2 części) oraz nieruchomości składającej się z działki nr 3/25 wraz z działkami nr 3/16 i nr 3/23 (1/2 części), które mogło kupić potencjalnie dwóch nabywców. Dla każdej z ww. nieruchomości określono odrębne warunki udziału w przetargu jak również termin ich rozstrzygnięcia, sporządzając odrębne protokoły z ich przeprowadzenia. W związku z powyższym w ocenie kontrolujących nie można było uznać przetargów organizowanych w 2019 roku jako kontynuację procedury zbycia (kolejny „trzeci” przetarg) ustalając nowy przedmiot sprzedaży. Ponadto należy wskazać, że przywołany przez wyjaśniającego przepis prawa precyzyjnie wskazuje, że zastosowanie procedury organizowania kolejnych przetargów odnosi się do tej samej nieruchomości cyt. *„w okresie nie krótszym niż 30 dni, ale nie dłuższym niż 6 miesięcy, licząc od dnia jego zamknięcia, może zbyć nieruchomość w drodze rokowań albo organizować kolejne przetargi”*.

- **cena wywoławcza nieruchomości położonej w Julianowie (działka nr 98/4 i nr 113) podana w wykazie działek przeznaczonych do zbycia jak również w ogłoszeniu o organizowanym przetargu ustnym nieograniczonym nie zawierała informacji o naliczeniu 23% podatku VAT od wartości działki nr 113, co było niezgodne z zapisami ujętymi w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 roku o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U z 2014 r., poz. 915) w związku z przepisem określonym w art. 67 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o gospodarce**

nieruchomościami oraz w § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości. Z powyższych przepisów wynika, że cena nieruchomości powinna być ceną brutto, tj. uwzględniającą podatek VAT. O konieczności doliczenia podatku VAT (w wysokości 14.529,85 zł) do ustalonej, w drodze licytacji, kwoty sprzedaży nieruchomości (w wysokości 111.200,00 zł), organizator przetargu poinformował nabywcę w dniu 15 maja 2019 roku, tj. pod dniem rozstrzygnięcia przetargu. Należność w kwocie 127.129,85 zł, nabywca wpłacił przed podpisaniem aktu notarialnego. Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Starosta Rawski, *które stanowi załącznik nr 24 protokołu kontroli.*

Z treści przedłożonego wyjaśnienia wynika, że prowadząc procedurę przetargową na sprzedaż ww. działek przyjęto założenie, że stanowią one jedną nieruchomość (jeden tytułu własności oraz wpis w tej samej księdze wieczystej), co również znajdowało potwierdzenie w decyzji Wojewody Łódzkiego wyrażonej zarządzeniem nr 219/2018 z dnia 10 grudnia 2018 roku oraz w wycenie rzeczoznawcy majątkowego (ustalenie wartości dla nieruchomości bez rozbijania jej na poszczególne działki). W postępowaniu przetargowym uznano, że sprzedaż dotyczy nieruchomości zabudowanej, która jest objęta zwolnieniem od podatku VAT (art. 29a ust.8 i art. 43 ust.1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług). W trakcie przygotowania dokumentacji do podpisania aktu notarialnego w sprawie sprzedaży ww. nieruchomości notariusz uznał, że zwolnienie z podatku VAT powinno dotyczyć jedynie działki zabudowanej, a nie całej nieruchomości. Po analizie przepisów i innych materiałów (m.in. interpretacji Dyrektora Izby Skarbowej w Łodzi z dnia 6 lipca 2016 roku dotyczącej podobnej nieruchomości) organizator przetargu zgodził się z powyższą wykładnią. W związku z tym, po wykonaniu przez rzeczoznawcę majątkowego aneksu do operatu szacunkowego, określającego wartość rynkową działki nr 113 (niezabudowanej), poinformowano nabywcę o konieczności dopłaty należnego podatku VAT. Nabywca wyraził zgodę (zapłacił całą podaną w piśmie kwotę) i w dniu 21 maja 2019 roku strony podpisały akt notarialny przenoszący prawo własności nieruchomości;

Akta kontroli str. 47-70: Akt notarialny rep. A nr 1379/2019 aneks do operatu szacunkowego, protokół z dnia 10 kwietnia 2019 roku, aneks do protokołu, pisma informacyjne skierowane do nabywcy, formularz postąpień, lista obecności na przetargu, wykaz osób dopuszczonych do przetargu, ogłoszenie o przetargu, wykaz do sprzedaży nieruchomości.

- wysokość wadium ustalano zgodnie z § 4 ust. cytowanego rozporządzenia z dnia 14 września 2004 roku, określając formę i termin jego wniesienia;
- zbywający nieruchomość dokonał przeliczenia ceny wywoławczej zbywanych nieruchomości na równowartość euro, wg średniego kursu walut ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień dokonania przeliczenia, od której to wartości uzależniony był sposób publikacji ogłoszenia, wskazany w § 6 ust. 6 cytowanego rozporządzenia;
- wadium wniesiono w wysokościach i w terminach wskazanych w ogłoszeniach o przetargach, zgodnie z § 4 cytowanego powyżej rozporządzenia;
- czynności związane z przetargiem wykonywała trzyosobowa komisja przetargowa, powołana uchwałą Zarządu Powiatu. Oświadczenia o spełnieniu wymogu § 9 ww. rozporządzenia, zgodnie z którym - w przetargu nie mogą uczestniczyć osoby wchodzące w skład komisji przetargowej oraz osoby bliskie tym osobom, a także osoby, które pozostają z członkami komisji przetargowej w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może budzić to uzasadnione wątpliwości co do bezstronności komisji przetargowej, składali uczestnicy przetargu zainteresowani zakupem nieruchomości;

- po zakończeniu postępowania, kontrolowana jednostka sporządzała informacje o wynikach przetargów, zgodnie z § 12 wymienionego rozporządzenia Rady Ministrów;
- zbywający zawiadomił osobę ustaloną jako nabywcę nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy, z zachowaniem terminów wynikających z art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami;
- umowę sprzedaży zawarto w formie aktu notarialnego;
- wpłacone przez nabywcę nieruchomości wadium, zaliczono na poczet ceny nabycia nieruchomości;
- cenę nabycia nieruchomości wpłacono przed zawarciem aktu notarialnego, zgodnie z art. 70 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- podstawą zapłaty, za nieruchomości położone na działkach nr 3/22 i nr 3/25, które kupił ten sam nabywca, była faktura nr VAT SP/47/06/2019 na kwotę 3.811.493,25 zł (brutto) w tym: 3.098.775,00 netto, 712.718,25 zł (VAT). Operację ujęto na kontach: Wn 221, Ma 760 wraz z klasyfikacją budżetową dział 700 rozdział 70005 § 077 wartość netto, Wn 221, Ma 225 **wraz z klasyfikacją budżetową dział 700 rozdział 70005 § 097 wartość podatku VAT** (poz. księg. 1797). Nabywca wpłacił na rachunek bankowy w dniu 19 czerwca 2019 roku (wyciąg bankowy nr 130/2019) kwotę 3.511.493,25 zł i w tym samym dniu przekazano wadium na rachunek bieżący kwotę 300.000,00 zł (wyciąg bankowy nr 130/2019). Operacje ujęto na kontach Wn 130-01, Ma 221-01-00875 wraz z klasyfikacją budżetową **dział 700 rozdział 70005 § 077 i § 097**. Kontrolujące wskazują, że podatek VAT jest dochodem budżetu Państwa, a w księgach rachunkowych jednostki budżetowej operacje mają charakter jedynie rozrachunkowy, a nie dochodowy, dlatego też nie powinien być ewidencjonowany w podziale klasyfikacji budżetowej, gdyż skutkuje zawyżeniem zrealizowanych dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego.
- nabywca nieruchomości (działka nr 98/4 i nr 113) dokonał zapłaty w dniach: 2 maja 2019 roku kwotę 102.600,00 zł (wyciąg bankowy nr 84/2019), 14 czerwca 2019 roku kwotę 14.529,85 zł (wyciąg bankowy nr 119/2019), 13 czerwca 2019 roku kwotę 10.000,00 zł - wadium (wyciąg bankowy nr 118/2019). Operację w zakresie przypisu należności (na podstawie faktury VAT SP/56/05/2019 z dnia 28 czerwca 2019 roku) i jej zapłaty ujęto na kontach: Wn 221, Ma 760 wraz z klasyfikacją budżetową dział 700 rozdział 70005 § 077 (25% wartości netto), Wn 225, Ma 240 wraz z klasyfikacją budżetową dział 700 rozdział 70005 § 077 (75% wartości netto), Wn 221, Ma 225 podatek VAT wraz z klasyfikacją budżetową dział 700 rozdział 70005 § 097 (poz. księg. 1797), natomiast zapłatę na kontach: Wn 130, Ma 221 oraz Wn 130, Ma 240 wraz z klasyfikacją budżetową. Środki ze sprzedaży majątku Skarbu Państwa przekazano na rachunek Województwa Łódzkiego w dniu 14 czerwca 2019 roku (wyciąg bankowy nr 137),
- zbycie nieruchomości miało odzwierciedlenie w stanie majątku Powiatu. Na podstawie protokołów SP-3/2019 – SP-6/2019 z dnia 27 czerwca 2019 roku zdjęto ze stanu inwentarzowego ww. działki,
- informację o przeprowadzonej sprzedaży składników majątkowych Skarbu Państwa przekazano Wojewodzie Łódzkiemu w dniu podpisania aktu notarialnego przenoszącego prawo własności nieruchomości na nabywcę.

Jak oświadczył Starosta Rawski, w latach 2018 - 2019 Powiat nie nabywał gruntów zwiększających mienie Powiatu Rawskiego – **oświadczenie stanowi załącznik nr 25 protokołu kontroli.**

Dochody z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

Nieruchomości stanowiące własność Powiatu

Rok budżetowy	Plan pierwotny	Plan po zmianach	Wykonane dochody
z tytułu służebności			
2018	1.010,00	1.010,00	10.244,00
2019	1.009,00	1.009,00	3.945,00
z tytułu użytkowania wieczystego			
2018	0,00	0,00	114,93
2019	0,00	0,00	114,93

Zrealizowane dochody z tytułu ustanowienia służebności nieruchomości wynikały z następujących umów notarialnych:

w 2019 roku

- rep. A nr 9467/2019 z dnia 14 listopada 2019 roku ustanawiająca służebność gruntową działki nr 3/13 w obrębie 5 miasta Rawa Mazowiecka dla MGL Sp. z o.o. z siedzibą w Rawie Mazowieckiej za jednorazową opłatą na kwotę 3.689,00 zł netto, 4.537,47 zł brutto. Należność wpłacono w dniu 3 października 2019 roku na podstawie faktury nr SP/54/11/2019 z dnia 29 listopada 2019 roku,
- rep. A nr 9467/2019 z dnia 14 listopada 2019 roku ustanawiająca służebność przesyłu na działce nr 178/3 w obrębie 4 miasta Rawa Mazowiecka dla PGE Dystrybucja Sp. z o.o. w Lublinie za jednorazową opłatą na kwotę 256,00 zł netto, 314,88 zł brutto. Należność wpłacono w dniu 25 października 2019 roku na podstawie faktury nr SP/55/11/2019 z dnia 29 listopada 2019 roku,

w 2018 roku

- rep. A nr 2446/2018 z dnia 16 marca 2019 roku ustanawiająca służebność przesyłu na działce nr 38 i nr 66 w m. Rokszyce gm. Biała Rawska, działka nr 134, nr 141 w m. Rawa Mazowiecka dla PGE Dystrybucja Sp. z o.o. w Lublinie za jednorazową opłatą na kwotę 6.424,00 zł netto, 7.901,52 zł brutto. Należność wpłacono w dniu 5 lutego 2018 roku na podstawie faktury nr SP/40/03/2018 z dnia 30 marca 2018 roku,
- postanowienie Sądu Rejonowego w Skierniewicach syg. akt VIII NS 2/13 z dnia 14 lutego 2014 roku ustanawiające służebność gruntową na działce na 134 na rzecz osób fizycznych (droga konieczna do posesji wnioskujących) za jednorazową opłatą w kwocie 3.820,00 zł, którą wpłacono w dniu 2 stycznia 2018 roku (RK nr 1/2018 poz. 1).

UŻYTKOWANIE WIECZYSTE

Nieruchomości stanowiące własność Powiatu Rawskiego

Prawo użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiących własność Powiatu Rawskiego, tj. działek nr 254/5, nr 254/7, nr 307/2 przekazano jednemu użytkownikowi PGE-Dystrybucja Łódź –Teren S.A Rejon Energetyczny Żyrardów ul. Mazowiecka 1-5, które ustanowiono w latach poprzednich. Łączna kwota opłaty za użytkowanie wieczyste, wynikająca z pisma nr GG.I.6843.2.80.2014R, wynosiła 114,93 zł, którą użytkownik wniósł: za rok 2019 w dniu 1 kwietnia 2019 roku (wyciąg bankowy nr 78/2019), za rok 2018 w dniu 3 kwietnia 2018 roku (wyciąg bankowy nr 77/2018).

W kontrolowanym okresie nie zawierano nowych umów użytkowania wieczystego nieruchomości Powiatu.

Nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa

W użytkowaniu wieczystym na dzień 31 grudnia 2019 roku znajdowało się 138,4581 ha gruntów Skarbu Państwa pozostających w gospodarowaniu Powiatu Rawskiego, z których praw korzystało 501 użytkowników. W kontrolowanym okresie nie przekazywano nieruchomości nowym użytkownikom.

Rok	Planowane dochody	Wykonane dochody	Wykonanie planu %	Saldo końcowe należność ogółem w tym	
	w złotych			zaległości netto	
2018	238.000,00	307.044,92	129,01	289.330,54	289.330,54
2019	245.000,00	303.326,43	123,81	313.129,39	313.129,39

W 2018 roku dokonano zmiany wysokości rocznych opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntu znajdujących się pod garażami, w oparciu o uaktualnioną wartość nieruchomości w odniesieniu do 363 użytkowników. W 2019 roku, na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy o przekształceniu użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów dokonano zmiany wysokości stawki procentowej z 3 % na 1 % dla 338 użytkowników wieczystych.

Kontrolujący przeanalizowali tryb dokonania aktualizacji opłaty rocznej na próbie czterech użytkowników wieczystych, a mianowicie:

- w odniesieniu do użytkownika wieczystego (nr karty kontowej 532) działek nr 813, nr 817, nr 826, nr 843, nr 860 o łącznej pow. 1.583m², wypowiedzenia opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej, dokonano pismem z dnia 28 listopada 2018 roku, doręczonym w dniu 7 grudnia 2018 roku, pismo zawierało ofertę przyjęcia od 2019 roku nowej opłaty rocznej w wysokości 133,78 zł, przeliczonej zgodnie z art. 72 ustawy o gospodarce nieruchomościami, przy zastosowaniu 3% stawki od wartości nieruchomości określonej aktualnym w rozumieniu art. 156 ust. 3 ww. ustawy operatem szacunkowym, sporządzonym w dniu 21 sierpnia 2018 roku przez rzeczoznawcę o uprawnieniach nr 3294, określającym jej wartość na kwotę 4.459,38 zł. Pismem z dnia 12 czerwca 2019 roku Starosta Rawski, na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 31 stycznia 2019 roku o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy o przekształceniu użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2019 r., poz.270) wypowiedział wysokość 3% stawki dla działki nr 802 zabudowanej garażem, ustalając opłatę w stawce 1%. Wysokość opłaty rocznej począwszy od 2019 roku wynosiła 94,34 zł. Odbiór powyższej informacji użytkownik potwierdził w dniu 26 czerwca 2019 roku,
- w odniesieniu do użytkownika wieczystego (nr karty kontowej 74) działek nr 802, nr 861, nr 862 o łącznej pow. 368m², wypowiedzenia opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej, dokonano pismem z dnia 27 listopada 2018 roku, doręczonym w dniu 4 grudnia 2018 roku, pismo zawierało ofertę przyjęcia od 2019 roku nowej opłaty rocznej w wysokości 144,70 zł, przeliczonej zgodnie z art. 72 ustawy o gospodarce nieruchomościami, przy zastosowaniu 3% stawki od wartości nieruchomości określonej aktualnym w rozumieniu art. 156 ust. 3 ww. ustawy operatem szacunkowym sporządzonym w dniu 21 sierpnia 2018 roku przez rzeczoznawcę o uprawnieniach nr 3294, określającym jej wartość na kwotę 4.823,34 zł. Pismem z dnia 12 czerwca 2019 roku Starosta Rawski, na podstawie art. 3 ust. 3 ww. ustawy wypowiedział wysokość 3% stawki dla działki nr 813

zabudowanej garażem, ustalając opłatę w stawce 1%. Wysokość opłaty rocznej począwszy od 2019 roku wynosiła 83,42 zł. Odbiór powyższej informacji użytkownik potwierdził w dniu 19 czerwca 2019 roku,

- w odniesieniu do użytkownika wieczystego (nr karty kontowej 536) działek: nr 966, nr 1015, nr 1016 o łącznej pow. 3.584m², wypowiedzenia opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej, dokonano pismem z dnia 30 listopada 2018 roku, doręczonym w dniu 12 grudnia 2018 roku, pismo zawierało ofertę przyjęcia od 2019 roku nowej opłaty rocznej w wysokości 105,41 zł, przeliczonej zgodnie z art. 72 ustawy o gospodarce nieruchomościami, przy zastosowaniu 3% stawki od wartości nieruchomości określonej aktualnym w rozumieniu art. 156 ust. 3 ww. ustawy operatem szacunkowym, sporządzonym w dniu 21 sierpnia 2018 roku przez rzeczoznawcę o uprawnieniach nr 3294, określającym jej wartość na kwotę 3.513,60 zł. Pismem z dnia 18 czerwca 2019 roku Starosta Rawski, na podstawie art. 3 ust. 3 ww. ustawy wypowiedział wysokość 3% stawki dla działki nr 966 zabudowanej garażem, ustalając opłatę w stawce 1%. Wysokość opłaty rocznej począwszy od 2019 roku wynosiła 63,10 zł. Odbiór powyższej informacji użytkownik potwierdził w dniu 1 lipca 2019 roku,
- w odniesieniu do użytkownika wieczystego (nr karty kontowej 107) działek: nr 866, nr 1015, nr 1016 o łącznej pow. 3.584m², wypowiedzenia opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej, dokonano pismem z dnia 29 listopada 2018 roku, doręczonym w dniu 7 grudnia 2018 roku, pismo zawierało ofertę przyjęcia od 2019 roku nowej opłaty rocznej w wysokości 102,07 zł, przeliczonej zgodnie z art. 72 ustawy o gospodarce nieruchomościami, przy zastosowaniu 3% stawki od wartości nieruchomości określonej aktualnym w rozumieniu art. 156 ust. 3 ww. ustawy operatem szacunkowym, sporządzonym w dniu 21 sierpnia 2018 roku przez rzeczoznawcę o uprawnieniach nr 3294, określającym jej wartość na kwotę 3.402,33 zł. Pismem z dnia 18 czerwca 2019 roku Starosta Rawski, na podstawie art. 3 ust. 3 ww. ustawy wypowiedział wysokość 3% stawki dla działki nr 866 zabudowanej garażem, ustalając opłatę w stawce 1%. Wysokość opłaty rocznej począwszy od 2019 roku wynosiła 61,99 zł. Odbiór powyższej informacji użytkownik potwierdził w dniu 4 lipca 2019 roku.

Zgodnie z art. 78 ustawy o gospodarce nieruchomościami, wypowiedzenia dotychczasowych stawek i propozycje nowych opłat rocznych zwieryły pouczenie o możliwości zapoznania się z operatem szacunkowym, określającym wartość nieruchomości oraz o możliwości złożenia, w terminie 30 dni od daty otrzymania wypowiedzenia, wniosku do Samorządowego Kolegium Odwoławczego o ustalenie, że aktualizacja opłaty jest nieuzasadniona albo uzasadniona w innej wysokości.

Kontrolujące zweryfikowały terminowość uiszczania opłat z tytułu użytkowania wieczystego na wybranej próbie 10 użytkowników (co 50 użytkownik wieczysty) stwierdzając, że były one wpłacane w prawidłowych wysokościach z zachowaniem ustawowego terminu. W jednym przypadku stwierdzono niezachowanie terminu płatności, od nieterminowych wpłat pobierano odsetki.

Zestawienie terminowości dokonywania opłat z tytułu użytkowania wieczystego w latach 2018 - 2019 zawarto w tabeli stanowiącej załącznik nr 26 protokołu kontroli.

Zaległości z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiły 395.995,55 zł (18 użytkowników), szczegółowy wykaz dłużników zestawiono w tabeli *stanowiącej załącznik nr 27 protokołu kontroli.*

Wybrano do kontroli próbie czterech dłużników (co piąty dłużnik), tj.:

- RAWA WASH Sp. z o.o., ul. Długa 3, 62-030 Luboń posiadający zaległość główną w kwocie 14.699,13 zł plus odsetki w wysokości 1.488,85 zł,

- Zakład Doświadczalny „Rossocha” Sp. z o.o., Rossocha 1, 96-200 Rawa Mazowiecka posiadający zaległość główną w kwocie 10.237,83 zł plus odsetki w wysokości 1.248,59 zł,
- Niepubliczny Zakład Opieki zdrowotnej „GADENT” Sp. z o.o., ul. Kazimierzowska 85/34, 02-518 Warszawa posiadający zaległość główną w kwocie 22.939,02 zł plus odsetki w wysokości 3.618,40 zł,
- (...)¹ posiadający zaległość główną w kwocie 82.868 zł plus odsetki w wysokości 43.073,79 zł.

Działania windykacyjne w odniesieniu do spółki RAWA WASH Sp. z o.o. z siedzibą w Luboniu.

Odnotowane zaległości na dzień 31 grudnia 2019 roku na koncie dłużnika, wynikały z należnych rocznych opłat za użytkowanie wieczyste za 2017 rok oraz za 2019 rok. Wskutek działań egzekucyjnych podjętych przez Starostwo, Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej wydał nakazy zapłaty, które przekazywano do egzekucji komorniczej, a mianowicie: do zaległości z 2017 roku – wydano sądowy nakaz zapłaty sygnatura akt I Nc 475/17 z dnia 31 lipca 2017 roku i wszczęto postępowanie komornicze (nr sprawy Km 1363/19). W dniu 9 września 2019 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Poznaniu zajął rachunki bankowe dłużnika oraz wierzytelności dłużnika należne od Urzędu Skarbowego w Poznaniu. Postanowieniem z dnia 27 maja 2020 roku egzekucję komorniczą przekazano Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Rawie Mazowieckiej. W odniesieniu do zaległości z 2019 roku Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej w dniu 26 sierpnia 2019 roku wydał spółce nakaz zapłaty sygn. akt I Nc 422/19. Złożony przez Starostę Rawskiego wniosek o nadanie klauzuli wykonalności, postanowieniem z dnia 6 listopada 2019 roku Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej został oddalony z uwagi na nieuprawomocnienie się nakazu zapłaty, bez podania uzasadnienia decyzji. Z ustnych informacji udzielnych przez pracownika merytorycznego wynika, że związku ze zmianą przepisów postępowań w oparciu o Kodeks cywilny, Sąd nie dostarczył skutecznie powodowi pozwu, w związku z tym procedura nadania klauzuli wykonalności została przedłużona.

Działania windykacyjne w odniesieniu do spółki z o.o. Zakładu Doświadczanego Instytut Zootechniki „ROSSOCHA”

Odnotowane zaległości na dzień 31 grudnia 2019 roku na koncie dłużnika, wynikały z należnych rocznych opłat za użytkowanie wieczyste za lata 2016-2019. Wskutek działań egzekucyjnych podjętych przez Starostę Rawskiego, Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej wydał nakazy zapłaty, który przekazywano do egzekucji komorniczej, a mianowicie: do zaległości z 2016 roku – wydano sądowy nakaz zapłaty sygnatura akt I Nc 256/16 z dnia 30 maja 2016 roku z klauzulą wykonalności od dnia 21 lipca 2016 roku i wszczęto postępowanie komornicze (numer sprawy Km 704/16), w odniesieniu do zaległości z 2017 roku Sąd w dniu 5 lipca 2017 roku wydał spółce nakaz zapłaty sygn. akt I Nc 469/17 i wszczęto postępowanie komornicze (numer sprawy KM 893/17). Na powyższe postanowienia Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Rawie Mazowieckiej zajął rachunki bankowe dłużnika, prowadzone przez Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej oraz Bank BGŻ BNP Paribas SA w Warszawie, w dniu 16 sierpnia 2016 roku oraz w dniu 26 października 2017 roku. Informację o zajęciu wierzytelności na

¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

podstawie nakazu zapłaty nr I Nc 256//16 skierowano do Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Głuchowie. W odniesieniu do zaległości z 2018 roku – wydano sądowy nakaz zapłaty sygn. akt I Nc 430/18 w dniu 27 lipca 2018 roku, któremu klauzulę wykonalności nadano w dniu 2 października 2018 roku. W dniu 23 października 2018 roku nakaz zapłaty przekazano do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rawie Mazowieckiej. Na zaległość powstałą za rok 2019, w dniu 24 maja 2019 roku wezwano dłużnika do jej zapłaty (wezwanie nr 37), w dniu 10 lipca 2019 roku wysłano wezwanie ostateczne, a brak wpłaty skutkowało skierowaniem w dniu 6 września 2019 roku sprawy na drogę sądową. W dniu 20 sierpnia 2019 roku Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej wydał nakaz zapłaty (syg. akt I Nc 385/19), któremu nadano klauzulę wykonalności w dniu 7 listopada 2019 roku. Sprawę skierowano do egzekucji w 27 listopada 2019 roku do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rawie Mazowieckiej. W wyniku podjętych działań, komornik wyegzekwował zaległości z roku 2016 oraz z roku 2017 w łącznej kwocie 5.156,23 zł, w tym 2.863,02 zł należność główna i 2.293,21 zł odsetki.

Działania windykacyjne w odniesieniu do GADENT Sp. z o.o.

Zaległości odnotowane na dzień 31 grudnia 2019 roku, na koncie wymienionego dłużnika w wysokości 22.939,02 zł, dotyczą nieopłaconych należności z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w Rawie Mazowieckiej przy ul. Konstytucji 3 Maja i ul. Południowej (działki nr 449/4, nr 425/1, 470/2) za lata 2016 - 2019. Na wniosek, gospodarującego majątkiem Skarbu Państwa, Starosty Rawskiego Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej wydał nakaz zapłaty: za 2016 rok – nakaz sygn. akt I Nc 258/16 z dnia 30 maja 2016 roku, za 2017 rok – nakaz sygn. akt I Nc 416/17 z dnia 9 sierpnia 2017 roku z klauzulą wykonalności z dnia 2 października 2017 roku, za 2018 rok – nakaz sygn. akt I Nc 477/18 z dnia 30 sierpnia 2018 roku z klauzulą wykonalności z dnia 22 października 2018 roku, za 2019 rok - nakaz sygn. akt I Nc 419/19 z dnia 26 sierpnia 2019 roku z klauzulą wykonalności z dnia 24 października 2019 roku. W odniesieniu do nakazu 258/16 strona pozwana wniosła sprzeciw, co w konsekwencji powyższego działania nakaz został unieważniony. Na podstawie postanowienia z dnia 4 sierpnia 2016 roku (sygn. akt I C 586/16) sprawa została przekazana do rozpatrzenia przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa jako miejscowo właściwemu do jej rozpoznania. Na dzień prowadzonych czynności kontrolnych w dokumentacji znajdowało się zawiadomienie o wyznaczonym terminie rozprawy na dzień 28 marca 2017 roku. Wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego z nakazu I Nc 416/17 przekazano Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w dniu 14 grudnia 2017 roku. Wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego z nakazu I Nc 477/18 przekazano Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa, który do dnia 22 kwietnia 2020 roku wyegzekwował kwotę 207,62 zł. Wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego z nakazu I Nc 419/19 przekazano Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Rawie Mazowieckiej wskazując do egzekucji nieruchomość objęta księgą wieczysta nr LD1R/00042627/5. W dniu 11 lutego 2020 roku komornik zawiadomieniem (sygn. akt 886/19) wszczął postępowanie egzekucyjne z ww. nieruchomości, które zawieszono z dniem 25 lutego 2020 roku (termin pierwszej licytacji nieruchomości) z uwagi na fakt braku organu uprawniającego do reprezentowania spółki. Czynności egzekucyjne zostały wstrzymane do czasu ustanowienia kuratora, którego wyznacza sąd na wniosek wierzycieli. Postanowieniem z dnia 9 lipca 2020 roku Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej ustanowił kuratora dla ww. dłużnika. W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych pełnomocnik Starosty Rawskiego złożył do Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie wniosek o przesłanie odpisu wyroku w sprawie o sygn. akt I C 3846/16 (dotyczący rozprawy z dnia 28 marca 2017 roku).

Działania windykacyjne w odniesieniu do (...) ² wierzytelności z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności

Zgodnie z danymi wynikającymi ze sprawozdania Rb-27ZZ sporządzonego wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku, zaległości w dochodach z tytułu zbycia nieruchomości (§ 077) wynosiły 82.865,00 zł. (...) ³. W dniu 31 stycznia 2017 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Rawie Mazowieckiej przekazał sprawę egzekucji Urzędowi Skarbowemu w Rawie Mazowieckiej. Na dzień prowadzonych czynności kontrolnych na koncie dłużnika nie odnotowano wpłat z tytułu zadłużenia.

Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (tekst jednolity Dz. U. 2019 r., poz. 916 ze zm.), Starosta Rawski zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy w 2019 roku wydał zaświadczenia dla 298 użytkowników wieczystych poświadczające przekształcenie formy władania gruntem, ustalając prawo własności.

Kontrolujące dokonały analizy procedury przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów (przeznaczonych na cele mieszkaniowe) w prawo własności dla wybranych użytkowników, tj.:

- dla użytkownika wieczystego o numerze karty 458 posiadającego prawo do lokalu w budynku wielorodzinnym oraz udział wynoszący 534/10206 części w prawie współużytkowania wieczystego działki nr 116 o pow. 0,1182 ha (...) ⁴. W dniu 23 maja 2019 roku Starosta Rawski wydał zaświadczenie nr GG.I.6825.87.2019.SK o przekształceniu, z dniem 1 stycznia 2019 roku, formy władania nieruchomością gruntową, ustalając wysokość opłaty rocznej przekształceniowej w kwocie 13,61 zł na lata 2019 – 2038. Ponadto użytkownik został poinformowany o możliwość wniesienia jednorazowej opłaty, która miała stanowić iloczyn wysokości opłaty rocznej i liczby lat pozostających do upływu okresu jej spłaty oraz możliwości zastosowania bonifikaty zgodnie z art. 9 ust. 3 cytowanej ustawy. W dniu 1 lipca 2019 roku do Starosty Rawskiego wpłynęło zgłoszenie użytkownika o zamiarze wniesienia opłaty jednorazowej wraz z wnioskiem o udzielenie bonifikaty. Informację o wysokości jednorazowej opłaty użytkownik otrzymał w dniu 4 lipca 2019 roku, która wynosiła 108,88 zł (tj. 13,61 zł x 20 lat = 272,20 zł pomniejszone o 60% bonifikatę). W dniu 5 sierpnia 2019 roku odnotowano wpłatę z ww. tytułu. Starosta Rawski w dniu 19 sierpnia 2019 roku wydał zaświadczenie nr GG.I.6825.87.2019.SK o wniesieniu należtych opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności gruntu zabudowanego na cele mieszkaniowe,

² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- dla użytkownika wieczystego o numerze karty 643 posiadającego prawo do lokalu w budynku wielorodzinnym oraz udział wynoszący 4545/87383 części w prawie współużytkowania wieczystego działek nr 111/1 i 110 o łącznej pow. 0,0715 ha (...) ⁵. W dniu 12 lutego 2019 roku Starosta Rawski wydał zaświadczenie nr GG.I.6825.6.2019.SK o przekształceniu, z dniem 1 stycznia 2019 roku, formy władania nieruchomością gruntową, ustalając wysokość opłaty rocznej przekształceniowej w kwocie 65,48 zł na lata 2019 – 2038. Ponadto użytkownik został poinformowany o możliwości wniesienia jednorazowej opłaty, która miała stanowić iloczyn wysokości opłaty rocznej i liczby lat pozostających do upływu okresu jej spłaty oraz możliwości zastosowania bonifikaty zgodnie z art. 9 ust. 3 cytowanej ustawy. W dniu 29 września 2019 roku do Starosty Rawskiego wpłynęło zgłoszenie użytkownika o zamiarze wniesienia opłaty jednorazowej wraz z wnioskiem o udzielenie bonifikaty. Informację o wysokości jednorazowej opłaty użytkownik otrzymał w dniu 4 lipca 2019 roku, która wynosiła 523,84 zł (tj. 65,48 zł x 20 lat = 1.309,60 zł pomniejszone o 60% bonifikatę). W dniu 5 listopada 2019 roku odnotowano wpłatę z ww. tytułu. Starosta Rawski w dniu 18 listopada 2019 roku wydał zaświadczenie nr GG.I.6825.67.2019.SK o wniesieniu należnych opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności gruntu zabudowanego na cele mieszkaniowe,
- dla użytkownika wieczystego o numerze karty 424 posiadającego prawo do lokalu w budynku wielorodzinnym oraz udział wynoszący 103/1200 części w prawie współużytkowania wieczystego działki nr 158 o pow. 0,0376 ha (...) ⁶. W dniu 6 czerwca 2019 roku Starosta Rawski wydał zaświadczenie nr GG.I.6825.121.2019.SK o przekształceniu, z dniem 1 stycznia 2019 roku, formy władania nieruchomością gruntową, ustalając wysokość opłaty rocznej przekształceniowej w kwocie 7,42 zł na lata 2019 – 2038. Ponadto użytkownik został poinformowany o możliwości wniesienia jednorazowej opłaty, która miała stanowić iloczyn wysokości opłaty rocznej i liczby lat pozostających do upływu okresu jej spłaty oraz możliwości zastosowania bonifikaty zgodnie z art. 9 ust. 3 cytowanej ustawy. Użytkownik wieczysty wniósł opłatę za 2019 rok w dniu 2 czerwca 2020 roku, od nieterminowej wpłaty pobrano odsetki w kwocie 0,12 zł,
- dla użytkownika wieczystego o numerze karty 551 posiadającego prawo do lokalu w budynku wielorodzinnym oraz udział wynoszący 1/8 części w prawie współużytkowania wieczystego działki nr 73/17 o pow. 0,3183 ha (...) ⁷. W dniu 16 maja 2019 roku Starosta Rawski wydał zaświadczenie nr GG.I.6825.13.2019.SK o przekształceniu, z dniem 1 stycznia 2019 roku, formy władania nieruchomością gruntową, ustalając wysokość opłaty rocznej przekształceniowej w kwocie 30,00 zł na lata 2019 – 2038. Ponadto użytkownik został poinformowany o możliwości wniesienia

⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

jednorazowej opłaty, która miała stanowić iloczyn wysokości opłaty rocznej i liczby lat pozostających do upływu okresu jej spłaty oraz możliwości zastosowania bonifikaty zgodnie z art. 9 ust. 3 cytowanej ustawy. Użytkownik wieczysty wniósł opłatę za 2019 rok terminowo, tj. w dniu 30 stycznia 2020 roku.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Trwały zarząd

Z informacji udzielonych przez Kierownika Oddziału Geodezji Gospodarki Nieruchomościami Annę Ostalską wynika, że w 2019 roku nie ustanowiono nowego zarządu nieruchomości Powiatu Rawskiego jak również nieruchomości Skarbu Państwa zarządzanych przez Powiat Rawski.

Szczegółowe zestawienie nieruchomości Powiatu Rawskiego oraz nieruchomości Skarbu Państwa zarządzanych przez Powiat Rawski przekazanych w trwały zarząd, stanowi załącznik nr 28 protokołu kontroli.

Sprawdzono terminowość uiszczania w latach 2018 - 2019 opłat rocznych z tytułu trwałego zarządu przez użytkowników nieruchomości i stwierdzono, że były one wnoszone terminowo (do dnia 31 marca) oraz w wysokościach wskazanych w wydanych decyzjach ustanawiających trwały zarząd lub w decyzjach dokonujących aktualizacji opłaty rocznej. Na dzień 31 grudnia 2019 roku nie odnotowano zaległości w opłacie z ww. tytułu.

Zestawienie terminowości wnoszenia opłat z tytułu trwałego zarządu w latach 2018 - 2019, stanowi załącznik nr 29 protokołu kontroli.

Dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości

Planowane i wykonane dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych pochodziły z czynszu dzierżawnego, czynszu najmu lokali mieszkalnych i najmu lokali użytkowych stanowiących własność Powiatu i przedstawia je poniższa tabela:

Rok	Planowane dochody	Wykonane dochody	Wykonanie planu %	Saldo końcowe należność ogółem w tym	
	w złotych			zaległości netto	
2018	140.100,00	151.980,53	108,48	56.691,11	52.327,58*
2019	69.909,00	183.598,29	262,62	36.217,85	32.488,91**

* w tym zaległości z czynszów najmu lokali mieszkalnych windykowana przez TBS w wysokości 28.433,26 zł

** w tym zaległości z czynszów najmu lokali mieszkalnych windykowana przez TBS w wysokości 24.433,02 zł

Powyższe dochody pochodziły z obowiązujących i zawieranych w kontrolowanym okresie umów. Wpłaty czynszu dzierżawnego i najmu ewidencjonowano na kontach Wn 221, Ma 760 wraz z klasyfikacją budżetową dział 700 rozdział 70020 § 0750 wartość netto, **Wn 221, Ma 225 wraz z klasyfikacją budżetową dział 700 rozdział 70005 § 097 wartość podatku VAT**, natomiast wpłatę należności ujmowano na kontach Wn 130-01, Ma 221 wraz z klasyfikacją budżetową dział 700 rozdział 70005 § 057 i **§ 097**.

Umowy dzierżawy

Wg informacji pracownika merytorycznego Wydziału Geodezji, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami, w 2018 roku funkcjonowało 7 umów dzierżawy, w tym 5 było nowo zawartych umów, natomiast w 2019 funkcjonowało 8 umów, w tym 4 zawarto w 2019 roku, które oddano w dzierżawę w procedurze bezprzetargowej.

Wykaz nieruchomości gruntowych stanowiących własność Powiatu oddanych w dzierżawę w stanowi załącznik nr 30 protokołu kontroli.

Umowa dzierżawy nieruchomości przy ul. Reymonta w Rawie Mazowieckiej (działka nr 308/19)

W dniu 16 marca 2018 roku do Zarządu Powiatu Rawskiego wpłynął wniosek o wydzierżawienie działki o numerze 308/19 o powierzchni 0,8514 ha, położonej w miejscie Rawa Mazowiecka przy ul. Reymonta. Na podstawie operatu szacunkowego, sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego o uprawnieniach nr 3294 w dniu 10 kwietnia 2018 roku, ustalono kwotę rocznego czynszu, który wynosił 21.285,00 zł netto /rocznie (tj. 2,50 zł/m² gruntu) plus 23% podatku VAT. Pismem nr GG.I.6845.1.2.2018.MS z dnia 9 maja 2018 roku poinformowano wnioskodawcę o pozytywnym rozpatrzeniu przez Zarząd Powiatu wniosku oraz o warunkach zawarcia umowy. W terminie od dnia 18 maja 2018 roku, opublikowano wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę na okres do trzech lat, w którym wskazano ww. działkę. Wykaz zawierał wszystkie informacje wymagane art. 35 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, który udostępniono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Starostwa w dniu 18 maja 2018 roku na okres 21 dni, w tym samym dniu ogłoszenie o publikacji takiego wykazu umieszczono na stronie internetowej Starostwa www.powiatrawski.pl oraz w prasie lokalnej Dziennik Łódzki - ITS. W dniu 25 czerwca 2018 roku Zarząd Powiatu reprezentowany przez Starostę i Wicestarostę zawarł na okres od dnia 1 lipca 2018 roku do dnia 30 czerwca 2021 roku umowę nr 109/2018, której przedmiotem dzierżawy była niezabudowana działka gruntowa z przeznaczeniem na prowadzenie działalności gospodarczej związanej ze skupem i sprzedażą hurtową odpadów i złomu (surowców wtórnych). Dzierżawca zobowiązany był opłacać czynsz w wysokości 21.285,00 zł powiększony o 23% podatek VAT rocznie na podstawie wystawionej faktury. Okresy płatności czynszu dzierżawnego ustalono: na dzień 31 sierpnia 2018 roku za okres od dnia 1 lipca 2018 do dnia 30 czerwca 2019 roku, na dzień 31 sierpnia 2019 roku za okres od dnia 1 lipca 2019 do dnia 30 czerwca 2020 roku, na dzień 31 sierpnia 2020 roku za okres od dnia 1 lipca 2020 do dnia 30 czerwca 2021 roku. W umowie zawarto informację corocznej waloryzacji wysokości czynszu o wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych, ogłaszany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Dzierżawca (o numerze konta 221-000746) nie wywiązał się z obowiązku zapłaty czynszu w wyznaczonym umową terminie, szczegółowe ustalenia zawarto w tabeli **stanowiącej załącznik nr 31 protokołu kontroli**. Od nieterminowych wpłat naliczono i pobrano odsetki ustawowe. Zgodnie z zapisami § 7 ust. 2 umowy, z uwagi na nieprzestrzeganie przez dzierżawcę terminów płatności czynszu, pismem nr GG.I.6845.1.2.2018.MS z dnia 30 sierpnia 2019 roku rozwiązano umowę dzierżawy przedmiotowej nieruchomości.

Umowa dzierżawy nieruchomości przy ul. Reymonta w Rawie Mazowieckiej (działka nr 308/19)

W dniu 21 lutego 2019 roku do Zarządu Powiatu Rawskiego wpłynął wniosek o wydzierżawienie części działki o numerze 299/1 o powierzchni 1,2202 ha, położonej w obrębie 1 m. Rawa Mazowiecka. Na podstawie operatu szacunkowego, sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego o uprawnieniach nr 3294, w dniu 10 kwietnia 2019 roku, ustalono kwotę rocznego czynszu za 1m² gruntu - 3,50 zł (netto) oraz 1m² budynku magazynowego - 3,00 zł (netto). Przedmiotową działkę podzielono na dwa obręby: pierwszy obręb o pow. 0,2888 ha niezabudowana nieruchomość gruntowa, cena netto czynszu to 10.108,00 zł (netto) 12.432,84 zł (brutto), drugi obręb o pow. 0,2672 ha nieruchomość gruntowa zabudowana budynkiem wiaty magazynowej o pow. 162m² - cena netto czynszu 14.212,00 zł (netto) 17.480,00 zł (brutto). W terminie od dnia 19 kwietnia 2019 roku, opublikowano wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę na okres do trzech lat, w którym wskazano ww. działkę jako dwie pozycje

dzierżawy. Wykaz zawierał wszystkie informacje wymagane art. 35 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, który udostępniono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Starostwa w dniu 19 kwietnia 2019 roku na okres 21 dni, w tym samym dniu ogłoszenie o publikacji takiego wykazu umieszczono na stronie internetowej Starostwa www.powiatrawski.pl, natomiast ogłoszenie w prasie lokalnej Dziennik Łódzki – ITS zamieszczono w dniu 26 kwietnia 2019 roku. Zarząd Powiatu reprezentowany przez Starostę i Wicestarostę w dniu 31 maja 2019 zawarł na okres od dnia 1 czerwca 2019 roku do dnia 31 maja 2022 roku umowę nr 129/2019, której przedmiotem dzierżawy była część działki nr 299/1 o pow. 2.888 m² (obszar 1), na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej. Dzierżawca zobowiązany był do zapłaty czynszu w wysokości 10.108,00 zł powiększony o 23% podatek VAT na podstawie wystawionej faktury. Okresy płatności czynszu dzierżawnego ustalono na okresy miesięczne płatne z dołu, w ciągu 14 dni od dnia otrzymania faktury. W umowie zawarto informację corocznej waloryzacji wysokości czynszu o wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych, ogłaszany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Dzierżawca (o numerze konta 221-000746) terminowo wywiązał się z obowiązku zapłaty czynszu szczegółowe ustalenia zawarto w tabeli *stanowiącej załącznik nr 31 protokołu kontroli*. W związku z wygaszeniem działalności dzierżawcy (śmierci właściciela) spadkobiercy złożyli wniosek o rozwiązanie umowy nr 129/2019 z dniem 31 sierpnia 2019 roku, który uzyskał akceptację Zarządu Powiatu.

Terminowość wpłat czynszów dzierżawnych zestawiono w tabeli *stanowiącej załącznik nr 31 protokołu kontroli*.

Jak wskazuje zestawienie, w 2018 roku dzierżawca o numerze karty 746 wpłacił czynsz o umownym terminie płatności, natomiast w 2019 roku dwóch dzierżawców (numer karty 124 oraz numer karty 858) opłacali czynsz nie zachowując terminu wynikającego z umów najmu. We wszystkich przypadkach nieterminowych wpłat naliczono i pobrano odsetki ustawowe.

Zaległości w zapłacie czynszu, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku, odnotowano na kartach niżej wymienionych dzierżawców:

Lp.	Dzierżawca	Zaległość notowana od..	Kwota zaległości na dzień 31.12.2019 r.	Kwota wyegzekwowana	Podjęte działania windykacyjne/ data i nr dowodu wpłaty
1	(...) ⁸	26.05.2015	2.609,32 brutto	-	Nakaz zapłaty sygn. Akt I Nc 529/15 z dnia 09.11.2015 r. z klauzulą wykonalności z dnia 17 marca 2017 roku
2	(...) ⁹	31.08.2019	4.433,24 brutto	-	Nakaz zapłaty sygn.. akt. I Nc 28/20 z dn. 09.03.2020 r. wystąpienie do sądu o nadanie klauzuli wykonalności wniosek z dnia 29 czerwca 2020 roku

⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

3	FHU Rolmasz sp.j.	27.12.2019	1.456,73 brutto	1.456,73	Wpłacono 07.01.2020 r. WB nr 4
---	-------------------	------------	-----------------	----------	--------------------------------

Wierzytelności z tytułu czynszu dzierżawnego dzierżawcy wykazanego w poz. 1 tabeli, przekazano do egzekucji Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Rawie Mazowieckiej, w trakcie prowadzonej kontroli, tj. w dniu 22 lipca 2020 roku.

Umowy najmu lokali

Umowy najmu lokali mieszkalnych i użytkowych obowiązujące w okresie 2018-2019 przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj umowy	Umowy zawarte		Umowy obowiązujące	
	2018	2019	2018	2019
Lokale mieszkalne	0	0	1	1
Lokale użytkowe	1	15	14	27

Zestawienie lokali użytkowych stanowiących własność Powiatu oddanych w najem w latach 2018 - 2019, stanowi załącznik nr 32 protokołu kontroli.

W okresie objętym kontrolą funkcjonowała w jednostce jedna umowa najmu lokalu mieszkalnego o pow. 82,37m², zawarta w 1999 roku. Wg umowy, wynajmujący zobowiązany był do zapłaty czynszu najmu w kwocie 369,24 zł plus koszt zużycia wody i odprowadzenia ścieków. Wysokość stawki czynszu skalkulowano o dane powierzchnia lokalu 82,37 m² x 1,60 zł (stawka za 1m² określona uchwałą Zarządu nr 84/2004 z dnia 1 kwietnia 2004 roku) plus 30% wzrostu cen ogrzewania minus 10% za lokalizację mieszkania (piwnica), minus 10% za stan techniczny mieszkania, co było zgodne z przyjętymi zasadami wynajmu lokali mieszkalnych określonymi uchwałą Rady Powiatu nr XVI/99/2003 z dnia 31 grudnia 2003 roku. Kwota czynszu najmu wynosiła 144,96 zł plus wywóz nieczystości 36,00 zł i koszt ogrzewania 74,46 zł. Należność za zużycie wody i energii elektrycznej ustalana była na podstawie wskazań liczników. Najemca opłacał czynsz terminowo, w ustalonej przez wynajmującego kwocie wskazanej w piśmie z dnia 11 czerwca 2018 roku.

Pozostałą częścią lokalowego zasobu mieszkaniowego zarządza Rawskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego. Obecnie obowiązującą w tym zakresie jest umowa nr 196/2018 z dnia 18 października 2018 roku na podstawie, której TBS zarządza terenami pozostającymi własnością Powiatu o powierzchni łącznej 2.300,45 m², szesnastoma lokalami mieszkalnymi o łącznej pow. 727,92m² i jednym lokalem użytkowym. TBS zobowiązany był do poboru i przekazywania Powiatowi opłat czynszowych do 25 dnia każdego miesiąca za miesiąc bieżący.

W okresie objętym kontrolą w Powiecie funkcjonowało 27 umów najmu lokali użytkowych pozostających własnością Powiatu. W roku 2018 zawarto 1 nową umowę i 14 umów w roku 2019.

Kontrolujące przeanalizowały prawidłowość zawarcia w 2019 roku umowy najmu trzech lokali użytkowych.

Wynajem lokalu użytkowego nr 56 o pow. 8,80m² przy ul. Kościuszki 5 w Rawie Mazowieckiej

W okresie od dnia 28 marca 2019 roku do dnia 16 kwietnia 2019 roku na tablicy ogłoszeń w siedzibie Starostwa opublikowano wykaz lokali użytkowych przeznaczonych do najmu, w trybie przetargowym, na okres jednego roku (jeden lokal z przeznaczeniem na działalność gospodarczo - usługową) oraz w trybie bezprzetargowym na okres 2 lat (dwa lokale) z opisem lokalu i informacją o cenie najmu za 1m². Informację o wykazie opublikowano na łamach prasy lokalnej „Głos Rawy i Okolic”- (w załączeniu przekazanie

dyspozycji publikacji do redakcji pisma z potwierdzeniem odbioru dyspozycji). W okresie od dnia 26 kwietnia do dnia 17 maja 2019 roku opublikowano na tablicy w siedzibie Starostwa ogłoszenie o przetargu ustnym nieograniczonym na wynajem lokalu użytkowego przy ul. Kościuszki 5 w Rawie Mazowieckiej, z ceną wywoławczą za wynajem 1m² w kwocie 19,89 zł netto plus podatek VAT. Stawka czynszu ustalona dla przedmiotowego lokalu była zgodna ze stawkami ustalonymi uchwałą Zarządu Powiatu nr 354/2014 z dnia 25 lutego 2014 roku w sprawie minimalnych stawek czynszu za lokale użytkowe w budynkach Powiatu Rawskiego. Warunkiem udziału w przetargu ustalonego na dzień 27 maja 2019 roku, była wpłata kwoty wadium w wysokości 258,00 zł. **Ogłoszenie o przetargu jak również wykaz o przeznaczeniu do wynajmu lokali użytkowych nie zawierał informacji w zakresie dodatkowych opłat za media, które wskazano w opisie przedmiotu najmu, co było wymagane art. 35 ust. 2 pkt 8 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym w wykazie, o którym mowa w ust. 1 i 1a, określa się odpowiednio: (...) wysokość opłat z tytułu użytkowania, najmu lub dzierżawy. Biorąc pod uwagę fakt, że w opłacie za czynsz nie uwzględniono kosztów eksploatacyjnych, przedmiotowy wykaz powinien zawierać informację o szacowanych cenach jednostkowych poszczególnych mediów, w które wyposażony był dany lokal. Ponadto kontrolujące wskazują, że zapisy w odniesieniu do podanej ceny czynszu w wartości netto plus podatek VAT bez wskazania obowiązującej stawki procentowej dla tego rodzaju sprzedaży usług mogą budzić wątpliwość oferenta przy obliczeniu ceny brutto, natomiast według zapisów art. 35 ust. 2 oraz w art. 67 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, istnieje obowiązek podania ceny w rozumieniu w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 roku o informowaniu o cenach towarów i usług, zgodnie z którym w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług lub podatkiem akcyzowym.** Ogłoszenie publikowano na stronach internetowych Starostwa www.powiatrawski.pl w dniu 26 kwietnia 2019 roku. Ustaloną kwotę wadium wpłacił w określonym terminie dotychczasowy najemca lokalu (poprzednia umowa od dnia 1 kwietnia do dnia 30 czerwca 2019 roku) i jako jedyny przystąpił do przetargu. Zaoferował od ceny wywoławczej jedno postąpienie, z uwzględnieniem którego cena najmu za 1m² przedmiotowego lokalu wynosiła 20,89 zł netto plus podatek VAT. Wynik przetargu opublikowano w siedzibie i na stronach internetowych Starostwa w dniu 29 maja 2019 roku. W dniu 28 czerwca 2019 roku pomiędzy Zarządem Powiatu, a najemcą spisano umowę nr 180/2019 na wynajem lokalu użytkowego w Rawie Mazowieckiej przy ul. Kościuszki 5 lokal 56 o pow. 8,80 m² na okres od dnia 1 lipca 2019 roku do dnia 30 czerwca 2020 roku. Ustalony miesięczny czynsz to 183,83 zł netto plus podatek VAT (23%). Poza czynszem najemca zobowiązany był do poniesienia kosztów za dostawę wody wg wskazań wodomierza i ilości zatrudnionych osób, zużycia energii elektrycznej wg wskazań licznika, za wywóz nieczystość – wyliczony proporcjonalnie do ilości zatrudnionych osób i kosztów dostarczania ciepła (opłata zaliczkowa, do rozliczenia po zakończeniu okresu grzewczego). Umowa wskazywała termin zapłaty czynszu w terminie 14 dni od daty wystawienia przez wynajmującego faktury.

Wynajem lokalu użytkowego o pow. 11,60m² przy ul. Kościuszki 5 w Rawie Mazowieckiej

W okresie od dnia 31 lipca 2019 roku do dnia 21 sierpnia 2019 roku na tablicy ogłoszeń w siedzibie Starostwa opublikowano wykaz czterech lokali użytkowych z przeznaczeniem lokalu na działalność administracyjno – biurową, jednego garażu i jednego pomieszczenia gospodarczego przeznaczonych do najmu, w trybie przetargowym na okres trzech lat z opisem lokalu i informacją o cenie najmu za 1m². Informację o wykazie opublikowano na łamach prasy lokalnej „Głos Rawy i Okolic” (w załączeniu przekazanie dyspozycji publikacji do redakcji pisma z potwierdzeniem odbioru dyspozycji). W okresie od dnia 31 lipca do dnia 21 sierpnia 2019 roku opublikowano w siedzibie Starostwa ogłoszenie o przetargu ustnym nieograniczonym na wynajem ww.

lokali użytkowych w tym lokalu o pow. 11,60m² przy ul. Kościuszki 5 w Rawie Mazowieckiej, z ceną wywoławczą za wynajem 1m² w kwocie 15,54 zł netto plus podatek VAT. Stawka czynszu ustalona dla przedmiotowego lokalu była zgodna ze stawkami ustalonymi uchwałą Zarządu Powiatu nr 73/2019 z dnia 10 lipca 2019 roku w sprawie minimalnych stawek czynszu za lokale użytkowe w budynkach Powiatu Rawskiego. Warunkiem udziału w przetargu ustalonego na dzień 16 września 2019 roku, była wpłata kwoty wadium w wysokości 266,00 zł. Ogłoszenie udostępniono w siedzibie i na stronach internetowych Starostwa www.powiatrawski.pl w dniu 27 sierpnia 2019 roku. Ustaloną kwotę wadium wpłacił tylko jeden oferent, tj. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego, która zaoferowała od ceny wywoławczej jedno postąpienie. Cena najmu za 1m² przedmiotowego lokalu w wyniku przeprowadzonego postępowania wynosiła 16,54 zł netto plus podatek VAT za 1m². Wyniki przetargu opublikowano w siedzibie i na stronach internetowych Starostwa w dniu 2 października 2019 roku. W dniu 30 września 2019 roku pomiędzy Zarządem Powiatu a najemcą spisano umowę nr 204/2019 na wynajem lokalu użytkowego o pow. 11,60 m² w Rawie Mazowieckiej przy ul. Kościuszki 5 na okres od dnia 1 października 2019 roku do dnia 30 września 2022 roku. Ustalony miesięczny czynsz (w tym opłaty za media) to 191,86 zł netto plus podatek VAT (23%). Umowa wskazywała termin zapłaty czynszu w terminie 14 dni od daty wystawienia przez wynajmującego faktury.

Wynajem lokalu użytkowego o pow. 11,60m² przy ul. Kościuszki 5 w Rawie Mazowieckiej

W okresie od dnia 8 listopada 2019 roku do dnia 29 listopada 2019 roku na tablicy ogłoszeń w siedzibie Starostwa opublikowano wykaz lokali użytkowych, w tym lokalu nr 18 znajdującego się w budynku przy ul. Kościuszki 5 w Rawie Mazowieckiej o pow. 18,13 m² z przeznaczeniem lokalu na działalność gospodarczo - usługową, w trybie przetargu na okres trzech lat. W wykazie zamieszczono opis lokalu oraz cenę wywoławczą najmu za 1m², która wynosiła 19,89 zł (netto) plus podatek VAT i była zgodna z zapisami uchwały Zarządu Powiatu nr 73/2019 z dnia 10 lipca 2019 roku w sprawie minimalnych stawek czynszu za lokale użytkowe w budynkach Powiatu Rawskiego. Informację o wykazie opublikowano na łamach prasy lokalnej „Głos Rawy i Okolic” (w załączeniu przekazanie dyspozycji publikacji do redakcji pisma z potwierdzeniem odbioru dyspozycji). W okresie od dnia 12 listopada do dnia 3 grudnia 2019 roku opublikowano na tablicy w siedzibie Starostwa oraz na stronie internetowej www.powiatrawski.pl ogłoszenie o przetargu ustnym nieograniczonym na wynajem ww. lokalu. Warunkiem udziału w przetargu ustalonego na 30 grudnia 2019 roku, była wpłata kwoty wadium w wysokości 433,00 zł. **Ogłoszenie o przetargu jak również wykaz o przeznaczeniu do wynajmu lokali użytkowych nie zawierał informacji w zakresie dodatkowych opłat za media, które wskazano w opisie przedmiotu najmu**, co było wymagane art. 35 ust. 2 pkt 8 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Ustaloną kwotę wadium wpłacił tylko jeden oferent, który zaoferował od ceny wywoławczej jedno postąpienie. Cena najmu za 1m² przedmiotowego lokalu w wyniku przeprowadzonego przetargu wynosiła 20,89 zł netto plus podatek VAT. Wynik przetargu opublikowano na tablicy ogłoszeń Starostwa w dniach 31 grudnia 2019 roku – 7 stycznia 2020 roku. W dniu 30 grudnia 2019 roku pomiędzy Zarządem Powiatu a najemcą spisano umowę nr 289/2019 na wynajem lokalu użytkowego o pow. 18,13 m² w Rawie Mazowieckiej przy ul. Kościuszki 5 na okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2022 roku. Ustalony miesięczny czynsz (w tym opłaty za media) to 191,86 zł netto plus podatek VAT (23%). Poza czynszem najemca zobowiązany był do poniesienia kosztów za dostawę wody wg wskazań wodomierza i ilości zatrudnionych osób, zużycia energii elektrycznej wg wskazań licznika, za wywóz nieczystość – wyliczony proporcjonalnie do ilości zatrudnionych osób i kosztów dostarczania ciepła (opłata zaliczkowa, do rozliczenia po zakończeniu okresu grzewczego). Umowa wskazywała termin zapłaty czynszu w terminie 14 dni od daty wystawienia przez wynajmującego faktury.

Terminowość zapłaty czynszu za ww. lokale użytkowe oraz czynszu lokali użytkowych wynikających z umowy: nr 158/2015, nr 232/2016, nr 187/2016, nr 234/2016, nr 193/2016, nr 71/2019 zestawiono w tabeli *stanowiącej załącznik nr 33 protokołu kontroli*.

Jak wskazuje zestawienie trzech najemców w 2018 roku oraz w 2019 roku, opłacali czynsz najmu nie zachowując terminu wynikającego z umów najmu. Wg zapisów umów, najemcy zobowiązani byli do zapłaty czynszu w terminie 14 dni od daty wystawienia faktury. We wszystkich przypadkach nieterminowych wpłat naliczono i pobrano odsetki ustawowe.

Zaległości w zapłacie czynszu, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku, odnotowano na koncie najemcy:

- NEK-MED. s.j., Nek Noori, ul. Armii Krajowej 2, 96-200 Rawa Mazowiecka, który zalegał z zapłatą czynszu za miesiące: listopad i grudzień 2019 roku w łącznej kwocie 469,15 zł. Wpłatę zaległości odnotowano dniu 16 stycznia 2020 roku (wyciąg bankowy nr 64/2020), od nieterminowej wpłaty naliczono odsetki w kwocie 4,28 zł,
- Kancelaria Adwokacka K. Śledziński, który zalegał z zapłatą czynszu za miesiąc grudzień 2019 roku w kwocie 276,56 zł. Wpłatę zaległości odnotowano dniu 3 stycznia 2020 roku (wyciąg bankowy nr 5/2020), od nieterminowej wpłaty naliczono odsetki w kwocie 0,19 zł.

Terminowość przekazania zrealizowanych dochodów Skarbu Państwa

Powiat Rawski jako gospodarujący majątkiem Skarbu Państwa zobowiązany był do odprowadzenia na rachunek zrealizowanych dochodów w terminach określonych art. 255 ustawy o finansach publicznych.

Terminowość oraz wysokość należnych dochodów Skarbu Państwa przekazywanych do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego z wybranych losowo miesięcy (luty, wrzesień, grudzień 2019 rok) zawarto w tabeli *stanowiącej załącznik nr 34 protokołu kontroli*.

Analiza danych zawartych w ewidencji księgowej wykazała, że należne dochody Skarbu Państwa przekazano na rachunek bankowy Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w prawidłowych wysokościach, z zachowaniem wymaganych terminów.

IX. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

WYDATKI NA ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ - 2019 ROK

Informacje ogólne

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej zwane dalej (PCPR), powołane uchwałą nr VIII/39/99 Rady Powiatu z dnia 30 marca 1999 roku, realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej, organizatora rodzinnej opieki zastępczej, domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Uchwałą nr V/40/2011 z dnia 29 marca 2011 roku ze zmianami wprowadzonymi uchwałą nr XIII/89/2012 z dnia 31 stycznia 2012 roku, Rada Powiatu nadała PCPR-owi statut.

Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie kieruje i reprezentuje go na zewnątrz Dyrektor, z którym stosunek pracy nawiązuje i rozwiązuje Zarząd Powiatu Rawskiego.

Dyrektorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest od dnia 15 lutego 1999 roku (jako pełniąca obowiązki) i od dnia 6 stycznia 2000 roku (na czas nieokreślony) Pani Halina Bartkowicz - Błażejewska. Analiza akt osobowych wykazała, że ww. posiada kwalifikacje wymagane art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. 2016 r., poz. 930 ze zm.).

Starosta Rawski upoważnił Dyrektora PCPR-u do podpisywania umów cywilno-prawnych wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – upoważnienie z dnia 30 czerwca 1999 roku, do zawierania umów o pełnienie funkcji rodziny zastępczej, o której mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu pieczy zastępczej, do wydawania decyzji w sprawach indywidualnych dotyczących świadczeń, dodatków, środków finansowych, opłat, o których mowa w art. 80 ust. 1, art. 81, art. 83 ust. 1, 2 i 4, art. 84, art. 92 ust. 1, art. 140 ust. 1 pkt 1 i art. 193 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do wydawania opinii w przedmiocie czasowego powierzenia pieczy zastępczej oraz czasowego sprawowania pieczy zastępczej nad dzieckiem w rodzinie zastępczej, zamieszkującej teren poza Rzeczpospolitą Polską, zawierania umów w przedmiocie umieszczenia dziecka w rodzinie pomocowej, do zawierania umów, o których mowa w art. 62 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz upoważnienie wynikające z art. 70 ust. 3 cytowanej ustawy. Uchwałą nr 175/2016 z dnia 10 maja 2016 roku Rada upoważniła Dyrektora PCPR-u do podpisywania porozumień i umów w sprawach umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo- wychowawczych.

Wydatki na zadania z zakresu pomocy społecznej

Według danych wynikających ze sprawozdania budżetowego Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku o dnia 31 grudnia 2019 roku sporządzonego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej wykonane wydatki wynosiły 2.325.666,36 zł, co stanowiło 86% planu. Zestawienie poniesionych wydatków sklasyfikowanych w podziale klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższa tabela:

Dział-rozdział	Planowane wydatki	Wykonane wydatki	Wykonanie planu %	Zobowiązania ogółem w tym	
	w złotych				wymagalne
852-85218 Powiatowe centra pomocy rodzinie	649.845,00	617.539,77	95	47.253,69	0,00
852-85220 Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	12.800,00	12.000,00	94	0,00	0,00
853-85324 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	39.482,00	39.176,37	99	0,00	0,00
853-85395 Pozostała działalność	516.084,00	335.360,82	65	2.911,94	0,00
855-85504 Wspieranie rodziny	32.240,00	25.109,37	77	0,00	0,00
855-85508 Rodziny zastępcze	1.291.274,00	1.217.088,60	94	2.821,36	0,00
855-85510 Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	191.344,00	130.567,80	68	0,00	0,00

Dane o wykonaniu finansowym i rzeczowym zadań z zakresu pomocy społecznej stanowi załącznik nr 35 protokołu kontroli.

WYDATKI (DOTACJE) NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZLECONYCH NA PODSTAWIE UMOWY JEDNOSTKOM SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH - 2019 ROK

Kwota dotacji udzielonych w 2019 roku na podstawie umów jednostkom spoza sektora finansów publicznych, wynosiła łącznie 75.374,00 zł i dotyczyła zestawionych niżej podmiotów:

Lp.	Podmiot	Zadanie	Kwota dotacji udzielonej	Kwota dotacji rozliczonej	Podstawa udzielenia dotacji
1	Stowarzyszenie Rozwoju Ziemi Rawskiej	Dofinansowanie bieżącej działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Rawie Mazowieckiej	70.374,00	70.374,00	Art. 35a ust.8 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
2.	Stowarzyszenie Rawski Uniwersytet Trzeciego Wieku w Rawie Mazowieckiej	Organizacja obchodów Święta Konstytucji 3-go Maja	5.000,00	4.990,41	Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
	Razem	X	75.374,00	75.374,00	x

Podstawę przyznania dotacji dla podmiotu wskazanego w poz. 1 była ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. 2019 r., poz. 1172). Zgodnie z art. 10 b ust. 1 i ust.2a cytowanej ustawy - Warsztaty Terapii Zajęciowej mogą być organizowane przez fundacje i stowarzyszenia, a koszty ich działalności finansuje w wysokości co najmniej 10% samorząd powiatowy. W dniu 15 października 2018 roku Stowarzyszenie prowadzące warsztat przekazało do Powiatu plan finansowy działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej na rok 2019 dla 35 uczestników (koszt jednego uczestnika wynosił 17.796,00 zł). Koszt ogólny działalności, wg powyższego planu, wynosił 692.067,00 zł w tym: środki PFRON 622.860,00 zł (90% kosztu zadania) i środki własne 69.207,00 zł (10% kosztu zadania). Na podstawie informacji przedstawionej przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 12 lutego 2019 roku Rada Powiatu Rawskiego uchwałą nr VI/40/2019 z dnia 8 marca 2019 roku określiła zadania związane z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych, oraz dokonała podziału środków finansowych otrzymanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, przeznaczonych na ich realizację w roku 2019 oraz wysokość środków na ich realizację w tym na dofinansowanie warsztatów terapii zajęciowej w kwocie 622.860,00 zł. W związku z informacją Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych o zwiększeniu kwoty przypadającej na jednego uczestnika warsztatów do kwoty 18.096,00 zł, uchwałą nr XV/95/2019 z dnia 28 listopada 2019 roku Rada Powiatu Rawskiego wprowadziła zmiany w zakresie środków finansowych otrzymanych od PFRON. Według powyższego kwotę 633.360,00 zł przewidziano na wydatki związane z dofinansowaniem tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej. Środki własne Powiatu Rawskiego (10% kosztu zadania) zabezpieczono w uchwale budżetowej na 2019 rok wprowadzonej uchwałą nr IV/29/2018 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 28 grudnia 2018 roku – kwota 69.207,00 zł, którą zmieniono uchwałą nr XV/92/2019 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 28 listopada 2019 roku – kwota 70.374,00 zł.

W dniu 25 marca 2019 roku Powiat Rawski reprezentowany przez Wicestarostę Jacka Otulaka oraz Członka Zarządu Jarosława Kobierskiego podpisał umowę nr 67/2019 z Samorządowym Stowarzyszeniem Rozwoju Ziemi Rawskiej w Rawie Mazowieckiej w przedmiocie dofinansowania bieżącej działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej, działającego przy Stowarzyszeniu. Zgodnie z umową Powiat zobowiązał się do przekazania na wskazany cel środków finansowych w wysokości 69.207,00 zł, w dwóch

transzach po 34.603,00 zł, w terminach do dnia 30 kwietnia 2019 roku i do dnia 30 września 2019 roku. Stowarzyszenie natomiast zobowiązało się do wykorzystania środków w terminie do 31 grudnia 2019 roku, zgodnie z planem finansowym oraz zgodnie z § 19 rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. nr 63, poz. 587). W terminie do dnia 30 stycznia 2020 roku jednostka prowadząca warsztat zobowiązana była do rozliczenia wykorzystania środków finansowych wraz z przedłożeniem faktur, rachunków i innych dokumentów potwierdzających ich wydatkowanie. Powiat zastrzegł sobie prawo kontroli wydatkowanych środków dotacji.

Przekazanie środków dotacji miało miejsce w terminach:

- w dniu 19 kwietnia 2019 roku – 34.603,00 zł, co potwierdzał wyciąg bankowy nr 86/2019 (I transza),
- w dniu 19 września 2019 roku – 34.603,00 zł, co potwierdzał wyciąg bankowy nr 197/2019 (II transza).

W dniu 3 grudnia 2019 roku strony aneksowały zapisy umowy w zakresie wysokości dotacji zwiększając ją o kwotę 1.167,00 zł. Przekazanie środków nastąpiło w dniu 19 grudnia 2019 roku (wyciąg bankowy nr 255/2019).

Operacje w zakresie przekazania dotacji ujęto na kontach: Wn 224, Ma 201 – dyspozycja przekazania transzy (poz. księg. 1310), Wn 201, Ma 130 – przelew środków dotacji (poz. księg. 1311). Kontrolujące wskazują, że operacje w zakresie przekazania i rozliczenia dotacji udzielonych z budżetu Powiatu powinny być ewidencjonowane na koncie 224 – rozliczenie dotacji budżetowych. Dyspozycja przekazania transzy dotacji nie stanowi zdarzenia gospodarczego, które należałoby ująć w ewidencji księgowej, gdyż jest to jedynie udokumentowana czynność techniczna.

Sprawozdanie z wykorzystania dotacji przez Samorządowe Stowarzyszenie Rozwoju Ziemi Rawskiej przekazało Starostwu Powiatowemu w Rawie Mazowieckiej w dniu 21 stycznia 2020 roku. Sprawozdanie zawierało zestawienie wydatków na bieżącą działalność, szczegółowy wykaz wydatków sfinansowanych ze środków dotacji oraz przedłożono do wglądu dowody księgowe (faktury, rachunki) potwierdzające ich wydatkowanie. Wg powyższego na plan finansowy 703.734,00 zł wydatkowano ze środków dotacji z Powiatu Rawskiego kwotę 70.374,00 zł i ze środków PFRON – 633.360,00 zł. Rozliczenie dotacji zatwierdził Wicestarosta Jacek Otulak oraz Skarbnik Powiatu Łukasz Sawicki. Operację ujęto na kontach: Wn 810, Ma 224 – polecenie księgowania z dnia 31 grudnia 2019 roku tytułem rozliczenie dotacji (poz. księg. 1402).

W dniu 13 stycznia 2020 roku, drogą mailową Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej przekazało Państwowemu Funduszowi Osób Niepełnosprawnych sprawozdanie rzeczowo – finansowe samorządu powiatowego o zadaniach zrealizowanych ze środków PFRON w 2019 roku, do którego załącznikiem była informacja dotycząca realizacji zadań w zakresie warsztatu terapii zajęciowej, zgodnie z którą poniesione wydatki stanowiły kwotę 703.734,00 zł.

WYDATKI OSOBOWE

Wydatki na wynagrodzenia – 2018 - 2019

Prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki

Na dzień 31 grudnia 2019 roku zatrudnionych było 100 osób, w tym 94 osób na pełen etat i 4 osoby na ½ etatu oraz 2 osoby na 3/5 etatu. Plan i wykonanie wydatków na wynagrodzenia osobowe w 2019 roku pracowników w Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Ogółem	Plan	Wykonanie	%
1.	Ogółem na dzień 31 grudnia 2019 rok z tego:	4 642 566,00	4 339 344,77	93,47
	Dz. 750 rozdz. 75011 § 4010	144 689,00	96 889,51	66,96
	Dz. 020 rozdz. 02002 § 4010	38 253,00	37 296,00	97,50
	Dz. 700 rozdz. 75005 § 4010	76 352,00	75 701,59	99,15
	Dz. 600 rozdz. 60014 § 4010	735 899,00	707 928,14	96,20
	Dz. 750 rozdz. 75020 § 4010	3 226 601,00	3 047 201,71	94,44
	Dz. 853 rozdz. 85321 § 4010	157 430,00	122 512,13	77,82
	Dz. 710 rozdz. 71095 § 4010	119 127,00	113 100,23	94,94
	Dz. 750 rozdz. 75085 § 4010	142 715,00	138 715,46	97,20
	Dz. 801 rozdz. 80195 § 4010	1 500,00	0,00	0,00

Zestawienie wypłaconych wynagrodzeń osobowych pracownikom Starostwa Powiatowego w 2019 roku (z uwzględnieniem podziału na stałe i okresowe składniki wynagrodzeń) zestawiono w tabeli *stanowiącej załącznik nr 36 protokołu kontroli*.

Prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki

W kontrolowanym okresie warunki pracy i płacy dla Starosty określała Rada Powiatu w Rawie Mazowieckiej. Pozostałym pracownikom, w tym: Wicestaroscie, Skarbnikowi i Sekretarzowi Powiatu, wysokość wynagrodzenia wynikającego ze stosunku pracy ustalał Starosta.

Na podstawie art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. nr 223, poz. 1458), Starosta Rawski zarządzeniem nr 19/2009 z dnia 30 czerwca 2009 roku, wprowadził Regulamin wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej, do którego wprowadzono zmiany zarządzeniami: nr 16/2010 z dnia 11 sierpnia 2010 roku, nr 24/2010 z dnia 31 grudnia 2010 roku, nr 20/2011 z dnia 1 czerwca 2011 roku, nr 48/2018 z dnia 27 grudnia 2018 roku. Regulamin określał wymagania kwalifikacyjne i szczegółowe warunki wynagradzania, warunki przyznawania oraz warunki i sposób wypłacania premii i nagród, dodatku funkcyjnego i specjalnego. Załącznikami do regulaminu były: tabela minimalnych wymagań kwalifikacyjnych pracowników zatrudnionych w Starostwie Powiatowym oraz maksymalnych stawek dodatku funkcyjnego, tabela miesięcznego poziomu wynagrodzenia zasadniczego według kategorii zaszerogowania oraz tabela stawek dodatku funkcyjnego.

Uchwałą nr III/11/2014 Rady Powiatu w Rawie Mazowieckiej z dnia z dnia 30 grudnia 2014 roku ustalono wynagrodzenie dla Starosty Rawskiego w kwocie 11.278,00 zł uwzględniającej następujące składniki:

- wynagrodzenie zasadnicze – 5.430,00 zł,

- dodatek funkcyjny - 1.850,00 zł,
- dodatek stażowy - 20% - 1.086,00 zł,
- dodatek specjalny (w wysokości 40% łącznego wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego) - 2.912,00 zł.

Uchwałą nr XXXIX/218/2018 z dnia 29 czerwca 2018 roku Rada Powiatu Rawskiego ustaliła wynagrodzenie Starosty od dnia 1 lipca 2018 roku w kwocie 10.180,00 zł brutto, wg składników:

- wynagrodzenie zasadnicze - 4.700,00 zł,
- dodatek funkcyjny - 1.900,00 zł,
- dodatek specjalny (40% łącznego wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego) - 2.640,00 zł,
- dodatek za wieloletnią pracę 20% wynagrodzenia zasadniczego - 940,00 zł.

Uchwałą nr II/16/2018 z dnia 28 listopada 2018 roku Rada przyznała Staroście wynagrodzenie w niezmienionej wysokości.

Stosownie do wymogów wynikających z art. 8 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych, wynagrodzenie dla Starosty ustalono w drodze uchwały. Dodatek specjalny został przyznany w odpowiedniej wysokości zgodnie z § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936).

Kwota łącznego wynagrodzenia Starosty Rawskiego ustalona zgodnie z art. 37 ust. 3 ustawy o pracownikach samorządowych. Według przywołanego przepisu prawa maksymalne wynagrodzenie dla pracowników samorządowych, zatrudnionych na podstawie wyboru, w tym starosty, nie może przekroczyć w okresie miesiąca siedmiokrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2016 r., poz. 966 ze zm.). Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2 lit a) ustawy budżetowej na 2019 rok (Dz. U. z 2019 r., poz. 198) - kwota bazowa wynosiła 1.789,42 zł (1.789,42 zł x 7 = 12.525,94 zł).

Ustalone składniki wynagrodzenia Starosty, które obowiązywały od dnia 1 lipca 2018 roku nie przewyższały kwot określonych cytowanym wyżej rozporządzeniem w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Kontrolą wynagrodzeń, z uwzględnieniem stanowisk, kategorii zaszeregowania i składników wynagrodzenia, objęto dokumenty źródłowe (akta osobowe, listy wypłat wynagrodzenia), dotyczące pracowników administracji samorządowej i pracowników obsługi Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej, zatrudnionych na niżej wymienionych stanowiskach:

- Wicestarosty,
- Skarbnika Powiatu,
- Dyrektora Wydziału Środowiska, Architektury i Budownictwa,
- Głównego specjalisty w Wydziale Finansów i Budżetu,
- Inspektora Wydziału Organizacyjnego,
- Podinspektora Wydziału Infrastruktury,
- Pomocy administracyjnej,
- Zastępcy Dyrektora Wydziału Organizacyjnego,

Szczegółowe dane w tym zakresie zestawiono w tabeli **stanowiącej załącznik nr 37 protokołu kontroli**.

W wyniku przeprowadzonej analizy wynagrodzeń, ustalono co następuje:

- wynagrodzenia zasadnicze mieściły się w granicach kwot określonych przepisami rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych oraz zapisami Regulaminu wynagradzania pracowników, obowiązującego w kontrolowanej jednostce;
- w angażach wynagrodzeń pracowników objętych kontrolą zastosowano prawidłowe kategorie zaszeręgowań z uwzględnieniem wymagań kwalifikacyjnych,
- dodatek specjalny z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków otrzymywali w ciągu całego roku: Wicestarosta oraz Skarbnik;
- pracownicy wskazani w badanej próbie otrzymywali w czerwcu i w grudniu 2019 roku nagrody za zaangażowanie się w wykonywanie obowiązków służbowych. Kwoty przyznanych nagród wynosiły od 500,00 zł do 5.500,00 zł,
- listy płac oraz karty wynagrodzeń pracowników prowadzone były komputerowo z wykorzystaniem programu PUMA(04.160) ZETO SOFTWARE Sp. z o.o.;
- listy płac odzwierciedlały dane zawarte w angażach;
- skontrolowane listy wypłat wynagrodzeń pracowników Starostwa wytypowanych do kontroli w 2019 roku za miesiące: kwiecień i październik, były zgodne z angażami znajdującymi się w aktach osobowych,
- listy płac podpisali: sporządzający inspektor Wydziału Finansów i Budżetu, merytorycznie Sekretarz Powiatu, sprawdzający formalnie i rachunkowo Skarbnik i zatwierdzał do wypłaty Wicestarosta. Opisane i sprawdzone listy przekazywano do wypłaty za pośrednictwem banku. Taka weryfikacja list wypłat wynagrodzenia była zgodna z zapisami rozdziału VI ust. 5 i 6 załącznika nr 4 do zarządzenia Starosty Rawskiego nr 27/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie zasad rachunkowości,
- operację w zakresie naliczenia i wypłaty wynagrodzenia zewidencjonowano na kontach: Wn 404, Ma 231 z klasyfikacją (dział 750 rozdział 75020 § 4010) w kwocie brutto, Wn 405, Ma 229 z klasyfikacją (dział 750 rozdział 75020 § 4110) kwota składek społecznych od pracodawcy, Wn 231, Ma 229 – kwota składek społecznych i zdrowotnych potrącanych z wynagrodzenia pracowniczego, Wn 231, Ma 225 - podatek dochodowy potrącany z wynagrodzenia pracowniczego, Wn 405, Ma 229 z klasyfikacją (dział 750 rozdział 75020 § 4120) kwota składek na fundusz pracy, Wn 231, Ma 130 z klasyfikacją budżetową kwotę wynagrodzenia netto.

Wypłata odpraw i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

Odprawa emerytalna

W 2019 roku kontrolowana jednostka dokonała wypłaty odpraw z tytułu przejścia na emeryturę:

- pracownika zatrudnionego na stanowisku Przewodniczącego Zespołu Koordynującego Usytuowanie Projektowanych Sieci Uzbrojenia Terenu (w pełnym wymiarze) w okresie od dnia 2 listopada 2000 roku do dnia 26 lipca 2019 roku, w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia. Należne świadczenia wypłacono na podstawie pisma nr Or.2121.136.2019.DL z dnia 26 lipca 2019 roku. Wysokość odprawy naliczono na podstawie ostatniego angażu z dnia 24 lipca 2019 roku, zgodnie z którym wynagrodzenie pracownika, wynosiło 4.492,40 zł. W dniu 30 lipca 2019 roku wypłacono odprawę emerytalną w wysokości 26.954,40 zł (brutto), co potwierdzała lista płac nr 220/2019-07 z dnia 29 lipca 2019 roku. Operację naliczenia odprawy zaewidencjonowano na kontach: Wn 404, Ma 231 wraz z klasyfikacją budżetową dział 750 rozdział 75020 § 4010,
- pracownika zatrudnionego na stanowisku Radcy Prawnego (w pełnym wymiarze) w okresie od dnia 1 czerwca 1999 roku do dnia 29 sierpnia 2019 roku, w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia. Należne świadczenia wypłacono na podstawie pisma nr Or.2121.153.2019.DL z dnia 29 sierpnia 2019 roku. Wysokość odprawy naliczono na podstawie ostatniego angażu z dnia 26 lipca 2019 roku, zgodnie z

którym wynagrodzenie pracownika wynosiło 4.800,20 zł. W dniu 30 sierpnia 2019 roku wypłacono odprawę emerytalną w wysokości 28.801,20 zł (brutto), co potwierdzała lista płac nr 252/2019-08 z dnia 30 sierpnia 2019 roku. Operację naliczenia odprawy zaewidencjonowano na kontach: Wn 404, Ma 231 wraz z klasyfikacją budżetową dział 750 rozdział 75020 § 4010.

Wypłata ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

W związku rozwiązaniem stosunku pracy z:

- pracownikiem zatrudnionym na stanowisku Radcy Prawnego z dniem 29 sierpnia 2019 roku, wypłacono mu ekwiwalent pieniężny za 25 dni urlopu (7 dni za 2018 rok oraz 18 dni za 2019 rok) na podstawie danych płacowych określonych angażem z dnia 26 lipca 2019 roku. Wysokość wypłaconego ekwiwalentu wynosiła łącznie 5.736,38 zł i wynikała z wyliczeń: wynagrodzenie brutto 4.800,20 zł : 20,92 (współczynnik dla 2019 roku) : 8 godzin dziennie = 28,68 zł stawka godzinowa, 8 godzin dziennie x 25 dni urlopu = 200 godzin x stawka godzinowa stanowiło kwotę 5.736,38 zł. Wyliczony ekwiwalent wypłacono pracownikowi na podstawie listy płac nr 253/2019-08 z dnia 30 sierpnia 2019 roku,
- pracownikiem zatrudnionym na stanowisku Kierownika Wydziału Geodezji, Katastru i Gospodarki Nieruchomości z dniem 26 lipca 2019 roku, wypłacono mu ekwiwalent pieniężny za 7 dni urlopu (za rok 2019) na podstawie danych płacowych określonych angażem z dnia 24 lipca 2019 roku. Wysokość wypłaconego ekwiwalentu wynosiła łącznie 1.559,81 zł i wynikała z wyliczeń: wynagrodzenie brutto 4.661,60 zł : 20,92 (współczynnik dla 2019 roku) : 8 godzin dziennie = 27,85 zł stawka godzinowa, 8 godzin dziennie x 7 dni urlopu = 56 godzin x stawka godzinowa stanowiło kwotę 1.559,81 zł. Wyliczony ekwiwalent wypłacono pracownikowi na podstawie listy płac nr 214/2019-07 z dnia 29 lipca 2019 roku.

Analiza materiałów źródłowych wykazała, że ekwiwalenty wypłacono stosownie do art. 171 § 1 i art. 173 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U. 2019 r., poz. 1040), zgodnie z którymi - w przypadku niewykorzystania przysługującego urlopu w całości lub w części z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy pracownikowi przysługuje ekwiwalent pieniężny. Ekwiwalenty naliczono zgodnie z przepisami rozporządzenia z dnia 8 stycznia 1997 roku Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. nr 2, poz. 14 ze zm.), tj. zgodnie z wielkością etatu oraz z liczbą niewykorzystanych dni i współczynnika na dzień wypłaty w danym roku (współczynnik do naliczenia ekwiwalentów w 2019 roku wynosił 20,92). Listę wypłaty ekwiwalentu sprawdzono pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz zatwierdzono do wypłaty przez upoważnione osoby. W zakresie prawidłowości naliczenia ekwiwalentów za niewykorzystany urlop nie wniesiono zastrzeżeń.

Wydatki na wypłaty diet i zwrot kosztów podróży służbowych dla radnych oraz członków władz jednostek pomocniczych – 2019 rok

Zasady wypłaty diet

W okresie objętym kontrolą, diety dla radnych wypłacane były na podstawie uchwały nr III/26/2006 z dnia 29 grudnia 2006 roku Rady Powiatu Rawskiego zmienionej uchwałą nr V/34/2015 z dnia 27 lutego 2015 roku. Według ww. uchwał, diety dla radnych wynoszą odpowiednio:

- dla Przewodniczącego Rady Powiatu – 65% półtorakrotności kwoty bazowej w stosunku miesięcznym, co na rok 2019 stanowiło kwotę 2.684,13 zł x 65% = 1.744,68 zł,
- dla Wiceprzewodniczącego Rady Powiatu – 40% półtorakrotności kwoty bazowej w stosunku miesięcznym, co stanowiło kwotę 2.684,13 zł x 40% = 1.073,65 zł,
- dla Przewodniczącego Komisji Rady – 15% kwoty bazowej za udział w komisji, której przewodniczy co stanowiło kwotę 1.789,42 zł x 15% = 268,41 zł,
- dla Wiceprzewodniczącego Komisji Rady – 15% kwoty bazowej za prowadzenie komisji w przypadku nieobecności jej Przewodniczącego co stanowiło kwotę 1.789,42 zł x 15% = 268,41 zł,
- dla nieetatowego członka Zarządu – 65% półtorakrotności kwoty bazowej w stosunku miesięcznym tj. kwotę 1.744,68 zł,
- dla pozostałych radnych za udział w pracach komisji i sesji Rady – 10% kwoty bazowej, tj. 178,94 zł za każdy udział w pracach komisji i sesji Rady.

Z ustalonych wyżej diet miesięcznych dokonuje się potrąceń za każdą nieobecność w obradach sesji Przewodniczącemu oraz Wiceprzewodniczącemu Rady w wysokości 10% kwoty bazowej oraz za każdą nieobecność w posiedzeniach Zarządu, Rady, Komisji, której jest członkiem, nieetatowemu członkowi zarządu – 10 % naliczonej diety miesięcznej.

Wysokość diet określono uwzględniając § 3 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 roku w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu powiatu (Dz. U. nr 61, poz. 709).

Prawidłowość wypłaty diet

Łączna kwota wypłaconych diet dla radnych Powiatu Rawskiego w 2019 roku wynosiła 143.873,21 zł, które sklasyfikowano w dziale 750 rozdziale 75019 § 3030.

Kwota bazowa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, w ustawie budżetowej na 2019 rok z dnia 16 stycznia 2019 roku (Dz. U. 2019 r., poz. 198) została określona w wysokości 1.789,42 zł.

Prawidłowość wypłaty diet radnym skontrolowano na podstawie list wypłat za posiedzenia Rady Powiatu z 2019 roku z miesięcy: kwietnia i września.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- wysokość wypłaconych diet była zgodna z wartością określoną w cytowanej uchwale Rady Powiatu,
- wysokość wypłaconych w ciągu miesiąca diet Przewodniczącemu Rady i radnym nie przekraczała dopuszczalnych wysokości, określonych w rozporządzeniu w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu powiatu, tj. 70% półtorakrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (art. 21 ust. 5 ustawy o samorządzie powiatowym) czyli 1.878,89 zł;
- listy wypłat były sporządzane przez podinspektora Wydziału Finansów i Budżetu, w oparciu o dane wynikające z list obecności na sesji i posiedzeniach komisji, sprawdzone pod względem merytorycznym przez Kierownika Biura Rady Powiatu oraz formalno-rachunkowym przez Skarbnika, a następnie zatwierdzane do wypłaty przez Wicestarostę.

Nieprawidłowości w zakresie naliczenia i wypłaty diet dla radnych nie stwierdzono.

WYDATKI INWESTYCYJNE

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych w latach 2018 – 2019

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych Starostwa Powiatowego Rawskiego wg podziałek klasyfikacji budżetowej stanowi załącznik nr 38 protokołu kontroli.

Źródła finansowania realizowanych inwestycji w latach 2018-2019

Źródło finansowania	2018 rok	Udział finansowania wydatków	2019 rok	Udział finansowania wydatków
Środki własne z budżetu powiatu	967 249,24	40,62%	2 822.323,75	19,83%
Kredyty, pożyczki, obligacje	-	-	1 307.971,45	9,19%
Wolne środki	-	-	125 703,03	0,88%
Dotacje z budżetu państwa	124 000,00	5,21%	122 083,00	0,86%
Środki z państwowych funduszy celowych (Fundusz Dróg Samorządowych, PFRON)	-	-	5 039 729,00	35,42%
Dotacje z innych źródeł w tym :	1 290 001,31	54,17%	4 810 496,84	33,82%
- dotacje celowe ze Środków Unijnych w tym:	1 111 891,27	-	4 107 874 ,89	-
1. Budżet środków europejskich	1 007 483,80	-	2 800 173,97	-
2. Budżet państwa	104 407,47	-	1 307 700,92	-
- pomoc finansowa jst.	40 250,00	-	449 219,95	-
- dotacja z WŁ	137 860,04	-	139 402,00	-
- dotacje z państwowych funduszy celowych	-	-	114 000,00	-
Razem	2 381 250,55		14 228 307,07	

*Opracował Skarbnik Powiatu Rawskiego

W 2018 roku środkami własnymi z budżetu powiatu sfinansowano 40,62% wydatków majątkowych, pozostałe wydatki majątkowe sfinansowano środkami pochodzącymi z budżetu państwa oraz z budżetu województwa, środkami otrzymanymi w ramach pomocy finansowej od innych jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków budżetu Unii Europejskiej.

W 2019 roku wydatki majątkowe sfinansowano środkami własnymi w 19,83%. Kontrolowana jednostka w danym roku budżetowym zrealizowała dochody majątkowe (ze sprzedaży składników majątkowych bądź najmu lub dzierżawy) w łącznej kwocie 3.506.776,22 zł, z których tylko 80% przeznaczyła na realizację zadań inwestycyjnych, podczas gdy na realizację zadań inwestycyjnych zaciągnęła zobowiązanie z emisji obligacji, którymi sfinansowano w 9% poniesione wydatki na zadania inwestycyjne.

Analiza zapisów uchwały budżetowej na 2019 rok i jej zmian wykazała, że kwota „wolnych środków” wykazanych jako źródło pokrycia wydatków inwestycyjnych wyspecyfikowanych w załączniku do uchwały „Zestawienie

zadań inwestycyjnych zaplanowanych do realizacji w 2019 roku” była wyższa od kwoty „wolnych środków” wykazanych w zapisach uchwał wprowadzających zmiany do uchwały budżetowej, co szczegółowo przedstawia poniższa tabela:

Numer uchwały wprowadzającej zmianę	Wartość zaangażowanych do budżetu „wolnych środków” na pokrycie planowanego deficytu	Wartość „wolnych środków” stanowiąca źródło finansowania planowanego deficytu*	Różnica w kwocie „wolnych środków”
Uchwała nr X/69/2019 z dnia 30 lipca 2019 roku	936.997,00	1.384.510,00	447.513,00 zł (brakujące środki)
Uchwała nr XII/77/2019 z dnia 10 września 2019 roku	1.098.343,00	1.545.856,00	447.513,00 zł (brakujące środki)
Uchwała nr XIV/85/2019 z dnia 16 października 2019 roku	30.654,00	253.652,00	229.998,00 zł (brakujące środki)
Uchwała nr XV/85/2019 z dnia 28 listopada 2019 roku – ostatnia zmiana	30.654,00	253.652,00	229.998,00 zł (brakujące środki)

*Załącznik do uchwały „Zestawienie zadań inwestycyjnych zaplanowanych do realizacji w 2019 roku” kolumna „Inne (wolne środki z lat ubiegłych)”

Jak z powyższej analizy wynika dane wykazane w uchwałach wprowadzających zmiany do uchwały budżetowej były niespójne z danymi wykazanymi w ww. załączniku.

Pozostałe wydatki sfinansowano z dotacji otrzymanej z budżetu samorządu województwa, środkami otrzymanymi od innych jednostek samorządu terytorialnego w ramach pomocy finansowej oraz środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej.

Ewidencja księgowa wydatków inwestycyjnych

W kontrolowanej jednostce wydatki na realizację zadań inwestycyjnych ewidencjonowano na koncie – 080 Środki trwałe w budowie – (inwestycje). Na przedmiotowym koncie ujmowano koszty poniesione w okresie budowy, montażu, przystosowania, ulepszenia i nabycia podstawowych środków trwałych oraz podstawowych środków trwałych stanowiących pierwsze wyposażenie pierwsze wyposażenie nowych obiektów. Według zapisów polityki rachunkowości ewidencja szczegółowa do konta miała zapewnić wyodrębnienie kosztów środków trwałych w budowie wg poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Na stronie Wn konta 080 ujmuje się poniesione koszty dotyczące danej inwestycji, po stronie Ma konta, ujmuje się wartość uzyskanych efektów inwestycyjnych. Saldo po stronie Wn konta 080, wskazuje na koszty inwestycji niezakończonych.

Saldo konta 080 na 31 grudnia 2019 roku wynosiło 3.903.620,00 zł i dotyczyło niezakończonych inwestycji wyspecyfikowanych **w załączniku nr 39 protokołu kontroli.**

Jak wynika z powyższego zestawienia na powyższe saldo składały się zadania realizowane w latach 2012-2019, a mianowicie:

- zadania niezakończone na dany dzień bilansowy, dla których dalszy okres realizacji zaplanowano na lata następne (poz. 1, 3, 4, 7, 11, 12, 13, 15, 16 zestawienia) na łączną wartość 2.919.016,34 zł,

- zadanie pn. „Konserwacja (remont) pokrycia dachowego na budynkach liceum ogólnokształcącego w Rawie Maz.”, protokół odbioru końcowego z dnia 8 listopada 2019 roku, przyjęcie na stan środków trwałych miało miejsce w dniu 10 stycznia 2020 roku na wartość 115.7760,21 zł (poz. 14 zestawienia),
- zadania zrealizowane w latach 2013-2017, a rozliczenia poniesionych kosztów i przyjęcia ich na stan środków trwałych dokonano w trakcie niniejszej kontroli: „Remont dachu, termomodernizacja ZSP BR” wartość 116.225,64 zł, protokół odbioru końcowego z dnia 22 października 2015 roku, przyjęcie na stan majątkowy OT-10/2020 z dnia 17 czerwca 2020 roku, „Remont wodociągu w internacie ZSP RM” wartość 18.500,75 zł, protokół odbioru końcowego z dnia 18 listopada 2015 roku, przyjęcie na stan składników majątku OT-9/2020 z dnia 17 czerwca 2020 roku, „Remont łazienek ZSP RM” wartość 45.000,00 zł, protokół odbioru końcowego z dnia 29 grudnia 2015 roku, przyjęcie na stan składników majątku OT-8/2020 z dnia 17 czerwca 2020 roku, „Zakup i instalacja pieców co.” wartość 33.928,89 zł, protokół odbioru 12 grudnia 2017 roku, przyjęcie na stan środków trwałych ZW-3/2020 i ZW-4/2020 z dnia 8 czerwca 2020 roku, „Zakup centrali telefonicznej” wartość 8.359,08 zł, faktura z dnia 1 września 2016 roku, przyjęcie na stan składników majątku OT-7/2020 z dnia 17 czerwca 2020 roku, „Budynek warsztatów szkolnych” wartość 646.813,09 zł, saldo wyjaśniono i rozliczono w dniu 5 czerwca 2020 roku. Łączna wartość 868.826,70 zł (poz. 2, 5, 6, 8, 9, 10 zestawienia). Z powyższego wynika, że zaniechano przyjęcia na stan środków trwałych wytworzonych w wyniku prowadzonych inwestycji składników majątku, których kompletność i przydatność do użytkowania potwierdzały protokoły końcowego odbioru (wskazane w zestawieniu). Powyższe naruszało zapisy art. 20 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Przywołując definicję „środków trwałych”, wynikającą z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którą - są nimi rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, jednostka zobowiązana była przeklasyfikować dane aktywa w dacie protokołów odbioru końcowego ww. składników majątku.

Powyższa nieprawidłowość wskazuje, że czynności weryfikacyjne salda konta saldo konta 080 – środki trwałe w budowie, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 rok, przeprowadzono niestarannie. Według zapisów protokołu weryfikacji nr 22 z dnia 17 marca 2020 roku cyt. „saldo wynikało z zapisów udokumentowanych sprawdzonymi i zatwierdzonymi dokumentami”, podczas gdy dysponowano dokumentami potwierdzającymi zakończenie niektórych inwestycji przed dniem, na który ustalono saldo, a składniki te były od pewnego czasu użytkowane przez kontrolowaną jednostkę. Brak bieżącej wymiany informacji pomiędzy wydziałami Starostwa Powiatowego, które uczestniczyły w realizacji ww. zadań pozwala stwierdzić, że mechanizmy kontroli zarządczej w tym obszarze nie funkcjonują w należyty sposób.

Organizacja procesu inwestycyjnego (planowanie i nadzór)

Zadanie inwestycyjne realizowane w okresie objętym kontrolą zostały zaplanowane przez Radę Powiatu Rawskiego w zmianach wprowadzonych w trakcie roku do uchwały budżetowej roku 2019. Zmian w trakcie roku budżetowego dotyczących wysokości

środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań dokonywała Rada w drodze uchwał.

Zgodnie z rozdziałem 5 § 31 ust. 3 Regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej - przygotowanie, prowadzenie i rozliczanie inwestycji powiatowych, przygotowanie dokumentacji i przeprowadzanie postępowań w zakresie udzielania zamówień publicznych, prowadzenie centralnego rejestru udzielonych zamówień publicznych, prowadzenie sprawozdawczości w zakresie udzielonych przez Starostwo zamówień publicznych, nadzór nad wykonawstwem planowanych zadań, przypisano do zadań Wydziału Infrastruktury, którego pracą kierowała Dyrektor Wydziału Małgorzata Killman, a nadzór bezpośredni nad pracą wydziału sprawował Starosta Powiatu.

Uchwałą nr 31/2019 z dnia 12 lutego 2019 roku Zarząd Powiatu Rawskiego określił regulamin pracy komisji przetargowych oraz powołał trzy stałe komisje przetargowe do przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych w zakresie inwestycji drogowych (9 osobowa komisja), w zakresie usług finansowych i innych dostaw (5 osobowa komisja) i w zakresie pozostałych inwestycji (10 osobowa komisja). Regulamin odnosił się do zamówień publicznych o wartości powyżej 30.000 euro. Uprzednio obowiązującą w tym zakresie była uchwała nr 299/2017 Zarządu Powiatu Rawskiego z dnia 21 marca 2017 roku.

Uchwałą nr 30/2019 z dnia 12 lutego 2019 roku Zarząd Powiatu Rawskiego ustalił w formie regulaminu, zasady udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej 30.000 euro. Udzielenie takiego zamówienia wymagało uprzedniego rozeznania cenowego rynku lokalnego lub krajowego. O sposobie przeprowadzania rozeznania i badania potencjalnych wykonawców decydował pracownik merytoryczny prowadzący postępowanie, biorąc pod uwagę charakter i przedmiot zamówienia oraz jego wartość. Zamówienia o wartości 14.000 euro mogły być realizowane po negocjacjach z jednym wykonawcą przy zachowaniu zasady uzyskania najlepszych efektów uzyskiwania z danych nakładów oraz w sposób umożliwiający terminową realizację zadań. Podstawę udokumentowania zamówienia miała stanowić faktura lub umowa opisana przez pracownika merytorycznie odpowiedzialnego za udzielenie zamówienia publicznego.

Zamówienia o wartości przekraczającej 14 000 euro, ale poniżej 30 000 euro, mogły być realizowane po negocjacjach, z co najmniej dwoma wykonawcami. Podstawą udokumentowania zamówienia przez pracownika merytorycznie odpowiedzialnego za udzielenie zamówienia publicznego miały stanowić: co najmniej dwa zaproszenia wysłane do wykonawców w sprawie udzielenia zamówienia; co najmniej jedna oferta złożona pisemnie lub e-mail przez wykonawców lub co najmniej dwie oferty uzyskane telefonicznie od wykonawców.

Nadzór nad przestrzeganiem postanowień zarządzenia powierzono Sekretarzowi Powiatu. Uprzednio obowiązującym w tym zakresie było zarządzeniem nr 242/2016 Starosty Rawskiego z dnia 23 listopada 2016 roku.

Kontrola realizacji wybranych inwestycji

Wykaz zrealizowanych zadań inwestycyjnych w okresie 2018-2019 sporządzony w oparciu o rejestr zamówień publicznych stanowi załącznik nr 40 protokołu kontroli.

Przebudowa drogi powiatowej nr 4122E na odcinku Biała Rawska – gr. woj. (Rosocha) na odcinkach: od km 8+158 do km 9+343, od km 11+880 do km 12+270 i od 12+570 do km 16+604 – wartość zamówienia 3.089.691,77 zł (716.583,20 euro)

Etap przygotowania inwestycji

Zadanie pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 4122E na odcinku Biała Rawska – gr. woj. (Nowe Miasto)” zaplanowano do realizacji w 2019 roku. Projekt budowlany – wykonawczy oraz specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych dla przedmiotowego zadania wykonał w ramach obowiązków służbowych pracownicy Starostwa – Dyrektor Wydziału Środowiska Architektury i Budownictwa Leszek Przybył oraz p.o. Obwodu Drogowo – Mostowego Ryszard Studziński. Data wykonania projektu – marzec 2019 rok.

Decyzję o stwierdzeniu braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wydał Wójt Gminy Sadkowice w dniu 4 czerwca 2019 roku.

W dniu 3 lipca 2019 roku zgłoszono zamiar wykonania robót budowlanych polegających na przebudowie drogi powiatowej nr 4122E Biała Rawska – gr. woj. (Rosocha na odcinkach: od km 8+158 do km 9+343 w miejscowości Sadkowice działka nr 175/3), od km 11+880 do km 12+270 w miejscowości Kaleń (działka nr 181), od 12+570 do km 16+604 w miejscowości Olszowa Wola (działki: nr 221, nr 350/7, nr 499, nr 641).

Szacunkową wartość zamówienia na kwotę 3.089.691,77 zł, stanowiącą 716.583,20 euro, ustalił na dzień 4 września 2019 roku Dyrektor Wydziału Infrastruktury, w oparciu o kosztorysy inwestorskie z dnia 23 lipca 2019 roku. Kurs złotego na dzień ustalenia wartości zamówienia wynosił 4,3117, ustalony w oparciu o art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2017 r., poz. 1579). Realizację zadania zaplanowano przy udziale środków pochodzących z Funduszu Dróg Samorządowych. Ustalenie wartości szacunkowej zamówienia zatwierdził Starosta Rawski Józef Matysiak.

Postępowanie przygotowała i przeprowadziła trzyosobowa komisja przetargowa powołana uchwałą nr 31/2019 Zarządu Powiatu Rawskiego z dnia 12 lutego 2019 roku. Załącznik nr 1 do powyższej uchwały stanowił o regulaminie pracy tej komisji.

Prawidłowość stosowania przepisów o zamówieniach publicznych

Zamawiający stosownie do treści art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (wg obowiązującego wówczas tekstu jednolitego Dz. U. 2018 r., poz. 1986 ze zm.) wszczął postępowanie przetargowe zatwierdzone przez kierownika zamawiającego Starostę – Józefa Matysiaka. Ogłoszenie o zamówieniu (595767-N-2019), zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 10 września 2019 roku oraz na stronie internetowej powiatu www.powiatrawski.pl i na tablicy ogłoszeń w siedzibie zamawiającego w dniach 10 – 25 września 2019 roku. Informacje zawarte w ogłoszeniu publikowanym na stronach internetowych były tożsame z informacjami zawartymi w ogłoszeniu przekazanym do Biuletynu Zamówień Publicznych i spójne z informacjami zawartymi w specyfikacji. W treści ogłoszenia zawarto dane wymagane art. 41 cytowanej ustawy. Z treści ogłoszenia wynikało, że zamawiający w niniejszym postępowaniu przewidział weryfikację ofert z zastosowaniem procedury odwróconej, określonej w art. 24aa ustawy Prawo zamówień publicznych.

Specyfikację istotnych warunków zamówienia zatwierdził we wrześniu 2019 roku, kierownik zamawiającego – Starosta Rawski Józef Matysiak. Analiza postanowień specyfikacji wykazała, że zawierała ona wszystkie informacje wymagane art. 36 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Wg specyfikacji, termin wykonania zadania określono do dnia 30 listopada 2019 roku. Ustalono wymagania dotyczące wadium w wysokości 90.000,00 zł – 2,91% wartości zamówienia, (wniesione w dopuszczalnych przez prawo formach). Termin związania ofertą ustalono, zgodnie z art. 85 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, na 30 dni od terminu upływu składania ofert.

Oferty należało składać do dnia 25 września 2019 roku do godz. 10⁰⁰ (termin zgodny z art. 43 ust. 1 cytowanej ustawy – nie mniej niż 14 dni od daty zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych). Oferty podlegały ocenie z zastosowaniem kryteriów: ceny z wagą 60%, długości okresu gwarancji na wykonane roboty z wagą 35% i zatrudnienia osoby bezrobotnej z wagą 5%. Zastosowane kryterium długości okresu gwarancji odnosiło się do terminu zadeklarowanego przez wykonawcę w ofercie, przy czym wymaganym minimalnym okresem gwarancji było 36 miesięcy, za który można było uzyskać 1 punkt, a maksymalnym 60 miesięcy premiowane 35 punktami. Ocena powyższego kryterium określał wzór: wartość punktowa, którą należy wyznaczyć = okres gwarancji oferty badanej/ najdłuższy oferowany okres x 35 pkt. Punkty przy ocenie kryterium „Zatrudnienie osoby bezrobotnej” były przyznawane, w przypadku zatrudnienia jednej lub więcej 5 pkt, natomiast w przypadku nie zatrudniania co najmniej jednej osoby bezrobotnej 0 punktów. Specyfikacja informowała o wymogu wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 8% oferowanej ceny brutto. Zamawiający nie przewidywał udzielanie zamówień uzupełniających, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo zamówień publicznych, nie dopuszczał składania ofert częściowych i wariantowych.

Zapisami rozdziału 9 ust. 3 pkt 1a SIWZ, Zamawiający wymagał od oferenta przedstawienia na etapie składania ofert, załączenia do załącznika nr 3 - wykaz robót budowlanych, referencji bądź innych dokumentów poświadczających spełnienia warunku „Doświadczenie”, podczas gdy w pkt. 3 tego samego ustępu, Zamawiający informuje, że ocenę ofert będzie prowadził w procedurze odwróconej zgodnie z art. 24aa ustawy Prawo zamówień publicznych, a więc najpierw dokona oceny oferty a następnie zbada czy wykonawca, którego oferta została oceniona jako najkorzystniejsza nie podlega wykluczeniu oraz czy spełnia warunki udziału w postępowaniu. (...) Zamawiający wezwie wykonawcę, które oferta została najwyżej oceniona, do złożenia w wyznaczonym – nie krótszym niż 5 dni- terminie, aktualnych na dzień złożenia oświadczeń lub dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu i braku podstaw do wykluczenia. Zdaniem kontrolujących wymóg założenia referencji na etapie składania ofert naruszał ustalenia zawarte w ww. przepisie prawa oraz w zapisach SIWZ.

Z opisu przedmiotu zamówienia wynikało, że szczegółowy jego zakres określał projekt budowlano-wykonawczy z przedmiarami i specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót, które stanowiły integralną część specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Zamawiający również poinformował, że przedmiotowe zadanie będzie objęte dofinansowaniem w ramach Funduszu Dróg Samorządowych zgodnie z ustawą z dnia 23 października 2018 roku o Funduszu Dróg Samorządowych (Dz. U. 2018 r., poz. 2161, ze zm.)

W rozdziale 8 specyfikacji, zamawiający określił warunki udziału w postępowaniu, jakie muszą spełniać wykonawcy, natomiast w rozdziale 9 opisał wymagane dokumenty i oświadczenia potwierdzające spełnienie tych warunków. Warunki określono w sposób jednoznaczny i precyzyjny, przy użyciu sformułowań przekonujących o możliwości ich spełnienia.

Integralną część specyfikacji stanowiły załączniki: formularz ofertowy, wzór oświadczeń, których złożenie przewidziano w rozdziale 9 ust. 1 pkt 1 specyfikacji, wzór wykazu robót budowlanych, wzór wykazu osób skierowanych do realizacji zamówienia oraz informacja o ich kwalifikacjach, oświadczenie o braku przynależności do grupy kapitałowej, wzór umowy wraz z załącznikami, tj.: oferta przetargowa wraz z formularzem kosztorysu ofertowego, dokumentacja projektowa, specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót, specyfikacja istotnych warunków zamówienia w tym instrukcji dla wykonawców, oświadczenie wymagane od Wykonawcy w zakresie wypełnienia obowiązku

informacyjnych przewidzianych w art. 13 lub art. 14 RODO. Specyfikacja dostępna była na stronie internetowej zamawiającego www.powiatrawski.pl.

Zgodnie z ustaleniami specyfikacji, wykonawcy mogli porozumiewać się z zamawiającym pisemnie, faksem lub drogą elektroniczną – adres e-mail starostwo@powiatrawski.pl, za wyjątkiem złożenia ofert, umowy oraz oświadczeń i dokumentów, o których mowa w art. 25 ust. 1 ww. ustawy, dla których przewidziano formę pisemną.

W terminie wyznaczonym do składania ofert w ogłoszeniu, tj. do dnia 25 września 2019 roku do godz. 10⁰⁰, do zamawiającego wpłynęła jedna oferta przedstawiona przez Przedsiębiorstwo Robót Drogowo – Mostowych Sp. z o.o. ul. Południowa 17/19, 97-300 Piotrków Trybunalski, z ceną ofertową 3.626.651,21 zł brutto, 2.948.496,92 zł netto, oferowany okres gwarancji 60 miesięcy, wadium wniesiono w formie gwarancji ubezpieczeniowej Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń Ergo Hestia SA nr 903013154447 z dnia 23 września 2019 roku, z terminem jej ważności od dnia 25 września 2019 roku do dnia 25 października 2019 roku.

W dniu otwarcia ofert, tj. w dniu 25 września 2019 roku, zamawiający zamieścił na swojej stronie internetowej BIP Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej informację z ich otwarcia podpisaną przez Starostę Rawskiego Józefa Matysiaka oraz Członka Zarządu Jarosława Kobierskiego zawierającą: wykaz wykonawców, którzy złożyli ofert w terminie wraz z ich adresami, oferowanymi cenami, termin wykonania zamówienia, udzielanym okresie gwarancji. **W przedmiotowej informacji nie wskazano warunków płatności wskazanych w ofercie, co było wymagane zapisami art. 86 ust. 5 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2018 r., poz. 1986 ze zm.)** zgodnie, z którym - niezwłocznie po otwarciu ofert zamawiający zamieszcza na stronie internetowej informacje dotyczące: (...) ceny, terminu wykonania zamówienia, okresu gwarancji i warunków płatności zawartych w ofertach.

Członkowie komisji przetargowej przeprowadzający przedmiotowe postępowanie złożyli w dniu 25 września 2019 roku oświadczenia o braku istnienia okoliczności powodujących wyłączenie ich z udziału w postępowaniu zgodnie z art. 17 ust. 1 tej ustawy Prawo zamówień publicznych. Przedmiotowe oświadczenie złożyli również Starosta Rawski Józef Matysiak, Wicestarosta Jacek Otulak oraz Członek Zarządu Jarosław Kobierski.

W dniu 25 września 2019 roku oferent złożył oświadczenie o braku przynależności do grupy kapitałowej w rozumieniu ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów, zgodnie z wymogiem określonym zapisami rozdziału 9 pkt. 2 SIWZ.

Pomimo informacji zamieszczonej w ogłoszeniu jak i w specyfikacji istotnych warunków zamówienia o prowadzonej przez zamawiającego weryfikacji ofert w trybie art. 24aa ustawy Prawo zamówień publicznych, oferent dołączył do przedkładanej oferty referencje poświadczające wykonanie robót wskazanych w załączniku 3 do SIWZ.

Kontrolujące skierowały zapytanie do Starosty Rawskiego, o podanie przyczyn zaniechania wezwania oferenta do przedłożenia dokumentów zgodnie z ustaleniami zawartymi w rozdziale 9 ust. 3 pkt 3a SIWZ.

Wyjaśnienie Starosty Rawskiego w sprawie zaniechania wezwania oferenta do złożenia wymaganych dokumentów, stanowi załącznik nr 41 protokołu kontroli.

Z informacji udzielonych przez Starostę Rawskiego wynikało, że w terminie wyznaczonym na składanie ofert wpłynęła jedna oferta. Komisja dokonała sprawdzenia oferty w dniu jej otwarcia, tj. 25 września 2019 roku. W toku sprawdzania oferty stwierdzono, że oferent do swojej oferty, oprócz wymaganych zapisami rozdziału 13 ust. 12 SIWZ oświadczeń i dokumentów, dołączył oświadczenia i dokumenty potwierdzające spełnienie warunków i braku podstaw do wykluczenia z postępowania, o których mowa w rozdziale 9 ust. 3 pkt 3 ppkt 1 i 2. Komisja uznała więc, że nie ma potrzeby wzywania

oferenta do złożenia w terminie nie krótszym niż 5 dni tych oświadczeń lub innych dokumentów.

Ocena złożonej, wg określonego wzoru, oferty wykazała, że wykonawca złożył oświadczenia o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu, a oferta uzyskała łącznie 100 punktów z tego: kryterium ceny 60 punktów, kryterium okresu gwarancji 35 punktów, kryterium zatrudnienie osoby bezrobotnej 5 punktów.

Informację o wyborze najkorzystniejszej oferty wraz z uzasadnieniem, podpisaną przez Starostę Rawskiego Józefa Matysiaka oraz Członka Zarządu Jarosława Kobierskiego, zamawiający przekazał oferentowi drogą teleinformatyczną (fax) pismo nr WI7112.12.2019 z dnia 26 września 2019 roku, którego odbiór potwierdził oferent w tym samym dniu. Ponadto powyższą informację opublikowano w dniu 26 września 2019 roku na stronie internetowej BIP Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej.

Kontrolujące przeanalizowały ofertę wykonawcy uznaną za spełniającą warunki udziału w postępowaniu o zamówienie publiczne i nieprawidłowości nie stwierdzono.

W dniu 4 października 2019 roku, w terminie zgodnym z art. 94 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, Powiat reprezentowany przez Starostę Józefa Matysiaka i Wicestarostę Jacka Otulaka, przy kontrasygnacie Skarbnika Łukasza Sawickiego, zawarł z przedstawicielami Przedsiębiorstwa Robót Drogowo – Mostowych Sp. z o.o. ul. Południowa 17/19, 97-300 Piotrków Trybunalski, umowę nr 195/2019 w przedmiocie realizacji zadania dotyczącego „Przebudowa drogi powiatowej nr 4122E na odcinku Biała Rawska – gr. woj. (Rosocha) na odcinkach: od km 8+158 do km 9+343, od km 11+880 do km 12+270 i od 12+570 do km 16+604”. Wykonawca wniósł gwarancję zabezpieczenia należytego wykonania umowy o wartości 290.132,10 zł (8% oferowanej kwoty brutto), w formie gwarancji ubezpieczeniowej nr PO/00886605/2019 z dnia 2 października 2019 roku Generali Towarzystwa Ubezpieczeń S.A. z s. w Warszawie, ważną w okresie od dnia 2 października 2019 roku do dnia 30 listopada 2019 roku zabezpieczająca roszczenia z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy i w okresie od dnia 1 grudnia 2019 roku do dnia 14 grudnia 2024 roku do kwoty 87.039,63 zł, zabezpieczająca roszczenia z tytułu wad fizycznych i usterek w przedmiocie umowy. W dniu 28 stycznia 2020 roku ubezpieczyciel aneksował zapisy w zakresie terminów odpowiedzialności z tytułu udzielonej gwarancji, wskazując że odpowiedzialność gwaranta będzie trwać: od dnia 2 października 2019 roku do dnia 30 grudnia 2019 roku zabezpieczająca roszczenia z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy i w okresie od dnia 31 grudnia 2019 roku do dnia 15 stycznia 2025 roku do kwoty 87.039,63 zł, zabezpieczająca roszczenia z tytułu wad fizycznych i usterek w przedmiocie umowy.

Za wykonanie zadania określono wynagrodzenie kosztorysowe zgodne z ofertą, tj. 2.948.496,92 zł (netto), 3.626.651,21 zł (brutto). Strony ustaliły, że rozliczenie za wykonane roboty będzie miało miejsce na podstawie faktury wystawionej po protokolarnym odbiorze robót. Termin zakończenia robót budowlanych, zgodnie z zapisami § 3 ust. 1 umowy, ustalono na dzień 30 listopada 2019 roku.

Akta kontroli str. 71-88: Umowa nr 195/2019 z dnia 4 października 2019 roku.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia publicznego, zamawiający zamieścił na stronie Urzędu Zamówień Publicznych w dniu 10 października 2019 roku, pod numerem 510216273-N-2019.

Z przeprowadzonego postępowania sporządzono na druku ZP-PN protokół dokumentujący jego przebieg. Wyniki prac komisji i wybór wymienionej firmy, na wykonawcę przedmiotowego zadania zatwierdził Starosta Rawski – Józef Matysiak oraz Wicestarosta Jacek Otulak.

Akta kontroli str. 89-101: Kserokopia protokołu z postępowania ZP-PN.

Wadium wniesione w gwarancji ubezpieczeniowej (oryginał dokumentu), zwrócono oferentowi w dniu 18 października 2019 roku (potwierdzenia w przedłożonej dokumentacji).

Prawidłowość finansowania inwestycji (zgodność z umową, potwierdzenia odbioru robót)

Pismem nr WI.7112.12.2019 z dnia 7 lipca 2019 roku Dyrektor Wydziału Infrastruktury zwróciła się do Starosty Rawskiego o wydanie dziennika budowy na realizację inwestycji pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 4122E na odcinku Biała Rawska – gr. woj. (Rosocha) na odcinkach: od km 8+158 do km 9+343, od km 11+880 do km 12+270 i od 12+570 do km 16+604”.

Wykonawca zgodnie z wymogami określonymi w § 4 pkt 8 umowy, przedstawił polisę nr 903012999495 wydaną przez Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO HESTIA, obowiązującą przez okres realizacji umowy, dotyczącą ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności objętej przedmiotem umowy z sumą ubezpieczenia wyższą, niż kwota brutto za wykonanie jej przedmiotu.

Zgodnie z zapisami § 3 ust. 2 umowy nr 195/2019 z dnia 4 października 2019 roku, przekazanie placu budowy wraz z dziennikiem budowy nr SAB.I.6743.1.204.2019.MP miało miejsce w dniu 8 października 2019 roku, na okoliczność czego sporządzono stosowny protokół.

Kierownik budowy wskazany w umowie, złożył oświadczenie o objęciu obowiązków w dniu 8 października 2019 roku.

Funkcję kierownika budowy pełnił wskazany w ofercie i w umowie Grzegorz Góralczyk posiadający uprawnienia nr GP.IV.7342/76/94 do kierowania robotami budowlanymi w zakresie dróg i nawierzchni lotniskowych w specjalności konstrukcyjno-budowlanej.

Wykonawca wywiązał się z obowiązku dostarczenia zamawiającemu „Planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia” zatwierdzonego przez inspektora nadzoru, co było wymagane zapisami § 6 pkt 3 ppkt 4 umowy.

Zgodnie z przedłożoną ofertą oraz zapisami § 7 umowy, część prac stanowiących przedmiot zamówienia, wykonawca miał zrealizować z udziałem podwykonawców, a mianowicie: roboty ziemne, prace brukarskie i roboty wykończeniowe. Zapisami ww. paragrafu strony umowy ustaliły warunki powierzenia prac podwykonawcom, odpowiedzialność wykonawcy za jakość zrealizowanych prac oraz rozliczeń finansowych z tytułu wykonywanych robót w ramach zawartych umów z podwykonawcą.

Wykonawca pismem z dnia 8 października 2019 roku poinformował zamawiającego, że prace fizyczne z zakresu robót budowlanych oraz operatorzy sprzętów są zatrudnieni na podstawie umowy o pracę na pełny etat, niemniej jednak liczba ta jest zmienna i wynosi od 2 do 16 osób. Na potwierdzenie powyższej informacji przedłożono kserokopię pięciu umów o pracę zawartych z pracownikami wykonującymi prace jako operator maszyn bądź bitumiarza, co było wymagane zapisami § 5 umowy nr 195/2019 z dnia 4 października 2019 roku jak również zapisami rozdziału 3 ust. 7 pkt 1 SIWZ.

W dniu 14 października 2019 roku wykonawca, zgodnie z zapisami § 7 pkt. 7 umowy, przedłożył zamawiającemu projekty umów o podwykonawstwo, które miały być zawarte z:

- P.P.H.U. „HERBUD” Józef Herbud z siedzibą w Jeruzalu nr 75B, 96-111 Kowiesy – wykonanie robót ziemnych związanych z poszerzeniem jezdni, budową chodnika przy zatoce autobusowej, mechaniczną rozbiórką nawierzchni bitumicznej skrzyżowania, budową chodnika oraz roboty wykończeniowe – mechaniczne ścieranie poboczy odmulenie rowów, termin wykonania prac od dnia 14 października

2019 roku do dnia 29 października 2019 roku, ustalone wynagrodzenie podwykonawcy to kwota 96.091,63 zł,

- Arkadiuszem Jasiaczekiem Monster z siedzibą Długie nr 52, 95-040 Koluszki - wykonanie zatoki autobusowej, budowa chodnika oraz roboty wykończeniowe, termin wykonania prac od dnia 14 października 2019 roku do dnia 20 listopada 2019 roku, ustalone wynagrodzenie podwykonawcy to kwota 86.768,30 zł,
- PAT-RAF Rafałem Sałagacki, Marianów nr 3, 98-105 Wodzierady – wykonanie prac związanych z mechanicznym karczowaniem zagajników oraz regulacja koron drzew, termin wykonania prac od dnia 11 października 2019 roku do dnia 24 października 2019 roku, ustalone wynagrodzenie podwykonawcy to kwota 30.260,00 zł.

Zamawiający pismem nr WI.7112.12.2019 z dnia 23 października 2019 roku zaakceptował przedstawione projekty umów z podwykonawcami jednocześnie wskazując na braki formalne ww. umów, gdyż w ich treści pominięto wymogi określone zapisami umowy nr 195/2019 z dnia 4 października 2019 roku o udzielenie zamówienia, a mianowicie:

- zapisami § 7 ust. 5 pkt 5 przedmiotowej umowy, zamawiający wymagał aby w przypadku zawierania umów z podwykonawcami, udokumentować posiadaną przez nich wiedzę i doświadczenie wymagane od wykonawcy w związku z realizacją umowy, jak również dołączyć do przedstawionych projektów umów, wykaz personelu i sprzętu oraz informacji o kwalifikacjach osób, którymi dysponują podwykonawcy w celu prawidłowej realizacji przedmiotu zamówienia,
- zapisami umowy zobowiązać podwykonawców do przedstawiania zamawiającemu (inwestorowi) do przedstawiania na jego żądanie dokumentów, oświadczeń i wyjaśnień dotyczących umowy o podwykonawstwo, co było wymagane zapisami § 7 ust. 5 pkt 6 umowy nr 195/2019.

Wykonawca przedłożył zamawiającemu kserokopie podpisanych umów z podwykonawcami, tj.:

- w dniu 31 października 2019 roku, umowę nr 66/2019 z dnia 28 października 2019 roku zawartą z P.P.H.U. „HERBUD” Józef Herbud z siedzibą w Jeruzalu nr 75B, 96-111 Kowiesy – przedmiot wykonania prac zgodny z projektem umowy, termin wykonania prac od dnia 14 października 2019 roku do dnia 29 października 2019 roku, ustalone wynagrodzenie podwykonawcy to kwota 96.091,63 zł,
- **brak daty wpływu do zamawiającego**, umowę nr 81/2019 z dnia 20 listopada 2019 roku zawartą z Arkadiuszem Jasiaczekiem Monster z siedzibą Długie nr 52, 95-040 Koluszki - przedmiot wykonania prac zgodny z projektem umowy, termin wykonania prac od dnia 14 października 2019 roku do dnia 20 listopada 2019 roku, ustalone wynagrodzenie podwykonawcy to kwota 86.768,30 zł,
- w dniu 5 listopada 2019 roku, umowę nr 70/2019 z dnia 30 października 2019 roku zawartą z firmą PAT-RAF Rafał Sałagacki, Marianów nr 3, 98-105 Wodzierady – przedmiot wykonania prac zgodny z projektem umowy, termin wykonania prac od dnia 11 października 2019 roku do dnia 24 października 2019 roku, ustalone wynagrodzenie podwykonawcy to kwota 30.260,00 zł.

Weryfikacja przedłożonych umów zawartych przez Przedsiębiorstwo Robót Drogowo Mostowych Sp. z o.o. z podwykonawcami wykazała, że wykonawca nie uwzględnił w ich treści uwag zgłoszonych przez inwestora – Powiat Rawski. W związku z powyższym kontrolujące zwróciły się z zapytaniem do Starosty Rawskiego o wyjaśnienie podstaw udzielenia akceptacji dla ww. projektów umów, nie mając pewności czy uwagi wniesione przez inwestora zostaną uwzględnione w zapisach umów z podwykonawcami.

Wyjaśnienie Starosty Rawskiego w sprawie akceptacji projektów umów, stanowi załącznik nr 41 protokołu kontroli.

W odpowiedzi na powyższe zapytanie wyjaśniający wskazał, że cyt. „(...) zapisy § 7 ust. 5 pkt 5 i 6 umowy nr 195/2019 znalazły się w załącznikach do umów wykonawcy z podwykonawcami o nazwie „wyciąg z treści § 7 Kontraktu”. Nadmienić należy, że większość wskazanych w piśmie nr WI.1.7112.12.2019 z dnia 23 października 2019 roku uwag została naniesiona w umowach wykonawcy z podwykonawcami. Brak jest natomiast załączników w postaci dokumentów potwierdzających wiedzę i doświadczenie podwykonawców, wykazu personelu i sprzętu oraz informacji o kwalifikacji osób, którymi dysponują podwykonawcy w celu przedmiotu umowy. W sposób niezamierzony, przez nieuwagę pracownika odpowiedzialnego za przygotowanie i nadzór dokumentacji przetargowej, przeoczono ten fakt. Nie miało to jednak wpływu na jakość wykonanych robót oraz prawidłowe zakończenie zadania. Nie wpłynęło również na wzajemne zabezpieczenie wykonawcy i podwykonawców. Należy zwrócić też uwagę na to, że czas realizacji zadania był krótki i uwzględniając wysokość dofinansowania, Wydział Infrastruktury, merytorycznie odpowiadający za jego wykonanie, działał pod presją czasu. W celu wyeliminowania takich sytuacji w przyszłości, Dyrektor Wydziału został zobligowany do pouczenia pracowników o większej staranności przy weryfikowaniu dokumentów, wymaganych w procesie realizacji zadań inwestycyjnych.”

Pismem nr PRDM/2331/KK/AJ/2019 z dnia 21 października 2019 roku wykonawca poinformował zamawiającego o zatrudnieniu osoby bezrobotnej na podstawie umowy o pracę (pełny etat) do realizacji przedmiotu umowy, na stanowisku konserwator dróg, w okresie od dnia 14 października 2019 roku do dnia 30 listopada 2019 roku, załączając kserokopie umowy o pracę.

Wykonanie poszczególnych etapów prac związanych z przedmiotem zamówienia odnotowano w dzienniku budowy na stronach od 2-8, co potwierdzały stosowne adnotacje kierownika budowy oraz inspektora nadzoru. Fakt zakończenia robót odnotowano na stronie 8 dziennika budowy pod datą 30 listopada 2019 roku.

W dniu 25 października 2019 roku wykonawca przedłożył wymaganą § 9 ust. 3 umowy, dokumentację pozwalającą na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu odbioru, tj. dziennika budowy, protokołów badań mieszanki mineralno – asfaltowej.

Pismem z dnia 3 grudnia 2019 roku, wykonawca zgłosił gotowość odbioru wykonania zadania objętego umową nr 195/2019 z dnia 4 października 2019 roku, pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 4122E na odcinku Biała Rawska – gr. woj. (Rosocha) na odcinkach: od km 8+158 do km 9+343, od km 11+880 do km 12+270 i od 12+570 do km 16+604”. Fakt ukończenia realizacji zadania odnotował także, w dzienniku budowy na stronie 8 pod datą 30 listopada 2019 roku, kierownik budowy.

Zamawiający poinformował wykonawcę o terminie odbioru końcowego robót, który ustalono na dzień 16 grudnia 2019 roku na godz. 12⁰⁰.

Komisja w składzie przedstawicieli zamawiającego w osobach Starosty – jako Przewodniczącego komisji, Wicestarosty, Radnego Powiatu Rawskiego, Dyrektora Wydziału Infrastruktury w Starostwie Rawskim, pracownika ww. Wydziału pełniącego obowiązki kierownika obwodu drogowo – mostowego, przedstawiciela Gminy Sadkowiec oraz inspektora nadzoru a także przedstawicieli wykonawcy – kierownika, przystąpiła do odbioru końcowego wykonania robót w ramach zadania objętego umową nr 195/2019 z dnia 4 października 2019 roku. Według protokołu nr WI.I.7112.12.1.2019 z czynności odbiorowych Komisja wydała pozytywną ocenę dla wykonanego obiektu o wartości 3.626.651,21 zł brutto.

Wykonawca przedłożył inwestorowi oświadczenia podwykonawców o zaspokojeniu roszczeń o wynagrodzenie w pełnej wysokości ustalonej umowami oraz zapewnienie o

braku sporów, które skutkowałyby powstaniem bądź zmianą roszczeń podwykonawcy wobec wykonawcy o zapłatę wynagrodzenia za wykonane roboty budowlane. Przedmiotowe oświadczenia zostały zawarte pomiędzy stronami umowy w dniu 20 grudnia 2019 roku, tj. po dniu odbioru końcowego robót przez inwestora.

Na podstawie końcowego protokołu odbioru robót, wykonawca wystawił w dniu 16 grudnia 2019 roku fakturę VAT nr FVS/2019-12/49/KK (mechanizm podzielonej płatności) na kwotę 2.948.496,92 zł netto, 3.626.651,21 zł brutto (wpływ faktury do zamawiającego odnotowano w dniu 20 grudnia 2019 roku), którą opłacono w dniu 27 grudnia 2019 roku, co potwierdzał wyciąg bankowy nr 3/2019.

NADZÓR INWESTORSKI

Nadzór nad realizacją zadania „Przebudowa drogi powiatowej nr 4122E na odcinku Biała Rawska – gr. woj. (Rosocha) na odcinkach: od km 8+158 do km 9+343, od km 11+880 do km 12+270 i od 12+570 do km 16+604”, z ramienia zamawiającego pełnił wskazany w umowie z wykonawcą przedmiotowego zadania – Mirosław Kozera prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą „Mirdróg”, 96-200 Rawa Mazowiecka ul. Tomaszowska 62, na podstawie umowy nr 196/2019 z dnia 4 października 2019 roku, posiadający uprawnienia w branży drogowej nr 31-91 Sk-ce, do kierowania i nadzorowania robotami budowlanymi w zakresie dróg i mostów kołowych. Umowę zlecającą ww. funkcję inspektora nadzoru, podpisali w imieniu powierzającego Starosta Rawski Józef Matysiak i Wicestarosta Jacek Otulak, z kontrasygnatą Zastępcy Głównego księgowego Małgorzaty Augustyniak (na podstawie upoważnienia z dnia 16 lipca 2018 roku). Wynagrodzenie za pełnienie funkcji inspektora nadzoru, ustalono na kwotę 36.162,00 zł (brutto), płatne przelewem na rachunek bankowy wskazany w umowie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia zlecającemu prawidłowo wystawionego rachunku.

Wyплаты wynagrodzenia inspektorowi nadzoru dokonano na podstawie faktury nr 37/12/2019 z dnia 20 grudnia 2019 roku – wyciąg bankowy nr 3/2019 z dnia 27 grudnia 2019 roku.

Wyboru inspektora nadzoru poprzedzało rozeznanie rynku i negocjacje cenowe, z których sporządzono notatkę służbową.

ROZLICZENIE INWESTYCJI I RZYSIĘCIE NA STAN ŚRODKÓW TRWAŁYCH

Wg konta 080-139 na zadanie „Przebudowa drogi powiatowej nr 4122E na odcinku Biała Rawska – gr. woj. (Rosocha) na odcinkach: od km 8+158 do km 9+343, od km 11+880 do km 12+270 i od 12+570 do km 16+604” wydatkowano środki w łącznej kwocie brutto 3.663.353,21 zł. Na powyższą wartość składały się następujące płatności wynikające z:

- faktury nr FVS/2019-12/49/KK wystawiona przez głównego wykonawcę Przedsiębiorstwo Robót Drogowo – Mostowych Sp. z o.o. Piotrków Trybunalski na kwotę 3.626.651,21 zł (brutto),
- faktury nr 37/12/2019 wystawionej przez inspektora nadzoru Mirosława Kozere „Mirdróg” 96-200 Rawa Mazowiecka ul. Tomaszowska 62 na kwotę 36.162,00 zł (brutto),
- faktury F/225/0/2019 wystawionej przez Firmę Crazy Day Anna Kołpak, Rawa Mazowiecka tytułem zakupu tablic informacyjnych szt. 3 na kwotę 540,00 zł.

Dokumentem ZW nr 19/2019 (zmiana wartości początkowej środka trwałego) z dnia 30 grudnia 2019 roku, odnotowano w ewidencji środków trwałych pod numerami 2-22-220-054, zwiększenie wartości środka trwałego z kwoty 4.025.223,98 zł na kwotę 7.688.577,19 zł. Przyjęcie zakończonego zadania na stan środków trwałych odzwierciedlały konta: Wn 011, ma 080 oraz równolegle Wn 800-4, Ma 800-1 (poz. ksiąg. 4323). Przedmiotowy dokument podpisała jako osoba odpowiedzialna Dyrektor

Wydziału Infrastruktury Małgorzata Killman oraz zatwierdzający Sekretarz Powiatu Sławomir Stefaniak.

Realizację przedmiotowej inwestycji sfinansowano:

- środkami własnymi Powiatu w kwocie 572.282,21 zł, w tym koszty niekwalifikowany w kwocie 58.693,37 zł,
- środkami uzyskanymi od Gminy Sadkowice w wysokości 200.000,00 zł, jako dotacja celowa w ramach pomocy finansowej, na podstawie umowy porozumienia z dnia 28 października 2019 roku - (wyciąg bankowy nr 282/2019 z dnia 5 grudnia 2019 roku). Wpływ środków odnotowano na kontach organu: Wn 133, Ma 901;
- środkami z budżetu Województwa Łódzkiego w wysokości 2.883.727,00 zł, jako dofinansowanie zadania ze środków Funduszu Dróg Samorządowych, przyznanych na podstawie umowy nr 114/II/2019 z dnia 26 września 2019 roku - (wyciąg bankowy nr 2/2019 z dnia 19 grudnia 2019 roku). Wpływ środków odnotowano na kontach organu: Wn 133, Ma 901.

Zgodnie z umową porozumieniem z dnia 28 października 2019 roku Gmina Sadkowice udzieliła Powiatowi Rawskiemu pomocy finansowej na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 4122E na odcinku Biała Rawska – gr. woj. (Rosocha) na odcinkach: od km 8+158 do km 9+343, od km 11+880 do km 12+270 i od 12+570 do km 16+604”, w wysokości 200.000,00 zł. Termin wykorzystania dotacji ustalono do dnia 31 grudnia 2019 roku. Przekazanie środków dotacji celowej strony ustaliły do dnia 10 grudnia 2019 roku, a rozliczenie ich wykorzystania miały stanowić kserokopie faktur wraz z potwierdzeniem zapłaty oraz protokół końcowy odbioru robót. Przedmiotowe porozumienie podpisała Wójt Gminy Sadkowice oraz Starosta Józef Matysiak oraz Wicestarosta Jacek Otulak, kontrasygnatę złożyli Skarbnik Powiatu i Skarbnik Gminy. Strony zawartego porozumienia terminowo wywiązały się z postanowień umowy.

W dniu 26 września 2019 roku Powiat Rawski zawarł z Skarbem Państwa - Wojewodą Łódzkim umowę nr 114/II/2019, której przedmiotem było dofinansowanie zadania powiatowego pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 4122E na odcinku Biała Rawska – gr. woj. (Rosocha) na odcinkach: od km 8+158 do km 9+343, od km 11+880 do km 12+270 i od 12+570 do km 16+604” ze środków Funduszu Dróg Samorządowych. Strony ustaliły, że kwota dofinansowania będzie wynosiła 80% kosztów kwalifikowalnych zadania, przy założeniu całkowitego kosztu zadania w wysokości 3.773.071,00 zł. Termin zakończenia realizacji zadania wyznaczono na dzień 30 listopada 2019 roku. Przedmiotową umowę podpisał przedstawiciel Wojewody Łódzkiego oraz przedstawiciele Powiatu Rawskiego – Starosta Józef Matysiak i Członek Zarządu Jarosław Kobierski. W dniu 8 listopada 2019 roku aneksem wniesiono zmiany w zakresie kosztów całkowitych zadania, które obniżono do kwoty 3.604.659,84 zł, źródłem ich sfinansowania miały być: dotacja celowa z budżetu Państwa w kwocie 2.883.727,00 zł oraz środki własne beneficjenta w kwocie 720.932,82 zł. Zgodnie z zapisami § 8 umowy pkt 2 umowy, Powiat Rawski w dniu 30 stycznia 2020 roku, przedłożył Wojewodzie Łódzkiemu rozliczenie końcowe dofinansowania zadania w zakresie rzeczowym i finansowym.

ZABEZPIECZENIE ŚRODKÓW W BUDŻECIE NA REALIZACJĘ ZADANIA INWESTYCYJNEGO

Rada Powiatu Rawskiego w uchwale nr XII/77/2019 z dnia 10 września 2019 roku w sprawie zmian budżetu roku 2019, przyjęła do realizacji w danym roku budżetowym zadanie inwestycyjne w dziale 600 rozdziale 60018 pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 4122E na odcinku Biała Rawska – gr. woj. (Rosocha) na odcinkach: od km 8+158 do km 9+343, od km 11+880 do km 12+270 i od 12+570 do km 16+604” z planowaną kwotą wydatków 3.832.649,00 zł, która miała być sfinansowana dotacją celową w

kwocie 3.018.456,00 zł, dochodami własnymi w kwocie 652.847,00 zł oraz wolnymi środkami z lat ubiegłych w kwocie 161.346,00 zł.

Zmian planowanej w 2019 roku kwoty wydatków na realizację niniejszego zadania, Rada Powiatu dokonała:

- uchwałą nr XIII/79/2019 z dnia 19 września 2019 roku w sprawie zmiany budżetu roku 2019, zmieniono źródło finansowania inwestycji, a mianowicie: dochody własne w kwocie 652.847,00 środki pochodzące z emisji obligacji w kwocie 161.346,00 zł, dotacje w kwocie 3.018.456,00 zł,
- uchwałą nr XV/92/2019 z dnia 28 listopada 2019 roku w sprawie zmiany budżetu roku 2019, zmniejszono planowane wydatki o kwotę 134.729,00 zł, ustalając źródła finansowania: dotacja celowa z Funduszu Dróg Samorządowych w kwocie 2.883.727,00 zł, dotacja celowa w ramach pomocy finansowej JST w kwocie 200.000,00 zł, dochody własne w kwocie 340.764,00 zł, środki pochodzące z emisji obligacji w kwocie 273.429,00 zł.

Weryfikacja faktur związanych z wydatkowaniem środków na powyższe zadanie wykazała, że:

- zawierane umowy na wykonanie dostaw i usług kontrasygnował Skarbnik Powiatu lub jego zastępca,
- zapłatę zobowiązań zmawiający dokonywał w umownych terminach, w podzielonej płatności. Przed wykonaniem dyspozycji zapłaty pracownik Wydziału Budżetu i Finansów weryfikował czy dany kontrahent znajduje się w wykazie podmiotów zarejestrowanych jako podatnicy VAT,
- do faktury VAT nr FVS/2019-12/49/KK, wystawionej przez wykonawcę zadania Przedsiębiorstwo Robót drogowo – Mostowych Sp. z o.o. Piotrków Trybunalski, załączono protokół odbioru końcowego podpisany przez zamawiającego i wykonawcę - kierownika budowy oraz inspektora nadzoru,
- na dokumentach wydatkowych zamieszczano opis merytoryczny Dyrektora Wydziału Infrastruktury Starostwa Powiatowego, potwierdzający wykonanie zadania, kontrolę formalno – rachunkową dokumentów oraz zabezpieczenie w planie finansowym potwierdził Skarbnik Powiatu, do wypłaty zatwierdził Wicestarosta Jacek Otulak,
- wydatek zaewidencjonowano na kontach księgowych: Wn 080, Ma 201, Wn 810-1 Ma 800-4, oraz Wn 201, Ma 130 z klasyfikacją budżetową: dział 600 rozdział 60018 § 6050.

Dane dotyczące badanego zadania inwestycyjnego stanowią załącznik nr 42 protokołu kontroli.

X. EWIDENCJA MAJĄTKU POWIATU. INWENTARYZACJA

ZASADY EWIDENCJI SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH (EWIDENCJA ILOŚCIOWA, ILOŚCIOWO–WARTOŚCIOWA)

Zasady wyceny i ewidencji składników majątkowych stanowiących własność Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej, określono w zarządzeniu nr 27/2017 Starosty Powiatu Rawskiego z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie zasad rachunkowości (załącznik nr 2, 3, 4).

Zgodnie z powyższym, za środki trwałe uważano rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne i zdadne do użytku oraz przeznaczone na potrzeby własne jednostki, których cena nabycia przekracza wartość określoną w ustawie o podatku dochodowym od osób

prawnych. Składniki majątku ewidencjonowano analitycznie, z uwzględnieniem ośmiu grup rodzajowych Klasyfikacji Środków Trwałych w ujęciu ilościowo - wartościowym, a ich stan na koniec każdego roku obrotowego uzgadniano z saldem końcowym konta 011.

Według obowiązującej instrukcji obiegu dokumentów finansowo - księgowych, do udokumentowania zmiany stanu środków trwałych służyły następujące dowody księgowe: protokół przyjęcia środka trwałego, protokół przekazania, faktury lub innego dokumentu stwierdzającego nabycie środka trwałego, protokół likwidacji środka trwałego, protokół przekazania bądź darowizny.

Zgodnie z przyjętymi metodami wyceny składników majątkowych opisanymi w załączniku nr 2 obowiązujących zasad rachunkowości, pozostałe środki trwałe, o wartości początkowej nie przekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, na podstawie decyzji kierownika jednostki, ujmuje się tylko w pozaksięgowej ewidencji ilościowej, spisując w koszty pod datą zakupu. Natomiast w rozdziale X obiegu dokumentów księgowych ujętych w załączniku nr 4 polityki rachunkowości, wskazuje się na obowiązek prowadzenia analityki pozostałych środków trwałych w ujęciu ilościowo - wartościowym w księgach inwentarzowych, podczas gdy zakładowy plan kont nie przewiduje konta syntetycznego 013 - pozostałe środki trwałe. Niespójność zapisów w zakresie ewidencji pozostałych środków trwałych, wskazuje na nieprawidłowe ustalenie zasad ewidencji składników majątku, co było wymagane art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym kierownik jednostki ustala i aktualizuje dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości.

EWIDENCJA ŚRODKÓW TRWAŁYCH – KONTO 011, 013.

Urządzenia księgowe

Zasady prowadzenia ewidencji składników majątkowych w urządzeniach księgowych wynikały z obowiązującego w jednostce zakładowego planu kont, w zakresie odnoszącym się do kont zespołu 0 - majątek trwały, który to zespół zawiera konta: 011, 015, 020, 030, 071, 080.

Majątek kontrolowanej jednostki stanowiły środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz środki trwałe w budowie. Ewidencja syntetyczna składników majątku Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej oraz części majątku Powiatu Rawskiego prowadzona jest w systemie komputerowym przy użyciu modułu „Księgowość Budżetowa”, natomiast ewidencja analityczna w module "PUMA - „środki trwałe” autorstwa ZETO Sp. z o.o. z Olsztyna. Całość ewidencji ujmowana jest w okresach rocznych, zamknięcie roku powoduje generowanie bilansu otwarcia roku następnego.

Zgodnie z zapisami zawartymi w ww. opracowaniach, ewidencji na koncie 011 podlegają środki trwałe, których wartość początkową ustala ustawa z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity Dz. U. 2019, poz. 865 ze zm.) - aktualnie o wartości nie mniejszej niż 10.000,00 zł i okresie używania nie krótszym, niż jeden rok.

Szczegółową ewidencję środków trwałych (**011**) stanowi księga inwentarzowa prowadzona w systemie elektronicznym, uwzględniająca podział środków trwałych według poszczególnych grup rodzajowych środków trwałych w porządku chronologicznym, zawierają dane charakteryzujące środek trwały, (tj. numer inwentarzowy, nazwę, symbol grupy, podgrupy, datę i nr dowodu, na podstawie którego wprowadzono środek trwały do ewidencji, wartość początkową środka trwałego, dotychczasowe umorzenie).

Zaniechano ewidencji syntetycznej wartości pozostałych środków trwałych w urządzeniach księgowych Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej, podczas gdy wykonywano obowiązek prowadzenia ewidencji analitycznej w ujęciu ilościowo – wartościowym ww. składników majątku w księgach inwentarzowych. Przedmiotowe księgi zawierały dane w zakresie: numeru kolejnego przychodu/rozchodu, daty zaewidencjonowania składnika majątku, oznaczenia dowodu stanowiącego podstawę wyceny jego wartości, nazwy przedmiotu, ceny jednostkowej ilości przychodu/rozchodu. Kontrolujące wskazują, że konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej (art. 16 ust 1 ustawy o rachunkowości). Dlatego też jeśli jednostka prowadzi ewidencję analityczną w ujęciu wartościowym, to tym samym ma obowiązek również prowadzić ewidencję tychże składników w ujęciu syntetycznym na koncie 013 – pozostałe środki trwałe.

Powyższe nieprawidłowości wskazują na nieprecyzyjność przyjętych uproszczeń w zakresie ewidencji pozostałych środków trwałych, które nie zapewniają rzetelnej ich ewidencji, a w konsekwencji prawidłowego nad nimi nadzoru.

Udokumentowanie obrotów na kontach (zwiększenia, zmniejszenia) - 2019 rok

Strukturę majątku trwałego Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej (ustaloną na podstawie bilansu oraz ewidencji księgowej za 2019 rok) według wartości brutto obrazuje poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 01.01.2019 rok	Zwiększenia środków trwałych	Zmniejszenie środków trwałych	Stan na 31.12.2019 rok
Środki trwałe zaewidencjonowane na koncie 011					
1	Grunty-grupa „0”	84 182 094,61	7 756 449,45	6 217 420,00	85 721 124,06
2	Budynki-grupa „1”	6 667 461,07	798 622,96	1 189 504,47	6 276 579,56
3	Budowle-grupa „2”	49 462 790,44	12 365 444,41	0,00	61 828 234,85
4	Kotły (...)-grupa „3”	314 876,72	0,00	0,00	314 876,72
5	Maszyny i urządzenia-grupa „4”	1 574 296,82	209 337,64	0,00	1 783 634,46
6	Specjalistyczne maszyny (...) Grupa „5”	696 127,80	70 000,00	0,00	766 127,80
7	Urządzenia techniczne – grupa „6”	115 064,27	33 480,12	0,00	148 544,39
8	Środki transportu-grupa „7”	4 224 417,23	893,00	893,00	4 224 417,23
9	Narzędzia, przyrządy (...)-grupa „8”	2 917 136,87	100 000,00	0,00	3 017 136,87
	Ogółem	150 154 265,83	21 334 227,58	7 407 817,47	164 080 675,94
Środki trwałe (programy i licencje) zaewidencjonowane na koncie 020					
	Programy komputerowe	320 689,90	0,00	0,00	320 689,90
	Razem (konto 011,020)	150 474 955,73	21 334 227,58	7 407 817,47	164 401 365,84

W 2019 roku nastąpił wzrost majątku Powiatu Rawskiego w stosunku do 2018 roku spowodowany przyjęciem w drodze zakupu nowych środków trwałych, otrzymaniem w drodze darowizny od gminnych jednostek samorządu terytorialnego bądź przyjęciem środków trwałych pochodzących z zakończonych inwestycji prowadzonych przez Starostwo na drogach powiatowych. Likwidacji środków trwałych dokonywano na

podstawie dokumentów sprzedaży składników majątku, bądź protokołów odpisu, do których każdorazowo załączano LT. Zwiększenia środków trwałych na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiły 21.334.227,58 zł, natomiast zmniejszenia w danym roku budżetowym wynosiły 7.407.817,47 zł.

W celu sprawdzenia dokumentacji stanowiącej podstawę dokonywania zwiększeń i zmniejszeń wartości majątku w 2019 roku, skontrolowano osiem operacji, które stanowiły 15% ogólnej kwoty zwiększeń i 7% ogólnej kwoty zmniejszeń. Wyniki analizy przedstawiono w formie tabelarycznej.

Zestawienie zwiększeń i zmniejszeń środków trwałych w 2019 roku (konto 011), stanowi załącznik nr 43 protokołu kontroli.

Na podstawie analizy wybranej próby dokumentacji stwierdzono, że:

- dowody księgowe dotyczące przyjęcia środka trwałego, zawierały wymagane podpisy osób odpowiedzialnych za powierzone mienie,
- przyjęcia na stan składników majątkowych pochodzących z zakupu bądź z zakończonych inwestycji, dokonywano na podstawie druku OT (przyjęcia środka trwałego) lub ZW i ZM (zmiana wartości początkowej środka trwałego), LT likwidacja środka trwałego,
- **odnotowano przypadki przyjęcia na stan środków trwałych składników niskowartościowych, czym naruszono obowiązujące zasady wyceny aktywów i pasywów opisane w załączniku nr 2 do zarządzenia Starosty Rawskiego nr 27/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku, zgodnie z którymi podstawowe środki trwałe finansuje się ze środków na inwestycje (...), mają one wartość powyżej 10.000,00 zł (...) i są umarzane według stawek amortyzacyjnych ustalonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych, natomiast środki trwałe o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszty uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do użytkowania. Na podstawie OT nr 62/2019 z dnia 23 grudnia 2019 roku na koncie 011 – środki trwałe ujęto urządzenie wielofunkcyjne o wartości początkowej 5.658,00 zł nadając numer inwentarzowy 4-48-487-369 jednocześnie klasyfikując go w grupie 4 podgrupie 48 rodzaju 487 z roczną stopą umorzenia 30% (poz. księg. 4376). Powyższą nieprawidłowość odnotowano w odniesieniu do zespołów komputerowych o wartości 6.223,80 zł (każdy), które przyjęto na stan środków trwałych na podstawie OT nr 45/2019, nr 51/2019 z dnia 23 grudnia 2019 roku (poz. księg. 4368, 4362),**
- nowo przyjęte środki trwałe były grupowane zgodnie z obowiązującą Klasyfikacją Środków Trwałych, z zastosowaniem odpowiednich stawek umorzeniowych,
- zmiany w stanie analizowanych składników majątkowych, zaewidencjonowano w ujęciu syntetycznym i analitycznym,
- na koniec każdego roku dokonywano uzgodnień ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną, poprzez zsumowanie poszczególnych składników środków trwałych (analityka) według grup, podgrup i rodzajów dla konta 011. Uzgodnioną analitykę porównywano z saldem konta syntetycznego 011,
- operacje w zakresie ewidencji składników majątku ujmowano na kontach: Wn 011, Ma 800 - przyjęcie na stan składników majątku lub Wn 011, Ma 080 - wytworzenie środka trwałego, Wn 071 lub 800, Ma 011 - zmniejszenie ze stanu środków trwałych w części umorzonych bądź niepodlegających umorzeniu.

Prawidłowość stosowanych odpisów umorzeniowych - 2019 rok

W kontrolowanej jednostce metody wyceny aktywów i pasywów opisano w załączniku nr 2 do zarządzenia nr 27/2017 Starosty Rawski z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie zasad rachunkowości. Środki trwałe o wartości jednostkowej przekraczającej 10.000,00 zł, umarza się i amortyzuje według stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, metodą liniową. Umorzenie środków trwałych prowadzone systemem komputerowym, ewidencjonuje się na karcie analitycznej środka trwałego i księguje na kontach: Wn 400, Ma 071, na koniec roku obrotowego.

Jednorazowo poprzez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania, umarza się pozostałe środki trwałe o wartości jednostkowej nieprzekraczającej 10.000,00 zł, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu i ewidencjonuje się w ujęciu ilościowym.

W celu sprawdzenia prawidłowości stosowanych przez jednostkę stawek umorzeniowych, kontroli poddano stawki umorzeniowe zastosowane w odniesieniu do: budynków (grupa 1) - 5 pozycji, budowli (grupa 2) - 7 pozycji, maszyny i urządzenia ogólnego stosowania (grupa 4) - 7 pozycje, maszyny i urządzenia specjalistyczne (grupa 5) - 4 pozycje, urządzenia techniczne (grupa 6) - 1 pozycja, środki transportu (grupa 7) - 3 pozycje, narzędzia, przyrządy ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane (grupa 8) - 3 pozycje. Ogółem sprawdzono zastosowanie stawek umorzeniowych do 30 pozycji z 7 grup rodzajowych środków trwałych.

Wyniki analizy przedstawiono w formie tabelarycznej stanowiącej załącznik nr 44 protokołu kontroli.

Analiza dokumentacji w zakresie stosowanych odpisów umorzeniowych wykazała, że środki trwałe są amortyzowane począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do użytkowania. Umorzenie ujmowane jest na koncie 071, amortyzacja obciąża konto 400.

EWIDENCJA WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH – KONTO 020. PRAWIDŁOWOŚĆ STOSOWANYCH ODPISÓW UMORZENIOWYCH

Operacje w zakresie zmiany stanu wartości niematerialnych i prawnych ewidencjonowane są na koncie 020, na którym ujmuje się wartości licencji oraz programów komputerowych. Ewidencja syntetyczna prowadzona jest przy użyciu modułu „Księgowość Budżetowa”, autorstwa ZETO Sp. z o.o. z Olsztyna.

Kontrolowana jednostka nie określiła stawek amortyzacyjnych dla wartości niematerialnych i prawnych, co było wymagane § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, przestrzegając zasad określonych art. 16m ust. 1 i 3 ustawy 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity Dz. U. 2019 r., poz. 865 ze zm.).

Kontrolujące wskazują, że powyższe zaniechanie podnosili inspektorzy kontroli RIO w trakcie czynności kontrolnych przeprowadzanych w 2016 roku, zobowiązując kierownika jednostki do uzupełnienia zasad w tym zakresie (wystąpienie pokontrolne Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej nr WK-602/78/2016 z dnia 29 grudnia 2016 roku).

Wyjaśnienie Starosty Rawskiego w sprawie powyższej nieprawidłowości, stanowi załącznik nr 45 protokołu kontroli.

Z treści przedłożonego wyjaśnienia, wynika że nie wykonanie zaleceń pokontrolnych w tym zakresie, było skutkiem „niedopatrzenia”. Stosowne zmiany wprowadzono zarządzeniem nr 19/2020 Starosty Rawskiego z dnia 23 lipca 2020 roku.

Według zapisów ksiąg rachunkowych Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej, saldo konta 020 według tanu na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiło 320.689,90 zł. Na przedmiotowym koncie nie odnotowano w 2019 roku operacji księgowych.

INWENTARYZACJA

Instrukcja inwentaryzacyjna. Terminy przeprowadzania inwentaryzacji

Zagadnienia związane z przeprowadzeniem inwentaryzacji uregulowano w instrukcji wprowadzonej zarządzeniem nr 17/2017 Starosty Rawskiego z dnia 26 września 2017 roku. Określono w niej terminy, częstotliwość, zasady oraz metody przeprowadzenia inwentaryzacji, opisano dokumenty dotyczące inwentaryzacji i rozliczeń różnic inwentaryzacyjnych oraz obowiązki i odpowiedzialność komisji inwentaryzacyjnej, zespołów spisowych i Skarbnika.

Częstotliwość przeprowadzania inwentaryzacji określona w instrukcji, była zgodna z unormowaniami wynikającymi w art. 26 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

Z uwagi na fakt, iż składniki majątku Starostwa znajdują się na terenie strzeżonym inwentaryzację pełną przeprowadza się co cztery lata.

Ponadto inwentaryzację (spis z natury) należało przeprowadzić na dzień zmiany osoby materialnie odpowiedzialnej i na dzień, w którym wystąpiły wypadki losowe lub inne przyczyny, w wyniku których nastąpiło naruszenie składników majątku (pożar, włamanie itp.).

Instrukcja w rozdziale IV wskazywała metody inwentaryzacji, a mianowicie:

- spis z natury inwentaryzowano - środki trwałe z wyjątkiem gruntów i środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony oraz pozostałe środki trwałe, środki pieniężne w kasie, druki ścisłego zarachowania, depozyty,
- w drodze uzyskania potwierdzeń prawidłowości wykazanych w księgach stanu aktywów i pasywów – środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych, należności z wyjątkiem spornych i wątpliwych oraz rozrachunków z pracownikami, udzielone pożyczki, składniki majątkowe powierzone na podstawie umów innym jednostkom,
- w drodze porównania i weryfikacji realności – grunty, środki trwałe, do których dostęp jest znacznie utrudniony, wartości niematerialne i prawne, należności sporne i wątpliwe oraz dochodzone na drodze sądowej, należności i zobowiązania wynikające z rozrachunków z pracownikami, rozrachunków z osobami nie prowadzącymi ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, rozliczenia międzyokresowe, inne aktywa i pasywa, których zinwentaryzowanie w drodze spisu z natury lub potwierdzenia sald z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe.

Zgodnie zapisami instrukcji, w celu sprawnego przeprowadzenia inwentaryzacji kierownik jednostki powołuje komisję inwentaryzacyjną ze wskazaniem funkcji przewodniczącego oraz członków zespołów spisowych.

Konkretne terminy przeprowadzania inwentaryzacji określał harmonogram inwentaryzacji zatwierdzony przez kierownika jednostki.

Rzeczywisty stan aktywów i pasywów jednostki ustalano w drodze: spisu z natury, uzyskania od kontrahentów pisemnego potwierdzenia sald na dzień inwentaryzacji oraz weryfikacji prawidłowości stanów wynikających z ksiąg rachunkowych przez porównanie ich z odpowiednimi dokumentami.

Ustalono, że w kontrolowanej jednostce pełną inwentaryzację przeprowadzano z częstotliwością co cztery lata. Ostatnią pełną inwentaryzację przeprowadzono w okresie 2-30 listopad 2016 roku, a kolejny jej termin przypada na rok 2020.

Prawidłowość przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

Zarządzeniem nr 26/2019 z dnia 7 października 2019 roku Starosta Rawski wydał decyzję o przeprowadzeniu inwentaryzacji w Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej. **Zapisami § 1 zarządzenia wskazał, że inwentaryzację należy przeprowadzić zgodnie z zasadami ustalonymi w załączniku do zarządzenia nr 17/2017 w sprawie wprowadzenia instrukcji inwentaryzacyjnej. Należy wskazać, że przywołana instrukcja określała różne rodzaje inwentaryzacji jak również różną częstotliwość jej przeprowadzania dla poszczególnych aktywów i pasywów oraz metody inwentaryzowania poszczególnych składników majątkowych.**

Przedmiotowe zarządzenie nie precyzowało:

- rodzaju inwentaryzacji, które warunkowało jakie składniki majątku należy objąć pracami inwentaryzacyjnymi,
- na jaki dzień należy porównać wyniki inwentaryzacji z ewidencją księgową,
- w jakim okresie należy rozliczyć jej wyniki,

natomiast wyznaczony zapisami § 2 zarządzenia, termin wykonania czynności inwentaryzacyjnych „na ostatni dzień roku” w odniesieniu do części sald nie były możliwe, gdyż wartość księgowa aktywów i pasywów według stanu na ostatni dzień roku ustalana jest po zaewidencjonowaniu zdarzeń jakie nastąpiły do dnia 31 grudnia (włącznie), co następuje w pierwszych dniach roku następnego. Natomiast w odniesieniu do potwierdzenia salda przez kontrahentów bądź banki, odbywa się to po ustaleniu wartości sald w księgach rachunkowych jednostki przeprowadzającej inwentaryzację.

Dokumentacja przedłożona do kontroli potwierdzała fakt przeprowadzenia inwentaryzacji niepełnej okresowej obejmującej aktywa i pasywa, których obowiązek zinwentaryzowania przypadał na ostatni dzień danego roku obrotowego

Inwentaryzacja przeprowadzana drogą spisu z natury

Kontrola dokumentacji źródłowej dotyczącej inwentaryzacji metodą spisu z natury wykazała, że:

- harmonogram i terminarz inwentaryzacji, sporządzony przez Przewodniczącego komisji Inwentaryzacyjnej,
- spis z natury przeprowadzono w dniu 31 grudnia 2019 roku, którym objęto: paliwo w samochodach służbowych, druki ścisłego zarachowania w kasie oraz gwarancje zabezpieczenia należytego umów,

- arkusze spisowe były oznaczone numerem arkusza i były zaewidencjonowane w księdze druków ścisłego zarachowania,
- na arkuszach spisowych wskazywano nazwę jednostki (umieszczono pieczęć jednostki) oraz nazwę pola spisowego, skład zespołu spisowego, osobę materialnie odpowiedzialną, datę rozpoczęcia i zakończenia spisu, numer kolejny pozycji, nazwę przedmiotu spisywanego, jednostkę miary oraz stwierdzoną ilość (poszczególne składniki majątku wykazywano w arkuszach spisowych w pojedynczych sztukach), wartość, oraz adnotację o ostatniej pozycji spisowej z danego pola inwentarzowego,
- osoby odpowiedzialne materialnie złożyły, wymagane zapisami instrukcji inwentaryzacyjnej, oświadczenia,
- poszczególne zespoły spisowe przedstawiły sprawozdanie opisowe z przebiegu spisu z natury,
- z przeprowadzonej inwentaryzacji kasy sporządzono protokół.

Inwentaryzacja przeprowadzana drogą otrzymania od banków i uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów

Zgodnie z dokumentacją źródłową dotyczącą inwentaryzacji metodą potwierdzenia salda według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku ustalono, że:

- salda środków pieniężnych na rachunkach bankowych Powiatu potwierdził Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej Filia w Rawie Mazowieckiej (potwierdzenie z dnia 10 stycznia 2020 roku),
- saldo zobowiązań długoterminowych potwierdził: Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej Oddział w Rawie Mazowieckiej, Bank Spółdzielczy w Skierniewicach Oddział w Nowym Kawęczynie, Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Łodzi. Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Dom Maklerski Banku BPS SA,
- saldo zobowiązań warunkowych potwierdziła Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA,
- salda należności z tytułu dochodów (część salda konta 221) Powiatu Rawskiego, potwierdzili kontrahenci prowadzący księgi rachunkowe,
- salda należności z tytułu udzielonej z budżetu Powiatu pożyczki (saldo konta 250) potwierdził Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rawie Mazowieckiej w dniu 15 stycznia 2020 roku.

Inwentaryzacja przeprowadzona metodą weryfikacji dokumentacji źródłowej z danymi ksiąg według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku zawierała:

- środki trwałe trudno dostępne oglądowi, tj.: drogi, sieci kanalizacyjne, światłowodowe, elektroenergetyczne, ogrodzenia, chodniki,
- **stwierdzono przypadki niewłaściwego określenia nazwy środka trwałego. W protokole weryfikacji środków trwałych – grupa 2 – obiekty inżynierii lądowej i wodnej, wskazano np.: w poz. 24 „Budowa drogi dojazdowej do strefy przemysłowej w ŁSSE w Rawie Mazowieckiej” o wartość 615.775,28 zł, nadając numer inwentarzowy 2-22-220-076, natomiast pod poz. 5 w nazwie środka trwałego wskazano „Modernizacja i rozbudowa systemu odprowadzania ścieków komunalnych” o wartości 221.848,82 zł numer inwentarzowy 2-21-211-183, które były tożsame z zapisami w ewidencji księgowej środków trwałych.** Powyższe naruszało art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym ilekroć w ustawie jest mowa o: środkach trwałych - rozumie się przez to, z zastrzeżeniem pkt 17, rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności: a) nieruchomości w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale,

- spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, b) maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy, c) ulepszenia w obcych środkach trwałych, d) inwentarz żywy,
- prawa spółdzielcze i własnościowe do lokalu mieszkalnego i użytkowego,
 - grunty stanowiące własność Powiatu,
 - inwestycje rozpoczęte,
 - wartości niematerialne i prawne,
 - protokoły z weryfikacji stanu aktywów i pasywów zaewidencjonowanych w księgach rachunkowych Starostwa Powiatowego na kontach bilansowych: rachunek bieżący (130), środki w drodze (141), rachunek ZFŚS (135), rachunek depozytów (139), rozrachunki z dostawcami (201), należności z tytułu dochodów budżetowych (221), rozrachunki z budżetami, pozostałe rozrachunki publiczno-prawne (229), rozrachunki z tytułu wynagrodzeń (231), pozostałe rozrachunki z pracownikami (234), rozliczenie udzielonych dotacji (224), długoterminowe należności budżetowe (226), pozostałe rozrachunki (240), wpływy do wyjaśnienia (245), odpisy aktualizujące należności (290), rozliczenia międzyokresowe kosztów (640), fundusz jednostki (800), rezerwy i rozliczenia międzyokresowe (840), Fundusze specjalne – PFRON (853), Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (851), wynik finansowy (860),
 - protokoły z weryfikacji stanu aktywów i pasywów zaewidencjonowanych w księgach rachunkowych Powiatu na kontach bilansowych: rachunek budżetu (133), kredyty bankowe (134), środki w drodze (140), rozrachunki budżetu (224), zobowiązania finansowe (260), rozliczenia międzyokresowe (909),
 - protokoły z weryfikacji stanu aktywów i pasywów zaewidencjonowanych w księgach rachunkowych Powiatu na kontach pozabilansowych: zobowiązania warunkowe (291),
 - z weryfikacji danych ksiąg rachunkowych z dokumentami sporządzono stosowne protokoły. W protokołach wymieniono lub załączono do nich dokumenty, stanowiące podstawę weryfikacji: wydruki z ewidencji księgowej (stany kont), kartoteki środków trwałych – wydruki sporządzone zestawienia i wykazy,
 - protokoły cząstkowe z weryfikacji sald sporządzono w dniach 10-20 marca 2020 roku, które zatwierdził Starosta Rawski,
 - zbiorczy protokół weryfikacji sporządzono w dniu 25 marca 2020 roku.

XI. ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE USTAW ORAZ POROZUMIEŃ Z JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ. POMOC FINANSOWA

POMOC FINANSOWA UDZIELANA INNYM JEDNOSTKOM SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – 2018 - 2019

W uchwale nr IV/29/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Rawskiego na rok 2019 i późniejszych jej zmianach, Rada Powiatu uwzględniła wydatki związane z realizacją zadań, które w części miały być sfinansowane środkami uzyskanymi z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego, jak również dotacje celowe przeznaczone na określone wydatki realizowane przez gminy położone na terenie Powiatu Rawskiego bądź inne powiaty. Na podstawie danych wynikających ze sprawozdania budżetowego Rb-28S sporządzonego na dzień 31 grudnia 2019 rok ustalono, że Powiat Rawski w ramach umów porozumień (§ 2310 i § 2320) przekazał środki dotacji celowych na łączną kwotę 492.019,95 zł, które sklasyfikowano w rozdziałach: 60114, 85111, 85333., 85406, natomiast uzyskane przez Powiat środki na realizację zadań (w tym inwestycyjnych) to kwota 191.980,00 zł, które ujęto w rozdziale: 60114, 75515.

Zestawienie zadań realizowanych na podstawie umów porozumień i pomocy finansowej w 2019 roku stanowi załącznik nr 45 protokołu kontroli.

Kontrolą objęto umowę porozumienia zawartą w dniu 17 lipca 2003 roku, zmienioną aneksem nr 1/2009 z dnia 26 stycznia 2009 roku, pomiędzy Gminą Biała Rawska a Powiatem Rawskim. Przedmiotem umowy było zarządzanie drogami powiatowymi w granicach Miasta Biała Rawska, w zakresie wynikającym z ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (tekst jednolity z 2007 roku Dz. U. nr 19, poz. 115 ze zm.). Wysokość środków na pokrycie kosztów związanych z prowadzeniem powierzonych spraw w danym roku budżetowym zapewniała Rada Powiatu w uchwale budżetowej. Środki przekazano w czterech kwartalnych ratach, płatnych do ostatniego dnia kwartału. Wg zapisów porozumienia, do końca roku poprzedzającego rok budżetowy, Miasto Biała Rawska zobowiązane było do przedłożenia projektu planu bieżącego utrzymania i modernizacji dróg powiatowych, a w terminie do dnia 31 marca do złożenia sprawozdania z wykorzystania dotacji. Porozumienie zawarto na czas nieokreślony. Kontrolujące przeanalizowały prawidłowość realizacji w 2019 roku postanowień porozumienia i stwierdzono, że:

- w dniu 30 listopada 2018 roku Burmistrz Miasta i Gminy Biała Rawska przedłożył plan bieżącego utrzymania i modernizacji dróg powiatowych znajdujących się na terenie Gminy Biała Rawska, szacując koszty na kwotę 100.000,00 zł,
- w uchwale budżetowej nr IV/29/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu, Rada zabezpieczyła w planie finansowym kwotę 100.000,00 zł na realizację opisywanego porozumienia w roku 2019,
- środki finansowe wynikające z porozumienia przekazywano: w dniu 22 marca 2019 roku kwota 25.000,00 zł – wyciąg bankowy nr 69/2019, w dniu 24 czerwca 2019 roku kwota 25.000,00 zł – wyciąg bankowy nr 144/2019, w dniu 23 września 2019 roku kwota 25.000,00 zł – wyciąg bankowy nr 222/2019, w dniu 20 grudnia 2019 roku kwota 25.000,00 zł – wyciąg bankowy nr 295/2019,
- w dniu 25 marca 2016 roku Urząd Miasta i Gminy Biała Rawska przekazał do Powiatu rozliczenie środków porozumienia, zgodnie z którym w 2019 roku wykorzystano 100% środków przekazanych min. na utrzymanie przejezdności dróg w okresie zimowym na kwotę 15.631,74 zł, remont nawierzchni w ul. Topolowej na kwotę 74.353,50 zł, sprzątnięcie pasów drogowych na kwotę 4.368,26 zł i remonty cząstkowe nawierzchni bitumicznych w kwocie 4.368,26 zł. Do rozliczenia załączono kserokopie 7 faktur potwierdzających dokonanie ww. wydatków.

Poniesione wydatki były zgodne z zadaniami wykazanymi w projekcie planu w zakresie bieżącego utrzymania i modernizacji dróg powiatowych.

Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia otrzymanej dotacji celowej przeanalizowano na podstawie umowy z dnia 28 października 2019 roku zawartej z Gminą Sadkowice, na dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 4122E na odcinku Biała Rawska – gr. woj. (Rosocha) na odcinkach: od km 8+158 do km 9+343, od km 11+880 do km 12+270 i od 12+570 do km 16+604”, w wysokości 200.000,00 zł, co szczegółowo opisano we wcześniejszej części protokołu w temacie „Kontrola realizacji wybranych inwestycji – rozliczenie inwestycji i przyjęcie na stan środków trwałych”.

XII. ROZLICZENIA BUDŻETU Z SAMORZĄDOWYMI JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI

DOTACJE NA RZECZ PUBLICZNYCH SAMODZIELNYCH ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ – 2019 ROK

W roku 2019 Powiat nie przekazywał dotacji na rzecz Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Rawie Mazowieckiej, co potwierdził pisemnie Skarbnik Powiatu.

Oświadczenie w tym zakresie stanowi załącznik nr 46 protokołu kontroli.

XIII. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 112 ponumerowanych i zaparafowanych stron. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli na stronie 2 pod pozycją 2 /2020.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

1. Józef Matysiak – Starosta Rawski,
2. Łukasz Sawicki – Skarbnik Powiatu,
3. Sławomir Stefaniak – Sekretarz Powiatu,
4. Małgorzata Killman – Dyrektor Wydziału Infrastruktury,
5. Małgorzata Augustyniak – Zastępca Głównego Księgowego,
6. Jolanta Chylak – Zastępca Dyrektora Wydziału Organizacyjnego,
7. Anna Ostalska – Kierownik Oddziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami,
8. Dorota Lis – Inspektor Wydziału Organizacyjnego,
9. Anna Wiktorek – Podinspektor Wydziału Finansów i Budżetu,
10. Anna Kostrzeva - Podinspektor Wydziału Finansów i Budżetu,
11. Katarzyna Wiosna - Podinspektor Wydziału Finansów i Budżetu,
12. Małgorzata Konopińska – Główny specjalista Wydziału Finansów i Budżetu
13. Bogumiła Gil – Kasjer.

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

1. *Protokół kontroli kasy Urzędu Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej przeprowadzonej w dniu 17 lipca 2020 roku.*
2. *Wykaz jednostek organizacyjnych Powiatu Rawskiego.*
3. *Wyjaśnienie Starosty Rawskiego w sprawie kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej oraz w Powiecie Rawskim w 2019 roku.*
4. *Oświadczenie Skarbnika Powiatu w sprawie zapoznania pracowników Starostwa Powiatowego z uregulowaniami wewnętrznymi.*
5. *Informacja dotycząca szkoleń o tematyce finansowo - księgowej, w których uczestniczyli pracownicy Starostwa w 2019 roku.*
6. *Oświadczenie Skarbnika Powiatu w sprawie nie zaciągania kredytów i pożyczek z przeznaczeniem: na sfinansowanie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu, na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek i emisji papierów wartościowych, na wyprzedzające finansowanie działań pochodzących ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w 2019 roku, o nie udzielaniu gwarancji i poręczeń przez Powiat Rawski w latach 2014 – 2019, o nie zaciąganiu przez Powiat Rawski zobowiązań*

- finansowych wynikających ze stosunków prawnych, które nazwą odpowiadają tym tytułom dłużnym.*
7. *Specyfikacja zaciągniętych kredytów i pożyczek pozostających do spłaty na dzień: 31 grudnia 2018 roku, 31 grudnia 2019 rok.*
 8. *Planowane kwoty spłat oraz ich wykonanie na dzień: 31 grudnia 2018 roku, 30 czerwca 2019 rok oraz 31 grudnia 2019 rok.*
 9. *Terminowość spłat zaciągniętych zobowiązań w 2019 roku oraz w I kwartale 2020 roku (wybrana próba).*
 10. *Wyjaśnienie Starosty Rawskiego w sprawie obsługi finansowo – księgowej i kadrowej PCPR-u przez Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej.*
 11. *Zestawienie sald końcowych wg stanu na dzień: 30 czerwca 2019 roku i 31 grudnia 2019 roku oraz sald początkowych na dzień 1 lipca 2019 roku oraz na dzień 2 stycznia 2020 rok.*
 12. *Szczegółowe ustalenia w zakresie naliczonych należności z tytułu darowizny od AMG Sp. z o.o.*
 13. *Oświadczenie Skarbnika Powiatu w sprawie zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wykazanych w bilansie zbiorczym za 2019 rok.*
 14. *Wyjaśnienie Starosty Rawskiego w sprawie planowania budżetu Powiatu Rawskiego i jego aktualizacji.*
 15. *Wykaz projektów realizowanych z udziałem środków unijnych w 2019 roku przez Powiat Rawski.*
 16. *Zestawienie faktur z miesięcy: maja i października 2019 roku oraz pięciu faktur największych kwotowo zapłaconych w 2019 roku oraz faktur stanowiących saldo konta 201 wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku (wybrana próba).*
 17. *Terminowość zapłaty zobowiązań, zgodność zadeklarowanych kwot podatku dochodowego od osób fizycznych z przekazywanymi przelewami za 2019 rok.*
 18. *Zestawienie składek społecznych, zdrowotnych oraz składek na Fundusz Pracy zadeklarowanych i podlegających wpłacie na rzecz ZUS wraz z ich wpłatami w 2019 roku.*
 19. *Szczegółowe dane w zakresie analizy danych WPF z 2019 roku oraz z WPF z 2020 roku.*
 20. *Wyjaśnienie Skarbnika Powiatu w sprawie planowanych wielkości dochodów i wydatków na lata 2019 -2020.*
 21. *Wyjaśnienie Starosty Rawskiego w sprawie zaniechania sporządzenia planu polityki gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa.*
 22. *Wykaz sprzedanych w latach 2018-2019 nieruchomości stanowiących własność Powiatu oraz nieruchomości stanowiących własność Skarbu państwa, którymi gospodaruje Powiat Rawski.*
 23. *Szczegółowe zestawienie danych uzyskanych w wyniku przeprowadzonej kontroli trybu przeprowadzenia sprzedaży nieruchomości w drodze przetargów ustnych nieograniczonych (wybrana próba).*
 24. *Wyjaśnienie Starosty Rawskiego w sprawie ustalenia ceny wywoławczej dla nieruchomości położonej w Julianowie (działka nr 98/4 i nr 113).*
 25. *Oświadczenie Starosty Rawskiego o nie nabywaniu w latach 2018 - 2019 gruntów zwiększających mienie Powiatu Rawskiego.*
 26. *Zestawienie terminowości dokonywania opłat z tytułu użytkowania wieczystego w latach 2018 – 2019 (wybrana próba).*
 27. *Zestawienie dłużników zalegających z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste na dzień 31 grudnia 2019 rok.*
 28. *Szczegółowe zestawienie nieruchomości Powiatu Rawskiego oraz nieruchomości Skarbu Państwa zarządzanych przez Powiat Rawski przekazanych w trwałe zarząd.*
 29. *Zestawienie terminowości wnoszenia opłat z tytułu trwałego zarządu w latach 2018 – 2019.*
 30. *Wykaz nieruchomości gruntowych Powiatu oddanych w dzierżawę.*
 31. *Zestawienie wpłat czynszu za dzierżawę nieruchomości w 2019 roku (wybrana próba.)*
 32. *Zestawienie lokali użytkowych stanowiących własność Powiatu oddanych w najem w latach 2018 -2019.*
 33. *Zestawienie terminowości wpłat czynszu najmu lokali użytkowych.*

34. Terminowość oraz wysokość należnych dochodów Skarbu Państwa przekazywanych do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego z wybranych losowo miesięcy 2019 roku.
35. Dane o wykonaniu finansowym i rzeczowym zadań z zakresu pomocy społecznej.
36. Zestawienie poniesionych wydatków na wynagrodzenia z podziałem na poszczególne składniki.
37. Wyniki analizy wynagrodzeń pracowników objętych próbą kontrolną.
38. Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych Starostwa Powiatowego za 2019 rok wg podziałki klasyfikacji budżetowej.
39. Specyfikacja niezakończonych na dzień 31 grudnia 2019 roku inwestycji tworzących saldo konta 080.
40. Wykaz zadań inwestycyjnych realizowanych w 2018 - 2019 roku przez Powiat Rawski.
41. Wyjaśnienie Starosty Rawskiego w sprawie zaniechania wezwania oferenta do złożenia wymaganych dokumentów..
42. Dane dotyczące badanego zadania inwestycyjnego
43. Dane dotyczące przyjętych do analizy zmniejszeń i zwiększeń wartości majątku - środków trwałych (konto 011).
44. Wyniki analizy prawidłowości zastosowanych stawek umorzeniowych.
45. Zestawienie zadań realizowanych na podstawie umów/porozumień i pomocy finansowej w 2019 roku- dotacje udzielone i otrzymane
46. Oświadczenie Skarbnika w sprawie nie udzielania dotacji na rzecz SPZOZ.
47. Symulacja kosztów obsługi długu.
48. Wyjaśnienie Wicestarosty Rawskiego w sprawie ceny wywoławczej określonej dla nieruchomości nr 3/22 i nr 3/25.
49. Spis akt kontroli.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 4 września 2020 roku**. Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej.

Kierownika jednostki i Skarbnika poinformowano o przysługującym mu prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Kontrolujący:

Jednostka kontrolowana:

.....

(Krystyna Głąb)

.....
(Iwona Szalewicz)

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....

(data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej)